

REFERAT FØR 2022

Møte 12.11.2019

Tid/sted: 1830-1930, Backlund

Deltakere: 24 stk, en gjest

Tema: Værrapport

Sak	Innhold	Innspill fra møtet
Info fra Atle	2 bursdager (Borgny og Rannveig)	
Info fra Bodil	Julebord på Vatn Bistro, Åsen 10. des: Kuverpris kr 540 som betales inn til Levanger Rotary. Felles kjøring org. fra Levanger.	
Foredrag	Istedenfor Banksjef i Aasen Sparebank steppet Olav Aspli inn med sin vær- og jordbruksrapport. Noen fakta fra denne: mai - aug. 2018: Temp. 3,1 grader over gj.sn. Sigdal hadde 29 tropedager. I august kom det mye regn. Bl. a. hadde Åfjord ca 800 mm mens Bergen hadde ca 1200. Kornavl OK, mens potetproduksjonen hadde dårlig forhold med alt regnet. 2019: Relativ mild vinter. Vårnønn kom tidlig i gang på grunn av lite tele og de fleste var ferdig tidlig i mai., men så kom en kald mai med -1 grad i forhold til normalen. Juni: God vekst med 14 grader i gjennomsnitt. (1,3 over normalen). 78 mm nedbør (Værnes)	

	<p>Juli: Kald start men helt på slutten bedret tempraturen seg. 15,7 grader i sj.sn. (1,7 over normalen). 57 mm nedbør. Høyeste Temp. som er målt i Norge er 34,5 (1945 på Kvithamar).</p> <p>August: Gj.sn. temp 15,5 (2,1 over normalen). 31.7 ble det høstet høstbygg til Johan Svengård og sådd høstraps uka etter.</p> <p>Sept: 167 mm nedbør på Værnes. Di fleste var ferdig med korninnhøsting før nedbøren satte inn.</p> <p>Okt : Vinteren kom tidlig. med 4,3 i snitt temp som er 1,8 under normalen. noe frost i potetavl.</p> <p>Nov: Full vinter.</p>	
Postering av regnskap, ref. årsmøte	Ref. eget vedlegg.	
Neste møte	19.11. kommer Elin Stavli fra stiftelsen Norsk Luftambulanse.	

Referat Jarle Nordmark, innkommende sekretær 2020

Møte 05.11.2019

Ego-foredrag : Per Nonset

Møte 29.10.2019

Årsmøte

Møte 22.10.2019

Tid/sted: 1830-1930, Backlund

Deltakere: 16 + 2 gjester

Tema: Orientering om planprosess i forbindelse med ny E6 v/enhetsleder for arealforvaltning i Levanger kommune, Per Anders Rørstad

Sak	Innhold	Innspill fra møtet
Velkommen ved president Atle		Vits ved Svein-Erik
<p>Foredrag – ny planprosess E6, Åsen nord til Mære ved</p> <p>Per Anders Rørstad</p>	<p>Kvithamar til Åsen – detalj tegnes nå, byggestart 2020, fem års byggetid. Tunell gjennom Forbordsfjellet (8 km). 10 minutt besparelse i reisetid.</p> <p>Dette prosjektet er ikke vedtatt utbygd. En oversiktsplan ift hvor traseen skal gå. Kommunedelplan. Bestemmer også kryssplassering.</p> <p>Kommuneplanprosess på bakgrunn av utarbeidet forslag fra Statens vegvesen.</p> <p>Forslag på å <i>tilrettelegge</i> for firefeltsvei, 110 km/t. Behov for rette vegstrekninger, noe som er arealkrevende.</p> <p>Regnet på fire ulike vurderinger, konklusjon på bakgrunn av dette. Det anbefalte forslag av disse er oversendt kommunen for videre behandling.</p> <p>PUK bestemmer hva som sendes ut på høring. Hotran, Skogn til Moan, to forslag ble sendt på høring.</p> <p>Mye lokaltrafikk på aksene Skogn – Levanger – Verdal (70%). Har betydning for valg av trase og vegkryss. Levanger sentrum – stor trafikkbelastning i Kirkegata, 12500 biler/døgn.</p> <p>Næringsutvikling og dyrka jord – må hensyntas.</p> <p>Høring – innsigelser fra sektorenheter, fra Fylkesmannen og NTE. Motstand fra berørte grunneiere/grunneierlag. Jordvern og tap av dyrket jord.</p> <p>Må være 500 meter fra tunnelåpning til kryss, utfordrer kryss ved Levanger som da blir nært Levangerelva.</p>	

	<p>Statens vegvesen kjenner på press fra Nye veier, som Statens utbygger. Politikerne i Levanger som er siste vedtaksinstans. Staten kan overprøve kommunestyret. Eks Verdal, har lagt ut et traseforslag som ikke treffer Levanger.</p> <p>Status pr nå: Statens vegvesen har bedt kommunen om å avvente sluttbehandlingen, flere uklare forhold pr nå. Heller ikke avklart hvem som skal bygge veien. Trolig til kommunestyret ila 2020.</p> <p>Nye veier tror det blir bitvis bygging, og at det bygges der behovet er størst. Veien på strekningen er stort sett bra, men med enkelte unntak. Nye veier kjører annen type prosess enn Statens vegvesen. Starter med å velge entreprenør, detaljplanlegging der. Kjapt på med å kommunisere med grunneiere. Tror derfor at det vil være vanskelig for kommunen å endre noe når den kommer til behandling. Annen type prosess enn vanlige planprosesser.</p> <p>Se ellers vedlegg – presentasjonen til Per Anders Rørstad.</p>	
Årsmøte	Minner om årsmøte neste tirsdag, 28.10. Saksdokument er sendt ut tidligere.	

Møte 15.10.2019

Tid/sted: 1830-1930 Backlund

Deltakere: 21 stykker + fire gjester.

Tema: Asbjørn Norberg fra Skogn forteller om en nylig gjennomført tur til Filippinene. Han og hans kone har lenge støttet Streetlight, og Norberg vil i hovedsak fortelle om sine personlige opplevelser rundt arbeidet Streetlight gjør for barna og familiene i Tacloban.

Sak	Innhold
Info ved Atle	Sommercamp 2020 – skal vi gå for det? Søknad om midler ligger vedlagt referatet.

	<p>Støtte til Parisa – gjøres ikke via Rotaryklubben, men hver enkelt oppfordres til å gi sin støtte.</p> <p>Du kan lese mer om Parisas historie på Spleis.no: https://www.spleis.no/project/83647</p> <p>Ingen kommentarer til referatet.</p>
<p>Asbjørn Norberg fra Skogn forteller om Streetlight.</p>	<p>Vært i Filippinene og besøkt Streetlight. Privat tur.</p> <p>Erlend Johannesen – startet Streetlight. Skulle starte et nytt liv i en alder av 20 år. Skjellsettende opplevelser der, som gjorde at han ble værende og startet barnehjem.</p> <p>Startet med seks gutter som han bygde tillit med.</p> <p>Start i 2006, arbeidet han gjorde ble fort lagt merke til.</p> <p>Kona Neva styrer nå Streetlight, Erlend er grunder og alt mulig mann.</p> <p>Skogn Rotary har hatt prosjekt mot Streetlight.</p> <p>November 2013 – tyfon på Filippinene. Barna berget så vidt, full ødeleggelse og mange tusen døde. Krevende.</p> <p>NTNU studenter har tegnet boligene, bidratt over tid.</p> <p>Innsamlingsaksjon – kom inn 14 millioner kroner.</p> <p>Ble på turen tatt imot av Kandaya Rotaryklubb i Filippinene, åtte damer i rose t-skjorte. Frokost. La flytur på 30 timer i forkant.</p> <p>Guvernørtittelen i Rotary hang høyt, ble brukt for å fremme saken.</p> <p>Mye korrupsjon i landet, rik overklasse.</p> <p>We change the world a child a time.</p> <p>Fotball viktig for å sosialisere gatebarna. Sinnemestring og læring av folkeskikk. «Football is our drugs»</p> <p>Fått fotballutstyr fra xxxx i Sjøgata og Rosenborg.</p> <p>Ernæring – lage frokost som også blir skolemat.</p> <p>Leksehjelp på ettermiddagstid.</p> <p>120 elever grunnskole og vgs, 180 yrkesskole noen få på universitet. Streetlight betaler skolegang og uniformer.</p>

Erlend er godt kjent i Tacloban. President Rodrigo Duerte – krevende balansegang. Delt ut pris til Erlend for hans arbeid.

Kjernefamilien Johannesen – adoptert flere barn, har to selv. Pluss storfamilien – de som er rundt jobber hos Streetlight.

Mye kriminalitet i Tacloban.

Nybygging og flytting av barnehjemmet etter tyfonen i 2013., i Tagpuro.

Erlend og Neva bygde også et eget hus der, og blir værende.

Økt involvering av foreldrene. Mål å inkludere og utvikle familiene, så lenge det finnes familie.

Skills for life, finansiert av sju lokale Rotaryklubber.

Mye fattigdom og slum.

Deltok på Streetwalk, gikk i mørket på kvelden i gaten hvor gatebarna oppholdt seg. Måtte være oppvakt av økt kriminalitet og vold,

og da trekke seg unna.

Av og til lages det til gategrilling og teater for barna. Dette for å opprettholde noe kontakt med disse barna som også har vært

innom Streetlight.

Marvin – eksempel på samfunnsregnskapet. Fra voldelig hjem til oppfostring og utdanning gjennom Streetlight, snart ferdig

utdannet politi.

Se bilder fra foredraget ved å følge lenken under.

https://anorberg-my.sharepoint.com/:p:/g/personal/asbjorn_norberg_anorberg_no/Eb8lA1n95TNNpBAVZ7yn31sE9PSEB95OjDZHyE3lGVIA?e=wuq3LF

Info ved Atle	Nye brosjyrer ift å bli medlem i Rotary. Skogn Rotary har invitert til møte på torsdag – tema ny E6.

Referat Ann Mari Okkenhaug, sekretær

Møte 08.10.2019

Tid/sted: 1830-1930, Backlund

Deltakere: 18 + to gjester

Tema: Magnus Powell – trener Levanger fotballklubb. Reisen med Levanger FK fra januar i år og fram til nå.

Sak	Innhold	Innspill fra møtet
President Atle fraværende.	Medlemmene på møtet fikk utdelt oversikt over komiteen i papirutgave. Det er tidligere sendt alle medlemmene på epost.	
Kveldens foredragsholder Magnus Powell	<p>Powell har satset på et ungt og sultent lag, snittalder under 21 år. Spillerne skal trene mye, ville mye, være stille og høre på treneren.</p> <p>Laget har tapt store kamper mtp kjøttvekt/lette spillere, men har hatt en sportslig opptur med seier i ni av 12 kamper.</p> <p>Den økonomiske nedturen har imidlertid tatt mye energi, og spillertroppen er liten.</p> <p>Det er jobbet mye opp imot agenter og nye spillere, et arbeid som er forsøkt løst på rimeligste måte, blant annet ved at spillerne har overnattet hos treneren.</p> <p>Spillestallen er bygd opp, det er lagt gode planer i forkant, og premissene er avklart.</p> <p>Powell har avsluttet kontrakten med Levanger FK i dag, med økonomien som årsak. Det har vært mye jobb 24/7, og mye som faller på ham som den ene ansatt.</p>	

	<p>Han angrer på at han ikke har valgt noe eldre spillere, ville trolig gitt mer uttelling på kort sikt.</p> <p>Jobbet mye med teambygging i spillergruppen.</p> <p>Men lite publikum, selv om det er jobbet mye med å skape engasjement for klubben. Det er jobbet med større bruk av sosiale medier, og deling av bilder på sosiale medier tas nå inn i spilleravtalene.</p> <p>Powell peker på behov for tak over tribunene. Han savner en rød tråd i klubben. Har ikke klart involvere alle tre lagene. Behov for mer aktivitet, ikke minst ift dugnadsinnsats.</p> <p>Det er jobbet aktivt opp mot sponsorene.</p> <p>Spillerne er forsøkt handlet lokalt, 12 av 21 er lokale (det inkluderer to nordlendinger). Ni av spillerne har to-års kontrakter, de øvrige har på et år.</p> <p>Andre innspill fra den avgåtte lederen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se de lokale klubbene sammen - Kast styret og få inn yngre og mer nytenkende krefter - Tenk nye tanker, ikke bruk kreftene på det som har vært - Det er lettere å bygge opp enn å bygge ned - Dugnadskraft er nødvendig 	
--	--	--

Møte 01.10.2019

Deltakere: 21

Tema: Biokraft AS v/Odin Krogstad, Project Manager: Prosessen fra råstoff til ferdig produkt, litt om markedet og noe om framtiden.

Sak	Innhold	Innspill fra møtet

President Alte fraværende.	Arvid Vada presenterte kveldens foredragsholder.	
Biokraft Odin Krogstad	<p><i>Her presenteres en kort oppsummering/stikkord fra Odin Krogstad sitt foredrag. I tillegg er presentasjonen hans lagt ved referatet.</i></p> <p>Biokraft på Skogn er verdens største fabrikk for produksjon av flytende biogass.</p> <p>Åpning 2.9.2018 v/statsminister Erna Solberg.</p> <p>Privateid, drift på Skogn, hovedkontor i Trondheim. 15 ansatte, ekstern forskning.</p> <p>To års drift i Agdenes, tok imot død fisk fra fiskeindustrien. Solgt i 2013 langsiktig kontrakt med oppdrettere i tillegg til penger.</p> <p>Nå på Skogn, nesten 100 % kapasitet.</p> <p>Har langsiktige avtaler ift råvarer og gasskontrakter. Mye jobb å få dette på plass.</p> <p>Grønne og blå substrater; fra skog (trevirke) og hav (tang og tare). Teknisk kode ikke knekt enda. Jobber med utvidelse på Skogn og nye anlegg. Voksende anlegg. Kan produsere ubegrensede mengder med biogass. utfordringer er råvarer og finansiering av prosjekter.</p> <p>Leverer til langtransport i Norge og Sverige. I slutten av 2020 leveranser til sjøfart. Biokraft har laget/bidratt til dette markedet i Norge.</p> <p>Råvarer – slam fra Norske Skog og settefiskanlegg, biprodukt fra oppdrettsindustri, landbruk, fiskeforedling, biodieselindustri, matavfall, andre organiske råvarer.</p> <p>Hygienisering ved 85 grader C i 60 minutter.</p> <p>Diesel ekvivalenter</p> <p>Biogass</p> <p>Slamkaka kjøres tilbake i reaktor for gjenbruk.</p> <p>Betaler for å ta imot råvarene.</p>	

Danmark, holdt på i 30 år. Alt går tilbake til landbruket.

Deler av slamkaka går tilbake til jordbruket også i Norge.

Reduksjon av transportbehov ved å fjerne vann fra slam.

Ressursutnyttelse – 12,5 l diesel ekvivalenter. Nok til å kjøre en trailer rundt jorda x 1/dag.

160 mil uten fylling på biogass for tunge kjøretøy.

Leveranse til Hurtigruta fra 2020. Avtalen inngått mellom Biokraft og hurtigruta er verdens største avtale om biogasslevering innen skipsfart.

Klimagassutslipp – de ti største båtene i verden slipper ut det samme som alle verdens biler til sammen.

Tungtransport og ferjer/båttrafikk er satsingsområdet.

Norge har nok råvarer til å produsere mye mer biogass. Ellers er el tingen ift privatbiler og byer.

Forest to fuel.

Knottbiler.

Forgassing av trevirke til drivstoff – et spor framover. Bra tilvekst av skog i Trøndelag.

Framtid:

Å dyrke i havet, 10 x raskere tilvekst enn å dyrke på land. Mat hovedprodukt, energi et biprodukt.

Å utnytte gjødsel – Danmark har kommet langt i denne utnyttelsen, bøndene er deleiere.

Biogass er sirkulærøkonomi i praksis. Alt utnyttes, kun noe nitrogen slippes ut i fjorden.

	<p>Biogass er hovedsakelig metan. Går rett til værers. Eksplisjonsfare kun tre meter fra lekkasjested i fabrikk. Ikke fare for at noe kan skje med naboer.</p> <p>Ni ansatte på Skogn, seks i Trondheim.</p> <p><i>Takk til Odin Krogstad for et interessant foredrag!</i></p>	

Møte 24.09.2019

Deltakere: 15

Tema: Klubbinternt arbeidsmøte

Sak	Innhold	Innspill fra møtet
Fra presidenten	<p>Fra Distriktskonferansen 2019 – Atle og Sissel deltok</p> <p>Forventning til styret og komiteene</p> <p>Komiteene utarbeider mål og tiltak for Levanger RK 2019/2020</p> <p>Se vedlegg/presentasjon for mer informasjon til Atle for mer informasjon.</p> <p>Verdt å merke seg:</p> <p>Levanger RK fikk pris på Distriktskonferansen for SommerCamp 2019. Programkomiteen tar stilling til om evaluering av SommerCampen blir tema på et møte. (Atle skal til Åsen Rotaryklubb og snakke om sommercampen.)</p> <p>Oversikt over komiteene ligger i vedlegget. Atle gikk gjennom punkter han vektlegger. Gruppearbeid i komiteene ble det ikke tid til, men en forventning fra</p>	<p>Ønske om mer engasjement fra flere av medlemmene.</p>

	<p>presidenten om at komiteene har utarbeidet punkter for aktivitet innen 15.10. (se vedlegg).</p> <p>Møteplan for Rotaryåret ligger også i vedlegget.</p>	<p>Diskusjon om færre møter. Alternativ som ble diskutert er mer møtefri rundt høgtider, eller møter hver 14. dag. Ingen avklaring, saken tas opp til diskusjon senere.</p>
Annet	<p>Vits fra presidenten om høna og egget, måtte fortelles to ganger.</p> <p>Atle blir fraværende de neste to tirsdagene. May-Lis leder møtene i Atle sitt fravær.</p> <p>Gunnar L. Myhr har bursdag 28.9. Han ble også vinner av vinflaske. Gratulerer.</p> <p>Referat fra forrige møte ble godkjent.</p> <p>Deltakelse på andre Rotaryarrangement, møter, leksehjelp etc – gir «gyldig» fravær ift klubbmøte og registreres som deltakelse. Gi sekretæren beskjed om dette.</p>	

Møte 17.09.2019

Tid/sted: 17.9.2019, Backlund

Deltakere: 21 medlemmer og to gjester

Tema:

Sak	Innhold	Innspill fra møtet
<p>Presidenten informerer</p>	<p>På søndag som var sendte jeg dere alle rapporten og evalueringen etter prosjektet "Sommercamp 2019". Les den. Vi må inne 15. oktober ta stilling til om klubben skal arrangere tilsvarende i 2020. Styret kommer tilbake til det, men vi vil gjerne ha deg med på diskusjonen. Skal vi gå inn for tilsvarende i 2020 må vi ha en prosjektleder og 2-3 som kan dra prosjektet sammen med prosjektleder, og så må vi ha hjelpere til gjennomføringen.</p> <p>Har alle bestilt det de ønsker av vår egen Rotary julelogg 2019 til Ann Mari? De blir altså dyrere å kjøpe på standen vi skal arrangere før jul.</p> <p>Referatet fra møtet 10.09.19 er godkjent.</p> <p>Neste tirsdag blir det klubbinternt møte der vi skal tydeliggjøre forventninger og mål for komiteene, og få på plass ledere i alle.</p> <p>I tillegg skal Sissel og jeg formidle litt fra Distriktskonferansen som går av stabelen 20.-22. september.</p>	
<p>Kveldens foredrag ved Vidar Kjesbu, adm.dir. Trønderbilene.</p> <p>Tema: Trønderbilene ekspanderer til Sverige</p>	<p>Trønderbilene har ekspandert til Sverige.</p> <p>Med totalt 97 busser skal selskapet betjene 67 bussruter. Avtalen er inngått med statlige selskapet Länstrafikken i Jämtland og har en verdi på 1,2 milliarder norske kroner. Varighet på 10 år.</p> <p>Trønderbilene fikk egentlig kontrakten i fjor, men det oppsto en rettslig strid om tildelingen. Nå er saken imidlertid avgjort i domstolen. Det tok 11 måneder og Trønderbilene vant rettsstriden. Dermed kan Trønderbilenes busser starte opp i desember.</p> <p>Føler seg godt tatt imot av svenskene, små kulturforskjeller.</p>	

	<p>Svensk personell som styrer i Sverige. Sjøførene er sikret jobb videre, og rekrutteres ellers lokalt. Mangel på sjåførere. De følger en kompetanseplan med moduler som gir et utdanningsløp etter oppstart også.</p> <p>6 – 7 % av sjåførene er kvinner. Mye deltidsarbeid innenfor bussjøføryrket, noe som utfordrer ift rekruttering.</p> <p>Ellers jobbes det med å øke lønn til sjåførene mtp bedre rekruttering. Sjøførere som er ansatt er stabil arbeidskraft når de er ansatt.</p> <p>Bussene går på biodisel, noe som var et krav i anbudskonkurransen.</p> <p>Anbudskonkurranser som styrer bransjen er et «rotterace», krever god kompetanse i virksomheten på anbudsarbeid.</p> <p>Takk til kveldens foredragsholder.</p>	
Annet	<p>Olav Floan vant Flaxlodd.</p> <p>Svein Erik hadde fødselsdag 14. september.</p>	

Referat Ann Mari Okkenhaug, sekretær

Møte 10.09.2019

Deltakere: 20

Tema: Dagen derpå – dagen etter kommune- og fylkesvalg 2019

Sak	Innhold	Innspill fra møtet
-----	---------	--------------------

<p>Presidenten har ordet</p>	<p>Info fra Presidentforum. Atle og May-Liss har vært på Presidentforum på Steinkjer. Økning fra 100 til 125 kr ift utvekslingselev.</p> <p>Neste høst er det Levanger som skal ta imot og sende ut utvekslingselev. Oppfordring fra May-Liss; gå inn på hjemmesiden til Rotary og sjekk ut tilbudet, og tips om dette til aktuelle kandidater.</p> <p>Julegløgg. Åsen Rotary selger, vi kan slå oss sammen med de og kjøpe gløgg. Fint å selge på stand, flagge Rotary og orientere om gode formål.</p> <p>Medlemmene kan få kjøpe flasker til noe redusert pris, meld fra til Ann Mari ila uka.</p> <p>Neste møte blir her- tema Trønderbilene som ekspanderer til Sverige v/ Kjesbu</p> <p>Gunnar vinner av flaxlodd.</p>	<p>Ja, interesse for dette.</p>
<p>Ukens foredrag:</p> <p>Roger Rein – Dagen derpå.</p> <p>Kommune- og fylkestingsvalg 2019</p>	<p>Redaktør i Innherred Roger Rein dro oss gjennom en oppsummeringsrunde «dagen derpå», med et blikk på Levanger og Verdal kommuner, samt fylkestinget.</p> <p>Pål Sverre Fikse – 12 år i kommunestyret, Verdal</p> <p>Stor interesse fra riksdekkende media om lokalvalget i Verdal. Stor fremgang for Sp, en tredobling på åtte år.</p> <p>Kamp om ordførervervet i Levanger. Sannsynligvis skifte.</p> <p>Hva stemmer velgerne på? Lokalt eller nasjonalt?</p> <p>Kretsene – småpartiene er borte fra enkelte (mindre) kretser.</p> <p>Ap – nedgang. Vært turbulent i Verdal siste tiden.</p> <p>Fikse; fokus på to ting, orden på økonomien og bedre debattklimaet.</p>	

	<p>Når et parti blir så stort, mye avgjøres på gruppemøter og opposisjonen kan bli å finne i egen gruppe/eget parti.</p> <p>Små endringer på de små partiene.</p> <p>Fylkestinget – MGD kan bli jokeren.</p> <p>Thomas Iver Hallem, Sp og Verdal er kandidat til fylkesordførervervet.</p> <p>Kan se ut som om Tore Sandvik har et forsprang.</p> <p>Mye spill og posisjonering i forhandlinger.</p> <p>Flere forhåndsstemmer, økning fra i 2015. Også valgdeltakningen har økt.</p> <p>Forhåndsstemmene var opptelt kl 21 på valgdagen, ga en presis og god indikasjon på det endelige resultatet.</p>	
--	---	--

Møte 03.09.2019

Egoforedrag ved Hilde Kolset

Møte 27.08.2019

Tid/sted: 27.08.2019, Rinnleiret

Deltakere: 14

Tema: Klubbmøte/besøk på Rinnleiret, Telthuset. Orientering ved Per Jarle Eriksen

Sak	Innhold	Innspill fra møtet
<p>Presidenten har ordet</p>	<p>Presidentforum Steinkjer 3.9.; Atle og May-Lis møter.</p> <p>Distriktskonferanse Røros 22.-23.9.; Atle og Sissel møter.</p> <p>Innspill fra guvernøren, Rotary må satse på rekruttering. Atle oppfordrer oss alle til å ta med en gjest på et møte ila Rotaryåret.</p>	

	<p>Budstikka – brukt tidligere, er det noe vi kan ta opp? Tre minutter til disposisjon hvis noen har noe de ønsker å dele; en mening, tanke, historie e.l.</p>	<p>Viktig at det blir på maks tre minutter.</p>
<p>Orientering om Rinnleirets historie og betydning for Levangersamfunnet ved Per Jarle Eriksen</p>	<p>I dag er det mye aktivitet på Rinnleiret med næringsvirksomhet og lag/organisering. Ligger lett tilgjengelig.</p> <p>Forsvaret har vært lokalisert på Rinnleiret siden 1628.</p> <p>Fra 1750 krigsskole og mulighet for norsk utdanning. Viktig utdanningsvei for ungdom inn i ledende stillinger også i det sivile samfunn og en sterk utdanningsinstitusjon, ikke minst ift underoffisersskoler.</p> <p>Forsvaret som utdanningsinstitusjon lå ofte foran sammenlignbare sivile utdanninger.</p> <p>Mange håndverkervirksomheter og annen næringsvirksomhet var sterkt knyttet til forsvaret og Rinnleiret.</p> <p>Hester koblet Rinnleiret tett på bøndene. Rinnleiret hadde stallplass til 450 hester (men hestene var stort sett hjemme på gården), avl og bruk av «hestekasse» gjorde det mulig å få lån på hesten.</p> <p>Også begynnelsen til det som ble Levanger sykehus hadde sitt utspring fra Rinnleiret, med oppstart på Bruborg med hospital ved Ludvig Bremer.</p> <p>Reserveanlegg for vann, sykestall/veterinær, vannverk og brannslukking er andre forhold som knyttes tett til Rinnleiret. Vedrørende sanitæranlegg, Rinnleiret hadde dusj før 1900.</p> <p>Historisk har den typiske soldat vært nært knyttet til landsbygda, og gårdene på Skogn var pålagt å stille med 0,5 soldat (dvs to gårder delte på en). Norge var ikke kjennetegnet ved bruk av leiesoldater.</p> <p>I 1940 ble Rinnleiret tømt for soldater. De kjempet fram til Sør-Norge ble overgitt til tyskerne. Oberst Wettre ledet kampene, men er lite nevnt i ettertidens historiske oppsett. Mange fra regimentet ble med i motstandsbevegelsen både her i Norge og i England.</p>	

	<p>Det nordenfjeldske dragonregiment fikk Telthuset av Levanger kommune. Betingelsen var at bygget ble tatt vare på. Det er gjennomført flytting og et omfattende restaureringsarbeid av bygget. Omfanget er av en slik karakter at dugnadsgjengen har sluttet å telle timer.</p> <p>Per Jarle viste før og etterbilder, samt bilder fra arbeidet som er utført, og det er gjennomført et imponerende stykke arbeid for å bevare Telthuset, som var falleferdig ved overtakelse.</p> <p>Kjerneområdet på Rinnleiret er bevart, og det er pr i dag Nord Europas eneste bevarte kavalerileir, noe som er grunnlaget for fredningen av området. Historisk viktig er hesteepoken på Rinnleiret som varte fram til 1946.</p>	
--	---	--

Takk til Per Jarle som dro oss gjennom en interessant forelesning om Rinneleiret.

Referat Ann Mari Okkenhaug, sekretær

Møte 20.08.2019

Tid/sted: 20.08.2019, Backlund Thon hotel

Antall til stede: 22

Tema: Klubbmøte. Oppstart med ny president – Atle Busch.

Sak	Innhold	Innspill fra møtet
En sommer er over	<p>Fire bursdager (Olav F i juni., Arvid, Tor og Ann Mari i juli), blomster til Arvid Vada. Per Nonstad i august.</p> <p>Sommercamp på Laberget, 29.7. – 1.8. Fantastisk sommervær. Tur til Hestøya, besøkte Olav Floan. 20 unger. Mange som bidro, en vellykket camp.</p>	Takk til Atle som har tatt initiativ og ledet arbeidet.

<p>Levanger Rotaryklubb 2019-2020</p>	<p>Presidentens forventinger til klubbmedlemmene, styret og komiteene.</p> <p>Viktig at alle er med i en komite. Gjennomgang av styringsmål og Rotarys formål.</p> <p>«Service about yourself»</p> <p>LR skal være en synlig organisasjon innen frivillig humanitært arbeid i Levanger, og ha ord på seg for å være en nyttig samfunnsaktør lokalt og i rotarydistriktet.</p> <p>Gjennomgang av møteplan for året. Møtefrie uker skal legges inn og ikke registreres som fravær. Klubbmøte i september, og da skal komiteene og leder i den enkelte komite være på plass. Forslag på å prøve ut en periode på nyåret med møter hver 14. dag.</p> <p>Vedtektene kan oppdateres i forbindelse med årsmøtet.</p> <p>Hjemmesiden vår – må være oppdatert, viktig ift vårt renommè.</p> <p>Olav F. kjøper inn 10 medlemsnåler til nye medlemmer.</p>	<p>Kunne vært lengre pause ved sommer og jul.</p> <p>Greit med hver uke, enkelt å holde oversikt.</p> <p>3.9. kommer representant fra Lovrådet.</p>
<p>Smått og stort</p>	<p>Forslag på å øke bidrag til utvekslingsstudent med 25 kr pr medlem. Har vært kr 100 pr mnd pr år i flere år. Tema på Presidentforum. 2020/2021 er det Levanger Rotary sin tur til å sende utvekslingsstudent.</p> <p>Alstadhaugseminaret 1. september. Tema «Tru gjennom 850 år» ved biskop Herborg Oline Finnset,</p>	

	<p>samt foredrag av Øyvind Ekroll, landets største ekspert på middelalderkirker.</p> <p>Egypt – invitasjon til å besøke Rotaryklubb i forbindelse med Cross Egypt Challenge. Ta kontakt med Atle ift nærmere informasjon.</p> <p>Møteinnkalling til Presidentforum på Steinkjer tirsdag 3.9. er mottatt.</p> <p>Invitasjon til Distriktskonferanse på Røros 20. – 21. 9. Invitasjonen legges ved møtoreferatet. Ann Mari har ikke anledning til å dra, ta kontakt med Atle hvis aktuelt.</p> <p>Vi får ikke donert penger til prosjekt på Filipinene. Erlend Johannesen ansvarlig for prosjektet.</p>	<p>Sissel tar saken.</p>
--	---	--------------------------

Referent Ann Mari Okkenhaug, sekretær.

Levanger 20.08.2019

Tema: Arbeid med besvarelser fra spørreskjema høsten 2018.

Atle leder arbeidet. Deltakerne deles i 3 grupper. Utgangspunktet for gruppearbeidet er de punktene fra besvarelsen som gir lavest scor fra medlemmene. Selv om scoren ikke er dårlig, ønsker styret tilbakemelding og tanker fra medlemmene med forslag til forbedringsmuligheter. I oppgavene ber Atle gruppene komme med konkrete forslag til aktiviteter og også plassere ansvar for oppgavene der de mener de hører hjemme. Han ønsker også at gruppene uttaler seg om tidsperspektiv på sine forbedringsforslag.

Oppgavene sendes alle medlemmer og dere bes om å besvare disse. Atle påtar seg å samordne tilbakemeldingene slik at vi kan arbeide videre med de konkrete forslagene og gjøre prioriteringer som gagnar klubben og medlemmene på sikt.

Klubbens utfordringer er å rekruttere nye medlemmer og beholde eksisterende medlemmer.

På neste møte kommer **tidligere Guvernør (2017/2018) Toralf Pedersen** for å snakke om **Rotary i Norge og verden**. Dette er et tema som nye medlemmer har etterspurt for å få bedre oversikt over organisasjonens arbeid og mål. Som nye Rotarymedlemmer ønsker de selvfølgelig å vite mest mulig om organisasjonens intensjoner og arbeid.

Viktig melding til alle:

Det er viktig og målrettet at våre medbrakte gjester gjennom året, som har vært på besøk for «å lukte» på Rotary, inviteres til neste møte 2. april for å bli grundigere informert om hva Rotary er og hva Rotary gjør. Temaet er forhåpentligvis interessant for flere, opplysende for nye og til og med rekrutterende for å få nye medlemmer til klubben. Husk å gi beskjed til dine gjester gjennom klubbåret, at de kan komme på møtet 2. april og høre Toralf Pedersen forteller om Rotary.

Møte. 19.03.2019

Tema: Levanger Fotballklubb, tanker om årets sesong, ved Hovedtrener Magnus Powell

Powell presenteres av Jens Einar med hans karriere både som fotballspiller og fotballtrener, både i Norge og Sverige. Informasjon hentet fra Wikipedia.

Powell har vært hovedtrener for LFK i glansperioden med opprykk i fotballigaen for kort tid tilbake. Da snakket han også i Levanger Rotary. Med et mellomspill i Sandefjord Fotballklubb og LFKs nedrykk, er han nå tilbake som hovedtrener i LFK. En helt annen klubb denne gangen, med helt andre utfordringer. Powell tar oss med i sin fortelling om klubbens situasjon og de utfordringene klubben står overfor.

Han legger vekt på at LFK er en ung klubb som lider under mangel på engasjement. LFK er ikke klubben som Levangerbyggen og trønderne samler seg om. Han presiserer at å få til slikt engasjement rundt en fotballklubb handler om tradisjoner, lang historie og mange engasjerte.

Han illustrerer LFK situasjon med en mann som sitter i heisen. Det går alltid fortere nedover enn oppover. Det får store konsekvenser å rykke ned i liga. Det er ikke noe sikkerhetsnett verken økonomisk, menneskelig eller strukturelt som trer inn når nedrykk er en realitet.

Klubbens utfordringer er nå å få stoppet «heisen» og gradvis begynne å stabilisere seg og klatre oppover etter hvert som situasjonen tillater det.

LFK konsentrerer seg nå om å bygge sten på sten. Det viktigste er å bygge et lag og trene mye. Klubben trenger de menneskene som stiller opp og mange gjør heldigvis det. Det er nødvendig med en positiv dugnadsgjeng som har engasjementet sitt i klubben og som er villige til å hjelpe til og delta. Klubben er helt avhengig av gode mennesker som vil delta og være med på å bestemme i klubben. Alt må skje nedenfra nå.

Veien videre for spillerstallen har vært og er utfordrende. Da Powell kom tilbake var det bare 7 spillere igjen i LFK. De andre hadde forlatt klubben. Nå er det heldigvis mange nok spillere som har tegnet kontrakt med LFK.

Det er unge spillere som får ekstremt lav lønn. En lønn de ikke kan leve av. Klubben arbeider derfor med å finne deltidsarbeid til sine fotballspillere. De arbeider altså på mange plan for at spillerne skal kunne fortsette med å trene og spille fotball for LFK.

Internt i klubben arbeides det med å bygge lagfølelse og sikre at spillerne trives i klubben og trives på Levanger. Av klubbens 20 spillere er det 10 trøndere. Dette ønsker de gjerne oppmerksomhet på. Altså en trønderklubb bestående av mange trøndere.

Klubbens situasjon på tabellen gjør at de raskt må bevege seg fra å bestå av talenter, til spillere som satser og presterer.

LFK har som prioritering at de må være dønn ærlige med alt og kunne si alt som det er samtidig som de vil være åpne for innspill utenfra. Klubben må opptre inkluderende og la A-lagsspillere trene sammen med 16-års og 19-års lag og være rollemodeller for yngre spillere.

Klubben må være tilstede der det skjer i bybildet, hele tiden vise seg fram og delta for å skaffe engasjement rundt klubben.

Målet er å gå i gang med å utvikle klubben. Drømmen er å begynne å vinne kamper igjen. Hvor lang tid det tar, vet vi ikke. Kanskje om ett par år?!

Powell har tidligere kritisert klubbens harde økonomistyring, men nå er han takknemlig for å være i en klubb med økonomisk kontroll og god økonomistyring. Lokale sponsorer stiller fortsatt opp for LFK, om enn i noe mindre grad enn tidligere. Økonomien i klubben er marginal.

Powells budskap er at LFK er i en situasjon hvor de trenger tid til «å slikke sine sår». Men de tar fatt på gode treninger med 20 spillere som ønsker å spille for Levanger og som er villige til å satse. Videre er hans ønske at vi stiller opp for klubben, heier på spillerne og møter opp på kampene. Støtte fra et interessert publikum og inntektene fra betalende, betyr mye. Likeledes håper de at lokale aviser i større grad skal interessere seg for laget og ha positivt fokus på at det er trøndere som satser på å bidra til at LFK reiser seg igjen.

Møte 12.03.2019

Tema: Egne opplevelser med pilgrimsvandring, samt orientering om nyopprettet St. Olavsledens Pilgrimforening, ved Bjørn Sandsaune.

Bjørn Sandsaune, har tidligere vært medlem i Fosna Rotary og er nå flyttet tilbake til Verdal. Han er pensjonist og en ivrig vandrør. Han går generelt mye og har gått flere Pilgrimsvandringar. Som utgangspunkt for sitt foredrag stiller han spørsmål med hva som gjør at man tar på seg skoene og blir en pilgrim. Selv har han alltid vært fasinert av mennesker som går og som går langt. Han forteller en historie fra Leksdalen om en kvinne som for lenge siden skulle til Øra for å kjøpe noe. Da hun hadde gått til Øra var det ikke å oppdrive der, det hun var kommet for å kjøpe. Hun fikk vite at det fantes på Steinkjer og hun fortsatte å gå til Steinkjer. Mens hun gikk, strikket hun også. Det forteller iallfall historien. Da hun hadde fått kjøpt sin vare i Steinkjer, gikk hun tilbake til Leksdalen. Historien skal illustrere at vandring har vært vanlig i vår kultur, også det å gå langt. Selv ble Sandsaune inspirert for vandring etter å ha lest Paulo Coelho's bok Pilgrimsreisen, en bok om vandring til Santiago de Compostela (Nordvest-Spania).

Selv peker han på motiverende faktorer for å gi seg ut på pilgrimsvandring. Det kan være både den fysiske og mentale utfordringen dette medfører. Naturopplevelsene er også en viktig faktor. Likeledes det fascinerende med å møte mennesker i en annen og ny sammenheng. Spesielt er menneskemøtene fascinerende.

Bjørn viser til hvilke svar pilgrimer har gitt på spørsmål om hva som motiverer dem til vandring. Undersøkelser viser at bare 20% oppgir religion som motiv. Andre motiver er spirituelle opplevelser, kulturhistorisk interesse, naturopplevelser, det å være alene i naturen og sin egen prestasjon ved å mestre vandringen. Selv møtte han mennesker på sin vandring som synliggjorde alle disse motivene for egen vandring. Likeledes peker han på at i løpet av vandringen, spesielt hvis en går over tid, så endrer motivasjonen seg underveis.

Sandsaune viser til at mennesker har gått pilgrim til alle tider, over hele verden. Han trekker frem Hinduenes vandring i India, muslimesenes pilgrimsreise til Mekka.

Også i Europa har det vært vanlig å gå. Rundt år 1000 ble pilgrimsvandring et kristent rituale. De viktigste målene var Santiago, Jerusalem, Roma og Nidaros. Den katolske kirke oppmuntret til vandring. Det gav god økonomi og medførte forbedringer både på infrastruktur og overnattingssteder. Vi vet at pilgrimsvandringen døde ut på 1500-tallet. Både fordi Reformasjonenville ha slutt på pilgrimsvandringene og at krigene i Europa medførte problemer for vandrerne. På 1970-80 startet den moderne pilgrimsvandringen opp igjen. Først og fremst til Santiago de Compostela. I dag går 250.000 mennesker årlig for å kunne få Pilgrimsbrevet. Et bevis på at man har gått minst 10 mil, inn til et registrert pilgrimsmål. Bjørn sier at det er folk fra hele verden som vandrer pilgrim i Europa.

I Norge er de tre ledene Gudbrandsdalsleden, Østerdalsleden og St.Olavsleden. Han forteller at vandringene ikke nødvendigvis må gjøres sammenhengende, men kan deles opp i flere etapper.

Hva gjør man når man skal være pilgrim? Sandsaune trekker fram noen momenter. Først og fremst bør en være mentalt forberedt for vandring, en tidkrevende aktivitet. Man bør være i normalt god fysisk form, noe som gjør at det er lurt å trene seg litt opp før en vandring. Man bør gå inn sine sko og alle helst bør en ha med seg ekstra sko. Altså to par sko til forskjellig underlag. Det er slitsomt og gå på asfalt og fjellsko egner seg dårlig til asfaltvandring. Ha med deg så lite som mulig for å holde vekta på ryggsekken lav. Det er tilstrekkelig med to skift fordi det brukte kan vaskes og tørkes over natta, iallfall når du går i Spania på sommerstid. Husk å ha med regntøy. En lett poncho som dekker både kropp og sekk, er en fin løsning. Forbered deg mentalt på overnattinger, som kan skje på sovesaler med 15 – 150 mennesker. Det er ikke nødvendig for en pilgrim å bestille overnattinger. Men det kan gjøres underveis når man ønsker å sikre seg plass.

Vandring på St.Olavsleden er i en tidlig fase nå. Her kan det være lange dagsetapper og dårlig med overnattingsmuligheter. Det virker som reiselivet har lite oppmerksomhet på pilgrimer her i vår region, men Bjørn mener at dette vil endre seg raskt inn mot 1000år jubileet på Stiklestad. Han tror at antall pilgrimer også vil øke raskt på leden fra Selonger i Østersund til Nidarosdomen i Trondheim.

Sansaune forteller fra sin vandring på St.Olavsleden at det er få pilgrimer å møte her. De som går er ydmyke mennesker som ikke krever mye og forurenser lite. De trenger noen fasiliteter for overnatting og bespisning, så det er behov for lokale tilbydere og lokalt engasjement.

Han sier at på St.Olavsleden er det mange fine opplevelser, både med natur, interessert lokalbefolkning og mange artige menneskemøter. Han ble selv bedt inn på kaffe flere steder og vist lokale kulturhistorier som ruiner av Olavskirke, minnestein med møte mellom mennesker og bjørn, hvor bjørnen ble avlivet med bare hendene.

Han opplever at menneskene som bor langs leden gjerne vil snakke med pilgrimene og fortelle sine historier fra lokalmiljøet, både gamle og nyere historier.

Og pilgrimer er gjerne mennesker som gjerne vil vite om de hendelsene som har vært i det området de vandrer. Likeledes ønsker pilgrimer også å smake på lokal mat, bli vist mattradisjoner og selvfølgelig trenger de overnattingsplasser.

Bjørn Sansaune brenner for pilgrimsvandring på St.Olavsleden og han er leder for den nystiftede Pilgrimsforeningen for St.Olavsleden. En forening som foreløpig har mest ambisjoner å vise til. De ønsker å bygge et engasjement rundt pilgrimsvandring her i regionen. De ønsker å samle mennesker for å gjøre enda mer rundt vandring som prosjekt. De samarbeider med Stiklestad personell Heidi Brimi og andre som har oppgaver rundt pilgrimsleden. Hovedmålet er lokalt engasjement. De vil arrangere pilgrimsturer i sommer hvor man inviterer til å vandre med på pilgrimsledens ulike etapper. Informasjonsmøte om foreningen blir torsdag 14. mars kl 18.00 på Nordtun på Mule. Interesserte inviteres for ytterligere informasjon.

Møte 05.03.2019

Trond Hamland har flyttet til Røros. Han er derfor utmeldt fra Levanger Rotary og flytter over til Røros Rotary.

Tema: Havna – et hav av muligheter, ved Næringssjef Håkon Okkenhaug.

Først nevner Okkenhaug de positive tilbakemeldingene som ble gitt da Klima- og miljøvernminister Ola Elvestuen besøkte Levanger under Martnan, samt besøkte ulike prosjekter på Innherred, Biogass og Jordprosjekt.

Næringssjefen konsentrerer seg i sitt innlegg om prosjektet med å bygge hotell på havna. Han er tydelig i hvilke muligheter et slikt hotell vil være for Næringsutviklingen i kommunen, hvor viktig det er sette Levanger på kartet, samt fremsnakke og utvikle de store mulighetene som finnes for å gjøre Levanger til et mer interessant konferansested, turiststed og opplevelsessted.

Ideen om å bygge Hotell på havna har hatt en lang historie og gått gjennom ulike stadier, i hovedsak har den høstet liten interesse. Nå er det imidlertid en ny start i prosjektet med å finne utbygger for Hotell og det er mer interesse for prosjektet fra 2018.

Argumenter for å bygge hotell, bygger på markedsanalyser både på Næringslivets behov for overnattinger og befolkningens synspunkter for å satse på nytt Hotell. Det er tydelig tall som dokumenterer behovet for flere overnattingsplasser i Levanger.

Argumenter for å utvikle destinasjonen Levanger og gjøre byen interessant for flere er

- At Trøndelags Midtpunkt ligger på Gjeite
- Byen har 2 universiteter, Nord og deler av NTNU-legestudiet
- Trehusbyen Levanger har det samme potensialet som Røros hadde for 30-40 år siden, for å utvikle Trehusbyen som begrep og destinasjon og opprettholde og videreutvikle kulturtilbudene rundt dette.

Planen for havna er nå slik at det er gjort plass til boliger på ytre havn, hotelltomta har blitt litt større innenfor boligområdet og det er mulighet for å bygge til 45 meters høyde. Indre havn planlegges til både næring og bolig.

Næringssjefen mener at bygging av boliger på ytre havn skal de få til og at bygging av hotell er mulig. Denne gangen er det mer optimisme for å få til en vellykket havneutbygging. Dette begrunner han i testing som er gjort i markedet.

Eksisterende bygninger på havna har ulike eierforhold, benyttelse og festetomter med ulik leielengde.

Næringssjefen forteller at PUK (plan og utbyggingskomiteen i kommunen) ønsker å rive det eksisterende Vaskeriet for å gi plass til ny regulering.

Planen for hotellutbygging er at Levanger kommune selger tomt til en interessert hotellutbygger. Det er vanlig i dag at hotellutbyggere, står for investeringene til bygging, mens drift av hotell overlates til Driftsselskaper.

Kommunens plan for havna er tilgjengelig for interesserte investorer.

Områdeplanen forventes å være klar for utbygger i løpet av en 5 års periode. Næringssjefen er tydelig i sin uttalelse når han sier at vi gjerne kan diskutere og komme med ideer for bygging av både Kulturhus, Bibliotek og Kino på havna. Men at dette må holdes adskilt fra bygging av hotell. Årsaken er pris. Kostnadene ved å bygge hotell er store. Det krever store investeringer for utbygger som også må ha stor egenkapital. Kommunens oppgave er å finne de private investorene som er interessert i bygging av Hotell på Havna i Levanger.

Okkenhaug peker på at det allerede er stilt mange krav på estetikk på den totale utbyggingen som skal skje på havna.

Mange høringsuttalelser er mottatt og skal samordnes før det legges frem til politisk behandling.

Det stilles en del spørsmål som næringssjefen svarer på:

- Hva med grunnforholdene på havna og i byen? Det er behov for ytterligere utfylling og det gjøres plass til bygging av en Lagune ytterst mot sør. Det er mulig å bygge i sentrum slik at trafikk går under jorda, men det er teknisk krevende og kostbart.
- Hva med veier, og plass til busser, biler og forgjengere? Ingen tydelige løsninger så langt i prosessen, men det arbeides med Reguleringsplan. Det er tegnet rundkjøring ved Shellstasjonen og vei langs elva. Tanken er at det bygges parkeringskjeller i hotellet med plass til 160 biler, samt parkeringskjeller for boligene.

Næringssjefen har også denne gangen en optimistisk holdning til å gi Levanger en positiv vekst og satser på å gjøre Levanger interessant for flere aktiviteter, investeringer og satse på byen som har midtpunktet i Trøndelag og en verneverdig, vakker trehusbebyggelse. Næringssjefen har glød og vilje til å satse på at Levanger også blir en attraktiv og spennende fremtidsrettet by.

Møte 26.02.2019

Klubbmøte

Møte 19.02,2019

Tema: Reisen til Armenia høsten 2018 ved Arvid Vada

Armenia er et lite land (29.800km²) i Kaukasus, som var innlemmet i Sovjetrepublikken i årene 1922-1991. Grenser i dag er mot Tyrkia, Azerbaijan, Georgia og Iran. Befolkning på 2,9 millioner hvorav 98% snakker armensk. Det meste av befolkningen er kristne. Den armenske kirke står sterkt og det er etablert armensk kirke og skole i nabolandet Iran.

Gruppereisen arrangert av avisa Innherred var lagt opp med en ukes busstur gjennom deler av landet. Arvid forteller informativt og engasjert fra sine opplevelser på reisa, både hva gjelder natur, møter med befolkningen, severdigheter, matkultur og deler av landets historie de ble kjent med. Han viser egne bilder fra turen, fine og spennende bilder.

Gruppen bodde ved Sevansjøen som er 74 km lang og ligger på 1900 meters høyde. Innsjøen ble neddemmet i Sovjettiden for kraftproduksjon. Dette har gitt miljøutfordringer og landet forsøker nå å tilbakestille innsjøen for å øke fisket av Sik som er en viktig næringskilde.

På bussturen gjennom deler av Armenia forteller Arvid hva de så fra bussvinduene. Det var først og fremst dårlige veier, mange Gassledninger som lå litt over bakkenivå. Gassen benyttes til oppvarming. De så mange, store åkre, kuflokker og saueflokker og store områder med bikuber.

Naturen var spektakulær med mange dype daler og mye høye fjell. Måltidene var spennende og maten var god. Alkohol er tillatt i Armenia og det er avdekket rester av vinproduksjon i landet som er datert til å være 6000 år tilbake i tid.

Landet har mange klostre og de besøkte SentralAsias vakreste kloster hvor det var lagt opp til seremonier med velsignelse av turister fra klosteret pater. Turistene stod i kø for å delta i seremonien.

Arvid trekker fram en deltaker på reiser, Øyvind Berg, som er en habil sanger og som deltok med sin vakre sang i flere sammenhenger som gav vakker og spesiell stemning. Blant annet sang kan en lovsang i klosteret som flere tok del i, en opplevelse det ble satt stor pris på.

Arvid forteller om en dyktig armensk omviser som tok med gruppen til en skobutikk (hennes fars). Her fant reisefølget gode, flott sko til en billig penge, noe som gav kjøpelyst hos trønderne.

Gruppen ble invitert hjem til armenske familier hvor det var dårlig plass, god mat, god drikke, stor gjestfrihet og mye dans på små flater. Her sang Øyvind sin Hyllest til Ungdommen.

Noen informasjon om landet: Det eldste daterte funnet av sko er gjort her, 5000 år gammel. Araratfjellet er et stort fjellplatå som er lett å se. Ifølge bibelens historie var det her Noahs ark fant tørt land etter syndefloden. Parkene i byene er kunstnerisk utsmykket og velholdte. Pensjonen for eldre mennesker er meget lav, rundt 3.500 kr noe som gjør at pensjonister har behov for arbeid ved siden av pensjonen. 21 september er landets nasjonaldag. Den ble feiret med militærparader helt til i fjor. Da ble det en endring mot 17.maitilstander med mange korps, oppvisninger og pyntede mennesker med bunadslignende drakter.

Landets historie er smertefull og vond fram til nyere tid. Armenia var en del av det Otomanske riket som falt 1915-1916. Armenere ble oppfattet som rike, driftige forretningsfolk og ble utsatt for mange av de samme beskyldninger som jøder ble før 2. verdenskrig. Armenerne ble utelukket fra lederstillinger og militær tjeneste. I tiden 1915-1917 ble armenerne utsatt for et

rent folkemord. Det foregikk på bestialsk måte ved at menneskemengder ble drevet inn i bygninger som ble satt fyr på. De som overlevde ble jaget ut på vandringer i ørken i varmen.

I ettertid har flere Europeiske land gitt støtte til armenerne etter Folkemordet. Markering av støtte til folket skjedde symbolsk ved å plante tre i en minnelund. Norge har imidlertid ikke gjort dette. Norske myndigheters begrunnelse er at begrepet Folkemord først ble et godkjent begrep i 1948 og kan ikke gis tilbakevirkende kraft for tidligere hendelser. Arvid og hans reisefølge opplevde dette som skammelig da de besøkte Minnemuseet.

Imidlertid fant de et minnesmerke med plaketter over navn på mennesker som har vært gode støttespillere for armenerne. Her var Fritjof Nansen hedret etter at han hjalp landet med å bygge barnehjem etter folkemordet, samt donerte midler av boksalget sitt til hjelpearbeidet. Likeledes var det minneplakett på Bodil Cathrine Bjørn, norsk jordmor og misjonær som viet livet sitt for folket i Armenia.

Arvid viste også bilde av Minnesmerket Den Evige flamme, som markerer tapet av provinsene Armenia tapte til Tyrkia. Her ble det markering med nedleggelse av roser. Gruppen opplevde denne seremonien som ren magi, hvor tordendrånen var naturens tilsvar, og en hvit due satt på taket og fulgte hele seremonien, samt Øyvind Bergs mektige sang Kringsatt av fiender.

Landet sliter med økonomien i etterkant av Sovjettiden. Tidligere presidenter eier store deler av jorda. Landet er i gang med demokratiske valg.

Arvid forteller at gruppen ble invitert hjem til Villis familie (redaktøren av Nordlie regnbue) til en spesiell fest hvor mennene måtte lag mat av råvarene frukt, grønnsaker og innmat. En situasjon som enkelte taklet bedre enn andre. Festen ble meget vellykket med dans, sang og et herremåltid av beste slag.

Atle takker av møtet og spør om det kan være en ide å legge møtet for 12. mars til et besøk på Falstad. Dit kommer Annette Groth for å holde foredrag om Belfasts murer. Leder av programkomiteen Olav Aspli, sier det muligens allerede er avtalt med foredragsholder til denne dagen. Jens Einar er ansvarlig for mars.

Møte 12.02.2019

Deltakelse på RYLA høsten 2018 ved RYLA-ambassadør Bjørn Tore Nilsen

Bjørn Tore er 25 år og sønn av et Rotarymedlem. Hans far er selvstendig næringsdrivende og det er meningen at Bjørn-Tore etter hvert overtar lederansvaret i farens bedrift. Årsaken til at han besøker Levanger Rotary for å fortelle om lederkurset RYLA (Rotary Youth Leadership Awards) som ble arrangert på Stjørdal er at vår klubb betalte for hans deltakelse siden vi ikke hadde egen kandidat å sende. Bjørn Tore forteller på en klar og engasjerende måte hvordan det var å være deltaker på RYLA og reflektere over hva han fikk ut av kurset.

Selv om Bjørn-Tore er sønn av en rotarianer fikk han vite mye mer om Rotary når han var kursdeltaker enn han hadde festet seg ved tidligere.

Det var flere interessante temaer på kurset, blant annet hvordan man som grunder kan arbeide for å nå fram med ideene sine og hvordan man som leder bygger grunnlag for lederskap.

Han forteller at det var en artig og lærerik helg. Det var tettpakket program og man måtte dele rom med en ukjent kursdeltaker, noe som han tenkte kunne være utfordrende, men egentlig gikk det helt greit.

Han trekker frem at det ble mange gode samtaler mellom kursdeltakerne. Det var lagt til rette for gruppearbeid hvor deltakerne måtte enes om en bevarelse fra gruppen. De ble kjent med flere ulike meninger og opplevde det som lærerikt å snakke sammen med forskjellige mennesker.

Gruppen bestod av mennesker med ulik bakgrunn og arbeidsområde, det var flest menn og alderen på deltakerne var for de fleste i midten av 20årene. De var i alt 15 deltakere. Han forteller at han opplevde deltakerne som ambisiøse mennesker og er glad for å møte disse menneskene som han ellers sannsynligvis ikke ville ha møtt.

Han trekker fram spennende forlesningstemaer som etikk, bruk av sosiale medier og hvordan en leder bør opptre.

Han forteller at det var spennende å arbeide sammen i grupper hvor de måtte diskutere seg fram til enighet med en samlet begrunnelse. Det var også en forutsetning at alle skulle delta i samtalene. Han opplevde gruppearbeidene som åpne for meningsutveksling og problemløsning.

Han legger vekt på at det var mye hygge og trivelige sosiale samvær. Kursdeltakerne måtte selv bidra med underholdning, en spennende utfordring. Totalt sett opplevde Bjørn-Tore kurset som både artig og lærerikt.

Han synes han har fått mye igjen for å delta på RYLA og han har fått med seg mange tanker som kan komme til nytte etter hvert. For eksempel tanker om hva som kreves av en leder og bevissthet om rollene leder versus sjef.

Kursdeltakerne har etablert en Facebookgruppe på eget initiativ. Det er positiv interesse for å bygge Nettverk for unge ledere. Noen er nærmere hverandre både i bransje og personlighet, og vil kanskje holde mer kontakt med hverandre.

Bjørn-Tore er glad for at han fikk delta på RYLA arrangert av Stjørdal Rotary. Han synes det var et godt kursopplegg som gav mange nyttige erfaringer.

På spørsmål bekrefter han at det er nyttig for unge ledere å delta på et slikt kursopplegg og han ønsker at Rotary arrangerer slike kurs videre.

På spørsmål om hvordan han vurderer Rotary som klubb, svarer han et medlemskap i Rotary er mer interessant nå, som han er mer kjent med hva organisasjonen står for og hvilket arbeid som gjøres.

Møte 05.02.2019

Tema: Bolig for folk flest ved Stiklestad Eiendom, Brynjar Falstad.

Brynjar Falstad forteller først generelt om Stiklestad Eiendom og deretter om prosjektet Sjøgata Brygge.

Eiendomsselskapet har mye kunnskap om eiendom og salg. De har erfaring fra utbygginger mange steder, blant annet i Åre, Leksvik, Berkåk og Snåsa. De er lokal aktør med langsiktig perspektiv. Som største boligutvikler på Innherred har de allerede bygd 950 leiligheter.

Falstad forteller at de bruker lokale Entreprenører i hele verdikjeden. De har opparbeidet seg unike samarbeidspartnere, gjør bruk av gode garantiordninger og oppfører seg skikkelig fordi vi alle både selger og kjøper, skal leve og bo sammen i felles by, som han selv sier.

De er i gang med nye prosjektet med totalt 550 enheter under prosjektering i Verdal og 20 enhet på Frosta.

Deres prosjekter er Husbankfinansierte, en finansiering som borger for kvalitet og gode kvalitetskrav, noe som er Husbankens varemerke.

Stiklestad Eiendom har hatt en omsetning på 700.000.000 kroner og betalt 45.000.000 i skatt de siste 5 årene.

Han forteller hva som kjennetegner en standard leilighet fra Stiklestad Eiendom: Leiligheten har åpne rom med kjøkken og stue. Parkettgulv med gulvvarme og store vindusflater. De bygger i betong for å unngå støy og brannfare. 70km2 leiligheter har 2 soverom. Det finnes også større leiligheter i prosjektene.

Brynjar stiller selv spørsmålet om hva boligutvikling egentlig er og han forteller at det har skjedd store endringer de siste årene. Tidligere samhandlet utbyggere mye mer med lokale politikere, mens nå er det mer utfordrende å planlegge på grunn av kravene som gjelder for utbygging i dagens situasjon. De er mer generelle/universelle, hvor de samme reglene gjøres gjeldende for by og land. Det gjøres ved at byens krav gjelder over alt, som for eksempel krav til bilparkering og sykkelparkering. Utbygger må i dagens situasjon samhandle mer med representanter som ivaretar lowerket og mindre de lokale steders boligutviklingsbehov og politiske ønsker .

Når Eiendomsselskapet skal i gang med nye prosjekter er de forberedt på at de møter mange ulike følelser. Det er derfor helt nødvendig å få til godt samspill med politikere, naboer og brukere. På spørsmål om garantier, forteller han at de som utbygger har plikt til å låse økonomiske midler i 5 år for å ivareta eventuelle utbedringsbehov. Dette sees på som en god ordning siden en lokalt Eiendomsutvikler er helt avhengig av å kunne rydde opp dersom noe er gjort dårlig eller feil. De lever av gode renomeer.

I forhold til generelle rettigheter, har kjøper god beskyttelse i Norge.

Det er nå slutt med ildsted i leiligheter, men det er mulig å få det noen steder.

Ulike regler for oppvarming og varmeanlegg gjelder for ulike størrelser på bygg og antall leiligheter i bygg.

Sjøgata Brygge

Stiklestad Eiendom har avtale med tidligere utbygger (i Bergen) om å kjøpe lokalene i Sjøgata dersom det blir gitt byggetillatelse.

De har i sin planlegging hatt møte med byantikvar Tove Nordvoll, for å utvikle prosjektet slik at byen får tilbake en offentlig allmenning som tidligere fungerte som branngate i Levanger.

Prosjektet betyr at byggene hvor den gamle Posten var, skal rives og det skal bygges 2 nye boligblokker, samt at lokalene som huset Rema-butikken og den elektriske butikken skal ombygges for andre formål, samt at det skal utformes en Almenning for byens befolkning i Sjøgata. Det legges opp til åpne siktakser med sjøgløtt mellom byggene.

Byggene vil være i ytre bryggestil, de legger vekt på at det skal være fint å se på og at dagens fasade kvalitativt, skal løftes betydelig.

Blokkene skal bygges i betong og det gjøres plass til å parkere 75 biler i garasjeanlegg. Det er mange usikre faktorer ved prosjektet så som kommunens godkjenning, grunnforholdene, kostnader og naboenes motstand. Det er planlagt 8 meters siktlinjer mellom byggene. Ønsket er å bevare mest mulig av utsikten fra byen og for byen. 1. ste etasje er planen å gjøre klart for Næringsarealer, så som eksempelvis kafedrift uten støy og lukt, eller kontorer, eller også leiligheter. Det er planlagt å bygge 44 nye leiligheter.

Falstad tenker selv at tidsperspektivet for å avklare dette utbyggingsprosjektet handler om 2022/2023.

Møte 29.01.2019

Hun leder oss gjennom klubbens Styringsdokument, med fokus på måloppnåelse på både Distriktets Strategiske plan og komiteenes egne målsettinger for inneværende år.

- Attraktive for yngre kvinner og menn, det er noe usikkert, men vi har iallfall høyere andel kvinnelige medlemmer enn klubber i distriktet for øvrig.
- På spørsmål om vi har det moro i klubben er det grunn til å svare Ja, siden dette kommer fram i spørreundersøkelsen og at vi er åpne for god latter og gode historier på klubbmøtene.
- Det skal være interessant å være Rotarymedlem, det er vi godt fornøyd med. Programmet og foredragene på klubbmøtene er meget bra.
- Om vi er aktivt tilstede i lokalmiljøet, er det kanskje noen ulike meninger om ut fra medlemsundersøkelsen. Dette kommer vi tilbake til i gruppearbeidet.
- Så langt i klubbåret må vi erkjenne at PR-komiteen er noe amputert på grunn av permisjoner og utmelding.
- Når det gjelder klubbens økonomiske støtte til Streetlight, viser det seg at midlene ikke er overført inne tidsfrist. Men det blir en ny mulighet til å støtte, gjennom en planlagt tildeling litt senere ut på vinteren.

Framlegg fra Prosjektkomiteen ved Idar Per Lundemo og Per Jarle Eriksen:

Leksehjelpen fungerer godt, med 8-10 av klubbens medlemmer som leksehjelpere. Dette er fine timer mellom kl 14.00 og 15.30 både tirsdag, onsdag og torsdag, hvor det er mye læring og hygge for alle, både de fremmedspråklige og leksehjelperne. Flere er velkomne som leksehjelpere.

Innvandrertjenesten møter lokalsamfunnet, har ligget nede en stund. Men er nå blåst liv i. Det har vært planleggingsmøte med Staup som legger til rette for å velge ut elevene som har best kompetanse både faglig og språklig til å kunne dra nytte av møter med næringslivet lokalt. Prosjektkomiteen utarbeider plan for våren 2019. De ser fram til spennende besøk og gleder seg til arbeidet.

Merking av Pilgrimsleden har gått fint. Det er benyttet traktor til forsterket rydding på deler av leden (Per Jarle og Idar Per). Det er tatt opp med ansvarlig for Pilgrimsleden at kartgrunnlaget gjennom Innherred både er feil og dårlig. Om det kommer bedre kartgrunnlag er usikkert.

Vannprosjektet Per Jarle driver i Hertzeg Novia, mangler penger til satsning. De har hatt god nytte av laboratorieutstyret Sissel sendte med fra sykehuset i 2018. Avlagt utstyr i Norge kommer godt til nytte i Hertzeg Novia. Det er også utfordringer rent driftsmessig i et land hvor drift og politikk er så nært knyttet til hverandre.

Prosjektet har derfor satset på å bygge opp kompetanse og få til faglig bevisstgjøring innenfor Renovasjon. Denne opplæringen har Per Jarle stått for. Det har gitt gode resultater i form av oppnåelse av Fagbrevkompetanse.

Sissel minner på at beskrivelse av klubbenes prosjekter med bilder, er ønsket av web.direktøren i distriktet (Finn Jarle i Stjørdal Rotary).

Framlegg fra komite for medlem og klassifikasjon ved Sissel, i Lindis fravær:

Oversikt over antall inviterte gjesten har blitt tilbakemeldt etter planen og det er positive tall med mange gjester gjennom høsten. Fortsett å inviter med gjester. Det er en fin måte å vise frem klubben, gjøre folk nysgjerrig på Rotary og etter hvert rekruttere nye medlemmer.

Det har vært holdt møte med nye medlemmer, som opplever at det å bli medlem i Levanger Rotary er positivt.

Et forslag som klubben ønsker å etterleve er å avholde informasjonsmøte med nye medlemmer litt tidligere i prosessen slik at nye medlemmer får bedre oversikt over organisasjonen Rotary og dens arbeid både nasjonalt og internasjonalt.

Framlegg fra Programkomiteen ved Olav Aspli:

Programkomiteens mål er å bidra til at klubben er det foretrukne sted for medlemmer, ved å sørge for godt møteprogram og engasjerte forelesere som kan fange interesse hos tilhørere. De fordeler ansvar for program ved at komiteenes medlemmer har ansvar for hver sin måned. Denne måneden er det Anders Eggen som har programansvaret. I planene tar de også høyde for tid til ego-foredrag for nye medlemmer og seniorforedrag fra medlemmer med lang fartstid. Det er en stund siden det ble arrangert møtekvelder sammen med andre klubber, og det kan fortsatt være aktuelt ved, felles større temaer. Bedriftsbesøk er også en del av møteplanen.

Framlegg fra Komite for Internasjonalt arbeid, Rotaryfondet og ungdom ved May-Lis Sjøstad:

Komiteen ønsker å finne fram til bedre måter å fortelle ungdom om Rotarys gode tilbud både for Camper og utenlandsstudier. May-Lis oppfordrer medlemmene til å gå inn på Rotarys sider og holde seg oppdatert på tilbudene som finnes og som stadig oppdateres. Hun ber om at alle medlemmer har bevissthet på å finne frem til potensielle ungdommer som vil søke på opphold, selv om flere av tilbudene ikke er spesielt billige. Hun ønsker også at vi deler informasjon på sosiale plattformer, som Facebook og andre sosiale medier, samt sender e-post med informasjon til ungdommer og til mennesker som arbeider med ungdom. Klubben vår skal sende Utevekslingsstudent skoleåret 20/21 og søknad må være klar i høst i oktober/november. Det er tid for å gå ut med informasjon snart.

Framlegg fra Festkomiteen ved Bodil i Jarles fravær:

Det er lagt til rette for at Rotarys medlemmer får billett til Drømmeaften i Trønderhallen 30. mars. Ole får oversikt over påmeldinger. Billetter formidles direkte, uten at det går gjennom klubben.

Planlegging av hvor Sommerfesten skal avholdes er i gang. Sommerfest med Presidentskifte blir den 25. juni 2019.

Framlegg fra PR-komiteen ved Sissel:

PR-komiteen har fått noen utfordringer ved at Odd-Einar ikke lenger er klubbmedlem og at Borgny har permisjon. Sissel ber komiteen konstituere seg på nytt med ny leder. Det er nødvendig å ha en PR-komite med en leder å kunne henvende seg til.

Framlegg resultat av spørreskjemaer til klubbens medlemmer høsten 2018

Atle gjennomgår spørreskjemaene fra klubbens medlemmer. Han har gjort en fin samordning og lett forståelig framstilling av svarene. Han deler medlemmene inn i grupper i forhold til hvordan vi sitter og ber gruppene svare på følgende spørsmål:

1. Er det noe med resultatene som er overraskende?
2. Er det noe i svarene som krever handling?
3. Er det noe i svarene som er viktig å bevare?

Det ble lite tid til å legge fram svar fra gruppenes arbeid. Hver gruppe bes derfor skrive ned sine svar og sende det til Styret ved Presidenten, slik at styret kan fortsette arbeidet. Det er viktig å være åpen for å la gode ideer gro fram for å styrke både klubben og klubbens arbeid.

En av gruppene tok likevel ordet å fremmet forslag om at Levanger Rotary bør bli mer synlig i lokalmiljøet både for å fortelle om Rotarys arbeid og forhåpentligvis rekruttere nye medlemmer. Det er ønskelig at klubben får til en Stand på Levangermartnan i uke 13/2019. Gerd sier seg villig til å snakke med PR-komiteen og starte planleggingsarbeidet med Stand. Ole tilbyr klubben å bruke hans lokale i byen og ta imot gjester der for å fortelle om klubben. Der er det mulig å by på en kopp kaffe og en prat. Et gererøst tilbud å planlegge ut i fra.

Møte 22.01.2019

Videregående opplæring i samarbeid med regionalt og internasjonalt næringsliv, ved rektor Harald Morten Sten fra Verdal Videregående skole.

Harald Morten, rektor på Verdal Videregående skole er medlem av Verdal Rotary.

Han har et innholdsrikt og oversiktlig foredrag med mange faktaopplysninger. Det er vanskelig å fange og gjengi alle, så jeg trekker fram noen hovedtrekk.

Skolens retningslinjer er sammen med foreldre, elever, næringsliv og andre **å skape grunnlag for læring og utvikling.**

Skolens verdigrunnlag for opplæring er det samme som for andre skoler i landet, men de ønsker også å bli gjenkjent på **aktivitet for internasjonalt engasjement, samt som spydspiss i samarbeid med næringslivet.**

Noen utdrag fra foredraget:

- For elever på studiespesialisering, er det i samarbeid, etablert **Mattesenter på Aker** som gir realfaglæring for elevene.
- For linjen Bygg/anlegg er det kontinuerlig satsning på samarbeid for å sikre **lærlingeplasser** for elevene.
- Når det gjelder utdanning innen kjøretøy, er det helt nødvendig med samarbeid. Skolen gjør bruk av **oppgraderte Verksteder** utenfor skolen og teori i skolen. Flere elever reiser derfor ut i Europa for å få **Verkstedpraksis.**

Internasjonaliseringen er en arbeidsom prosess for skolen. Det er mye arbeid i forkant av praksisplasser med å søke midler til dette. Erasmus+ er en ordning med EU-midler for lærlinger og utvekslingsprogram for ungdom. Verdal Videregående sender ungdom ut i Europa og mottar elever fra Europa gjennom programmet.

På spørsmål om Europakontorets rolle, bekrefter Harald Morten at de har fått hjelp til både søknadsprosesser og etablering av Nettverk.

Hensikten med disse **Internasjonale Programmene** er at elevene skal få komme ut og oppleve hva som finnes der og bli bevisste hva som finnes her i regionen. At de kan få oppleve at arbeidskraft kan fungere positivt på tvers av regioner og land, samt at de unge skal lære at i arbeidslivet er det nødvendig å omstille seg og spesielt stimulere til at ungdommene skal bli faglig engasjert.

Forrige skoleår, sendte skolen ut 77 ungdommer til ulike aktiviteter og land.

Det disse ungdommene oppnådde ved sine utenlandsopphold var **ytterligere læring, faglig trygghet, se hva som gjøres** andre steder, bli kjent med det som er **annerledes** og bli kjent med **mulighetene** for å komme seg ut.

Annet utbytte av slik utveksling er at de unge får bedre språklige ferdigheter, får egen erfaring, opplever ulike kulturer, møter andre verdier og holdninger og gjennom dette får utvidet egen horisont og perspektiv.

Skolen har mange samarbeidspartnere både hjemme og ute og mange gode relasjoner. Elevene reiser ut på opplegg vanligvis 2 til 3 uker. Det er alltid en voksen person med de unge som reiser ut.

Verdal Videregående har 160 samarbeidsavtaler med det lokale næringsliv på Innherred og innenfor offentlig virksomhet. Et av resultatene av slikt samarbeid er etablering av **Møteplassen**, som nå har vært arrangert i 5 år. Her stiller arbeidslivet opp for å fortelle om sin

virksomhet og muligheter for fremtidig arbeid for 9.klassene i området. Denne muligheten til å møte representanter fra arbeidslivet og hente informasjon og veiledning fra andre en skolens representanter er nyttig for de unge og en slik **Brobygging** mellom utdanning og samfunn er viktig for de unges fremtid.

Slike satsninger har til hensikt å gi en fremtidsretning for de unge der de tidlig kan få se hvilke arbeidsmuligheter som finnes på Verdal og i hele regionen. Det er viktig at de unge lærer at om en arbeidsplass har vanskeligheter en periode, kan de være muligheter for arbeid i bedrifter like ved.

Samarbeidet mellom videregående skoler og arbeidslivet på Innherred har hatt mange relasjoner og mange navn, og det går nå mot en retning kalt **Industrinavet i Trøndelag**.

Målene for samarbeidene mellom skole og næringsliv er å satse på et **Verdiskapende Trøndelag**.

Hvordan skolene fremstår er viktig for å sikre arbeidskraft til næringslivet i regionen. Skolens mål er å få utdannet unge mennesker som håndterer å arbeide i næringslivet og i offentlig sektor. Og aller helst å komme tilbake til regionen etter endt utdanning.

Det er mange krav til skolene for samfunnet endrer seg raskt. Og skolene må være årvåke i forhold til de krav og forventninger som rettes mot dem.

Innenfor fylket er det drakamp om fordeling av midler. Skolen har behov for midler og krever tildeling av fylkets midler. Det samme gjør mange andre, for eksempel veivedlikehold.

Resultatet er at en alltid må være kreativ for å finne samhandlingsløsninger med næringslivet som kan gi en vinn-vinnsituasjon på sikt.

Skolene står også overfor et arbeidsliv i endring. Dette må skolene være oppdatert på i sine studieplaner. **Digitalisering** og **Robotisering** er slike områder. Her må **læreplaner stadig revideres**. Det samme gjelder innfor El-bil teknologi. Opplæringen må tilpasses de nye bilene som kommer.

Likeledes er det utfordringer innenfor **Velferdsteknologi**. Alle de nye hjelpemidlene og teknologiske løsninger som er på trappene innenfor hjemmetjenester og eldreomsorg vil kreve nært samarbeid mellom utdanning av helsefagarbeidere og Verdal kommune. Skolen er også i tenkeboksen på å ta stilling til om det er behov for å etablere en ny utdanning, kanskje **Helseteknolog?**

I det hele må skolen alltid være årvåken for å se behovet for å implementere nye **fagområder** i sine utdanningstilbud.

Verdal videregående har nå 2 språkklasser. Det er en slags 0-te.klasse for ungdommer som kom for sent inn i ungdomskolen til å beherske det norske språket godt nok til å starte på videregående opplæring.

Skolen ser på seg selv som en arena som skal gi de unge **fremtidshåp**, gjøre dem **nysjerrig** slik at de får **lærelyst**, tar **utdanning** og tilegner seg **kompetanse**.

Med en slik bakgrunn ligger forholdene til rette for at de unge skal bli **omstillingsdyktige** og ha styrke til å **mestre sitt liv**. Skolene ønsker at de unge skal se ut i verden og skaffe seg erfaring både gjennom opplæring og arbeidserfaring. Og etter dette er det stor håpet at de unge skal finne arbeidslivet på Verdal og i regionen for øvrig, så interessant at de kommer hjem i igjen og etablerer seg her hos oss.

Harald Morten avslutter med å peke på at mye av skolens arbeid går ut på å få de lokale arbeidsplassene til å forstå det store alvoret i å være positive til å etablere lærlingeplasser og ta imot de unge elevene slik at de kan få et lite innblikk i det lokale næringslivet tidlig i sitt utdanningsløp.

Møte 15.01.2019

Krise og Vekst på Innherred ved Per Anders Folladal, daglig leder Proneo.

Per Anders arbeider på Verdal og bor på Levanger. Han starter med å fortelle at han er tilhenger av sammenslåing av kommunene på Innherred, noe vi må leve med at flertallet i befolkningen ikke ønsket.

Utgangspunkt for foredraget handler både om Verdal og Levanger. Han trekker fram Verdal som har Norges 3de. største Industripark. Det var ingen selvfølge da SIVA (Staten Industri Verk Anlegg) startet Verdal Industripark i 1969. Dette var før oljen og mens Norge var lite industrialisert. Verdal hadde da 8.000 innbyggere. Aker gjennomgikk flere helsvarte perioder med oppsigelser og krisestemninger. Holdninger i ledelsen var å utnytte krisestemninger positivt og gjennom personlig innsats og gode menneskelige kjemier har utbyggingen på Verdal blitt et eventyr.

Man frigjorde arealer til bygging og investerte i oppgradering av eksisterende bygningsmasse. Nå er det 165 bedrifter på Industriområdet med 3.000 ansatte. Det omsettes for 8 milliarder kroner årlig og det investeres 250 millioner kroner årlig. Det er og har vært en robust utvikling på Verdal rundt Aker.

I oppstart-fasen fikk Verdal 63 millioner statlige kroner til omstillingsarbeid. Disse midlene ble effektivt benyttet og har gitt gode resultater.

Proneo ble etablert i 2007 og er en sammenslåing av Ind.pro og Innherred Vekst. De har 21 ansatte og arbeider med nyetableringer og utvikling. Mye av arbeidet skjer rent faglig, sammen med Sintef.

Per Anders peker på ulike trekk ved Verdal og Levanger. I Levanger er det 48% offentlig ansatte, mens Verdal bare har 27%. Kjente hovedtrekk mellom kommunene er at det er flere kvinnelig ansatte i Levanger og flere menn som arbeider i Verdal. En sammenheng mellom mange industriarbeidsplasser i Verdal og mange offentlige arbeidsplasser i Levanger.

Når det gjelder handel, leses statistikker over handlemønster nøye av de store kjedene som planlegger nyetableringer. Å se Innherred under ett, kan være interessant for store butikker.

Levangers befolkning har høy sysselsettingsgrad og under 2% arbeidsledighet. Med et presset arbeidsmarked og stor andel yngre arbeidstakere i Levanger, og en befolkningsvekst på 1,1% kan ikke Levanger sies å være utsatt for forgubbing. Levanger kommunes økonomi er imidlertid meget anstrengt.

Når det gjelder helsetjenestene i «Nord-Trøndelag» kommer en ikke bort fra at St.Olav er en stor og viktig aktør. Det er ulike meninger på hvordan Helse Nord-Trøndelag bør samarbeide med St. Olav for å sikre sin egen fremtidig som sykehus. Noen frykter at samarbeid vil medføre at sykehuset på Levanger blir slukt av det store sykehuset i Trondheim, mens andre mener helt motsatt at dersom Levanger sykehus ikke samarbeider med St.Olav vil de ikke kunne sikre sin egen fremtid.

Nord Universitet står overfor en usikker fremtid hva gjelder organisering og samarbeidspartnere. Per Anders mener at i løpet av 3 års tid vil det være avklart om Nord Universitet fortsatt er Universitet eller har gått tilbake til den gamle modellen som Høyskole (HinT). Erfaringer så langt er at den tidligere strukturen med HinT medførte at ressursene ved Høyskolen var mer tilgjengelig for regionen og det lokale næringslivet enn dagens struktur med Universitet er.

Hva gjelder Fiborgtangen Næringspark kan det sies at det er en av de mest vellykkede investeringer i fastlands-Norge hvor det har skjedd mye interessant på næringsutvikling. Vi er fortsatt avhengig av hva som skjer med Norske Skog. Biokraft AS og Retura er interessante firmaer i vekst. Problemet med Fiborgtangen er at det ikke er tatt av næringsarealer for utvidelser.

Av spennende Næringslivsaktører i Levanger nevnes:

- Minoko Design som har utviklet produkt med gjerdeløst geitebeite med GPS-overvåkning.
- Duun-industrier er langt fremme når det gjelder produktutvikling og ligger i front hva gjelder teknologiske løsninger.
- Falstadsenteret har store ambisjoner spesielt på økning av besøkstall.
- Grønn sektor er stor i Levanger. Her er det offensive og store aktører.
- Innherred Renovasjon ligger i front når det gjelder utvikling.
- Reiseliv er en stor aktør med store utvidelsesmuligheter

Per Anders påpeker at de nevnte aktørene får alle nasjonal oppmerksomhet. Han sier at vi har et arbeid å gjøre med å løfte fram gode Næringer i vår kommune.

Folladal retter til slutt søkelyset på svakheter i Levanger og stiller spørsmålstegn bak utsagnene. Næringslivsutvikling og Næringslivets behov får lite oppmerksomhet i politikk og forvaltning i Levanger kommune? Det er mangel på kontinuitet og langsiktige politiske strategier for de som

ønsker å satse i Levanger? Han stiller også spørsmål om det faktisk er for lite samarbeid internt i Levanger kommune.

Han avslutter sitt foredrag med å peke på at Levanger har et stort potensial både på næringsutvikling og arbeidsplasser. Og minner oss alle på at det er viktig å **snakke opp og løfte fram** offensive og dyktige aktører.

Møte 08.01.2019

Foredrag Falstadsenteret i dag, og hvordan vurderes de politiske utsiktene i Europa mht fred og forsoning ved direktør Christian Wee.

Direktør Christian Wee snevrer inn temaet siden det bare er en halv times foredrag og ser på Falstad og andre Minnsteders betydning for forsoning og fred i Europa.

Det finnes 7 nasjonale Minnesentre i Norge. Deres hensikt er å bruke den lokale historien til å snakke om fred og forsoning. Spesielt er dette av betydning for de nye generasjoner som vokser opp uten at de gamle konfliktene fra ulike kriger er vanlige samtaletemaer i familier.

Falstad er en Stiftelse eid av flere eiere. Statsbygg eier bygningsmassen. Det er 15 ansatte ved Falstadsenteret. De er stolte over at det er skrevet i alt 6 Mastergrader (Doktorgader) av ansatte ved Senteret.

Falstad har i alt 14.000 besøkende hvert år. Av dette er 7.000 elever og studenter.

Falstads historie er fra 1895 til i dag. Bygget har vært skolehjem, fangeleir, tvangsarbeidsleir, offentlig skole, museum og nå Senter for Freds- og Menneskerettigheter.

Det finnes i alt 8.000 Fangesteder og Minnsteder rundt om i Europa. Mange av disse fyller samme funksjon som Falstad.

Minnstedenes oppgaver er i hovedsak:

- Ta vare på den lokale historien i området
- Ta vare på gjenstander og motstand i området
- Brukes som læringssteder for fredsarbeid
- Utvikles til å ha samtidsrelevans for unge mennesker
- Være åpen om kontroverser, vanskelige temaer og spenningssituasjoner i befolkningen.

Christian nevner noen av de Fredssentrene som Falstad samarbeider med rundt omkring i Europa. Dette er:

- Jasenovac i Kroatia. Her er problemstillingene knyttet til kampen om antall falne i siste krig. Forståelsen av hvem som er krigsoffer og hvem som er krigsforbryter. Også her er det en relevant konflikt knyttet til hvem som forteller historien.
- LETY, konsentrasjonleir for Romfolk i Tjekkia. Da konsentrasjonsleiren ble sanert ble det bygd en enorm grisefarm på tomten. En symbolikk som har gitt dype sår. Myndighetene har nå gitt etter for press og kjøpt opp området og er nå i gang med å etablere et verdig Minnsted. Også dette fører til kontroverser og folk yter motstand mot bygging av minnesmerke.

- Aldeney på Kanaløyene. Stedet ligger i kanalen mellom England og Frankrike. Her var det en nazistisk konsentrasjonsleir på britisk jord. Her finnes motsetningene mellom de som ønsker å få historien opp i lyset og de som ikke ønsker å se på Aldeneys mørke historie og heller utvikle stedet økonomisk og bygge opp ferietilbud.
- IHRA er en Europeisk organisasjon som arbeider med jødens og Israels mørke historie og har kontor sammen med andre intensjonale organisasjoner. Situasjonen for IHRA er at de ikke kan være synlige med å merke hvor kontoret finnes, i fare for terror.

Situasjonen rundt mange av Fredssentrene i Europa knyttet til krigshistorier, er alle preget av kontroverser, og ulike ønsker fra de ulike historiefortellerne og befolkningen generelt.

Christian avslutter med å si at tidligere historier om ufred og makt, gjentar seg også i dag. Han sier at 2. Verdenskrig er en viktig kunnskap også i dag.

Falstad er i gang med et prosjekt hvor de skal bygge et Minnelandskap som skal være kunstnerisk framstilt slik at det kan skape bedre forståelse for dagens unge mennesker om hva som skjedde under krigen også lokalt ved Falstad. Meningen er at Minnelandskapet skal ferdigstilles i 2020.

Falstad vil arbeide videre med at de unge skal se verdien av å besøke Falstad og se hvilken historie som finnes lokalt her i Trøndelag når det gjelder krig, fred og forsoning.

Møte 20.11.2018

Et sveip innom håndball – favorittsporten til så mange. Snart er det EM og VM, ved visepresident i Norges Håndballforbund Ole Jørstad.

Visepresident Ole holder et engasjerende, informativt og «nært på håndballen-foredrag» som gir lytterne oversikt og mulighet til tilknytning til både idrett og de norske landslagene.

Vi står foran to viktige idrettsarrangement. Europamesterskap (EM) for kvinner og Verdensmesterskap (VM) for menn.

Han forteller at idrettens omdømme måles hver annen måned. De ulike idrettene måles opp mot hverandre og rangeres i forhold til popularitet/engasjement. Målingene er viktig for idrettens medlemmer, sponsorer og alle andre.

Visepresidenten mener at de ulike idrettene rangering handler om flere forhold. Blant annet prestasjoner, «ro i leiren», personligheter og åpenhet. For håndballens del, er de norske Landslagenes ambisjoner å oppnå pallplass i de kommende mesterskapene.

Kvinnelandslaget i Europamesterskapet

Håndballjentenes mesterskapskonkurranser starter allerede til helga og varer frem til EM-finale 16. desember.

Møte 13.11.2018

Tilstede: Dessverre kun 12 medlemmer. Gjest Monika Ottestad Sund.

Foredrag ved Guvernør Thor O. Olsen:

Guvernøren holder et inspirerende foredrag hvor han kort presenterer seg selv som pensjonist og samtidig i arbeid ved NTNU som professor emeritus og han gjennomgår Rotarys ide, intensjon og arbeid på alle nivå i organisasjonen. Han gir en glimrende oversikt på bare 30 minutter.

Rotarys verdenspresident Barry Rassin har valgt slagordet for sitt lederår **Be the Inspiration – Vær en inspirasjonskilde**. Målet er å la slagordet sildre i alle ledd i organisasjonen, slik at vi som rotarymedlemmer viser engasjement, entusiasme og at vi fremstår som forandringsagenter og blir eksempler til etterfølgelse.

Rotarys overordnede Visjon er **Together, we see a world where people unit and take action to create lasting change**. Dette utfordrer rotarymedlemmer på alle nivå til å samarbeide og inspirere hverandre til å bidra til positive forandringer.

Rotarys strategi på internasjonalt nivå er å bidra til å styrke klubber lokalt, sette i gang og drive prosjekter og sikre godt informasjonsarbeid og PR for å nå ut og presentere Rotary.

Strategisk plan for distrikt 2275, ble gjennomgått. Den er innarbeidet i Klubbens styringsdokument.

Styrke Rotaryklubbene	Prosjekter	PR
Rotaryklubbene må være attraktive for yngre kvinner og menn	Vi skal gjøre noe godt for andre	Prosjektene skal synliggjøre Rotaryklubbene
I Rotaryklubbene skal vi ha det moro, interessant og lærerikt	Rotaryklubbene skal ha lokale, nasjonale og/eller internasjonale prosjekt	Bidra til hederlig omtale
Rotayklubbene skal være aktive og tilstede i sitt lokalmiljø	Det er moro, lærerikt og utvikler oss som mennesker	Bruk sosiale medier
Etablere nye klubber	Prosjekter bidrar til positiv omtale og sørger for at flere blir med	Bruk hjemmesiden til klubb og distrikt
		Sørg for å bli sett
		Et godt buskap bidrar til at flere ønsker å være en del av Rotary
<i>Helge Schølberg DG 2016/2017</i>	<i>Thoralf Pedersen DG 2017/2018</i>	<i>Thor O Olsen DG 2018/2019</i>

Rotarys hovedsatsningsområder:

- Fred og konfliktforebygging / -løsning
- Sykdomsforebygging og behandling

- Vann og sanitær
- Barn- og mødrehelse
- Grunnutdanning og leseferdighet
- Økonomi- og samfunnsutvikling

Guvernøren minner på **Fredsuniversitetene** som Rotary er en del av. I alt 6 Universiteter. Dette er en fantastisk mulighet for de studentene som blir valgt ut. Han tipser klubben om å ha bevissthet på å motivere gode kandidater til å søke. Det er vanlig søknadsprosedyre for opptak på studiene, men Rotary Internasjonal dekker kostnader for de som blir valgt ut fra rotarynominasjonen.

Fredsuniversitetene arrangerer også kortere utdanninger i Fredsarbeid. 3 måneders kurs. Det nærmeste Fredsuniversitetet ligger i Uppsala i Sverige.

End polio now, har vært et stort arbeid for Rotary. Det har kostet mye og krevd mye arbeid. Gjennom samarbeid med Bills Foundation har de midlene som Rotary har investert blitt økt til 3, ved at for hver krone Rotary har gitt, har Bill Foundation gitt 2 kroner. I år er det registrert 19 nye tilfeller av Polio på verdensbasis, i Afganistan og Pakistan. Arbeidet fortsettes til Polio er utryddet.

Hovedmålene for 2018/2019 er gi mer informasjon om Rotarys arbeid og sikre medlemsveksten. Verdenspresidenten ønsker at hvert Rotarymedlem skal rekruttere ett nytt medlem hver. Det har vært en nedadgående trend på medlemmer de siste 5 årene. Utfordringen er å stanse medlemsrafallet og deretter øke medlemsrekrutteringen. Generelt kan det sies at kvinnemedlemstallene er stabile.

Guvernøren motiverer klubben til å være aktiv i medlemsarbeidet og peker på

- Ja til medlemsverving og ivaretagelse av eksisterende medlemmer
- Engasjere medlemmer i klubbarbeidet. La medlemmene få gjøre det de liker, enten være med i ledelse, etablere nye prosjekter, delta i prosjekter og være engasjerte.
- Aktive klubber med lokale prosjekter eller deltakende i nasjonale/internasjonale prosjekter som engasjerer, er motiverende for medlemskap.
- Synliggjøre klubbens gode prosjekter i rekrutteringsøyemed.

Guvernørens valgspråk er: **Jo mer du gir til Rotary, jo mer gir Rotary til deg.**

Han minner på **Emneheftet om medlemsrekruttering** som er utarbeidet.

Likeledes peker han på prosjektene **Ungdomsutveksling** og 89 ulike **sommerleirer** som ungdom kan søke på.

Han viser også til Rotarys Nettsider. Her finnes nyttig og oppdatert informasjon. Det er mange morsomme, interessante og informative videoer på nettet som kan brukes som informasjon, presentasjon og i arbeidet med å rekruttere medlemmer

Møte 06.11.2018

Tema: Bysykler i Levanger ved Karoline Klavenes

Det er ikke kommet frem noen motforestillinger om å ta opp nytt medlem Bjørn Kothe-Næss. Det avtales dato med Bjørn for opptak som medlem, slik at han får holde Ego-foredrag samtidig. Møteprogrammet er planlagt fram til nyttår, så opptaksdato blir på nyåret 2019.

Levanger Rotary har mottatt forespørsel fra Skogn Rotary om å endre året for utsending og mottak av utvekslingsstudent. Styret har kommet frem til at det ikke lar seg gjøre å endre den vedtatte planen for Distriktet

Hans kommer med avklaring på hvordan momskompensasjon skal registreres, både ved tilstelninger og prosjektarbeid som mottas tilskudd for. Han har snakket med Lotteritilsynet. Egenandel og inntekter direkte knyttet til prosjektutgifter skal trekkes fra momsrefusjonsgrunnlaget. Lotteritilsynet vil komme med spesifiserte regler for registrering av momskompensasjon på nyåret 2019. Dette vil forhåpentligvis lette føringer og bedre forståelsen for klubber generelt.

Bysykler i Levanger kommune ved prosjektleder Karoline Klavenes

Karoline Klavenes er utdannet byggingeniør, oppvokst i Kristiansand, nå ansatt som prosjektleder i Levanger Kommune gjennom trainee-ordning.

Hun forteller om hvordan sykkelprosjektet i Levanger startet, hvordan det fungerer og hun retter blikket mot evaluering og videreføring.

Bakgrunnen for Levangers bysykkelprosjekt, startet i 2012 da det nasjonalt ble satt lys på myke trafikanter på hjul så som barnevogn, rullestol og sykkel med tanke på å utvikle sykkelbynettverk.

Allerede i 2015 ble Levanger kategorisert som Sykkelby og fikk statlig tilskudd for å arbeide med utvikling av bysykler. Tankene bak bysykler er en helhetlig temaplan som rommer både folkehelseperspektiv, samfunnsøkonomi og miljøperspektiv.

I 2016 ble prosjektet Reis Smart etablert i Levanger. Hensikten var å påvirke og endre befolkningens reisevaner. Bakgrunnen for prosjektet var at Trønderbilene bad om hjelp fordi biltrafikken stadig var økende og bussene tapte i konkurranse med bilen. Samarbeid ble etablert mellom Levanger kommune, Trønderbilene, Næringslivet gjennom Levanger Næringsforum, Videregående skole, Sykehuset, Universitetet og Fylkeskommunen. Prosjektet har fått nasjonal oppmerksomhet og en del av virksomheten handler nå om å gi informasjon om Bysykler i Levanger til andre småbyer, tettsteder og nasjonale institusjoner, spesielt Miljødirektoratet.

Tiltak som ble satt i verk, var å redusere reisekostnader på buss, gjennom billige enkeltbilletter og månedskort. Trønderbilene endret bussene til Hybridbuss, Levanger kjøpte inn 120 bysykler og ansatte på sykehuset fikk sykler (betalt av arbeidsgiver) mot at P-bevis på sykehuset ble innlevert.

Bysyklene i Levanger er grønne, fine, lette sykler med sykkelkurv.

Systemet for drift av syklene er revolusjonerende smart. Levanger kommunene har det smarteste bysykkel-systemet i landet. Det drives etter Freefloat og syklene befinner seg på 9 GPS-merkede områder i byen. Dette gir bedre plass uten plassbegrensning som sykkelstativ medfører. Systemet gir også mulighet til dynamisk stasjonsplassering som f.eks ved større arrangementer i byen, som eksempelvis fotballkamp. Likeledes gir systemet en god kost-nytte effekt, billigere investering, drift og ettersyn.

Bruk av bysyklene skjer gjennom App-styring på smarttelefon. Kostnad er kr 49.- pr semester. Bruker har ingen forpliktelser for sykkelen etter at den er avlevert innenfor GPS-stasjon. Sykkelen kan også låses midlertidig når brukeren skal gjøre andre tidsbegrensede ting, som for eksempel handle.

Bysyklene har bare vært i bruk 2 måneder inneværende år, så det er en tidsbegrenset erfaring kommunen har fått. Fortsatt er bysyklene under uttesting og eventuelle endringer vil bli foretatt etter bredere uttesting.

Kommunens ønske er at innbyggerne skal ha eierforhold til Levangers fine grønne bysykler. Alle syklene har navn, så som Petter, Linnea osv. Syklene er bygd slik at det er muligheter for oppgradering til EL-sykkel. Dette vil medføre en kostnad på kr 10.000,- pr sykkel og er ikke planlagt.

Bruker av sykkel, har mulighet til å tilbakemelde skade på sykkel gjennom App-styringssystemet. Så langt har det bare vært 2 punkteringer. Reparasjonskostnader sykkelprosjektet dekker. Prosjektlederen forteller at bysykkelprosjekt i store byer både i Europa og Asia er avsluttet på grunn av mye hærverk på syklene. I Levanger har det ikke vært noe hærverk. Driften av syklene er oversiktlig med tett oppfølging og god oversikt over syklenes tilstand. Det følger ikke hjelmer med syklene. Brukere av syklene foretrekker erfaringsmessig å bruke egen hjelm, noe som medfører betydelig mindre organisering og arbeid for kommunen.

Levanger kommune er så langt fornøyd med bruken av syklene. 490 personer har lastet ned bysykkel-appen og det er brukt bysykkel på 800 turer i løpet av de 2 månedene bysyklene var i bruk. Nå er syklene i vinterdvale og forventes ute på bysykkelstasjonene igjen når veiene er bare, sannsynligvis rundt påsketider.

President Sissel avslutter møtet med å oppfordre klubbmedlemmer å la seg vaksinere mot influensa. Vaksinen er nå tilgjengelig hos fastlegene.

Møte 30.10.2018

Etter at årsmøtet i klubben var avviklet, fortsatte presidenten ordinært møte, med å innlede om følgende saker:

1. Presidenten viste til at det var gitt mye ros til sekretær Bodil for gode referater, og sa at hun sluttet seg til det som var skrevet på nettet og at rosen var vel fortjent!
2. Presidenten orienterte om at komiteen for medlemskap har vurdert opptak av Bjørn Koth-Næss som nytt medlem i klubben etter at han har deltatt som gjest på noen møter, og har sagt at han gjerne vil bli medlem. Komiteen har enstemmig godkjent opptak.

Bjørn Koth-Næss er født 16.08.62 er utdannet radiograf og har adresse Bjørnebærveien 3 i Levanger.

Presidenten ber om eventuelle innsigelser til det foreslåtte medlemskapet fra øvrige medlemmer av klubben, blir gitt til henne innen en uke. Dersom det ikke kommer kommentarer, vil han bli tatt opp som medlem.

3. Klubben har mottatt et brev fra Skogn Rotary vedrørende utvekslingsstudent for året 2019/2020.

Idar Per Lundemo fikk ordet og redegjorde for saken:

Han kunne først fortelle at det var samlet seg opp noen midler i løpet av en tid 25000 – kroner per år som står klar til å brukes til formålet.

Det var i sin tid laget en liste for fylket, over når og hvem som skulle ha utvekslingsstudent.

For inneværende år har Klinga og Verdal sendt en representant hver. For neste år var det Stjørdal, Skogn og Egge sin tur. Stjørdal har kandidat, Egge har meldt fra om at de ikke har noen, mens Stjørdal har to aktuelle kandidater. Nå har det kommet henvendelse til vår klubb fra Skogn om vi kan ta over en av deres kandidater og skaffe vertsfamilier til denne. Det kreves 3 familier med 4 måneders opphold i hver familie. Skogn har spurt Egge om det samme, men har fått nei derfra.

Etter prioriteringslista står vi for tur med utveksling år 20/21. I avtalen ligger at det er meningen å sende ut og ta imot samme år.

Etter redegjørelsen ber Presidenten om synspunkter, men da det kom litt brått på, ber hun medlemmene tenke gjennom saken som vil bli tatt opp igjen til avgjørelse på neste møtet.

Denne gangen var det Tor Falck som hadde en historie å fortelle som ga medlemmene både kunnskap og en god latter.

Etter loddtrekning på flakslodd og vinflaske, takket presidenten for oppmøtet og ønsket velkommen til møtet 6.11. der vi skal få høre Karoline Hagen Klavenes fortelle om prosjektet bysykler i Levanger, hvor hun er prosjektleder.

Referent i Bodil sitt fravær: Gerd TH

Møte 23.10.2018

Kvalitetsarbeidet i Helse Nord-Trøndelag, ved kvalitetssjef Hilde Fossland;

Fossland har vært ansatt på sykehuset siden 1982, de siste årene som kvalitetssjef. Hun sier at sykehusets intensjon er å levere gode tjenester av høy kvalitet.

Forrige år kom det nye Forskrifter om ledelse og kvalitetsarbeid. De er nå i gang med et tilpasningsarbeid i forhold til tidligere Retningslinjer som innebar ISO-sertifisering. Hun forteller både om bredden og dybden i arbeidet som gjøres og jeg forsøker å trekke ut litt av essensen fra foredraget hennes.

Kvalitetsarbeidet er organisert med Kvalitetsutvalg bestående av Direktør, Klinikkledere, Hovedverneombud, lege-, sykepleier- og brukerrepresentant.

Hensikten med kvalitetsarbeidet er å sikre god kvalitet og gi læring til de ansatte. Det er også organisert Kvalitetsutvalg på Klinikknivåene, slik at gjennomgående system på ulike nivå er på plass.

Metodene som benyttes er å styrke bruken av avviksmeldinger. De ønsker at meldingsfrekvensen skal øke og at meldingene skal brukes for å gi læringsmulighet på alle nivå i organisasjonen. De arbeider med å trygge bruk av meldinger, slik at det ikke blir en straff for feil, men forbedringsgrunnlag når feil oppstår.

Sykehuset har i tillegg Systemtilsyn fra ulike Tilsynsmyndigheter. Hensikten er å påpeke mangler og lovbrudd. Også her er ønsket å utvikle læringskultur.

I tillegg har Sykehuset Revisjoner, tilsynssaker og NPE (Pasientskade-erstatningssaker).

Det pågår arbeid på tvers av klinikker, noe som oppleves som et gode.

Likeledes arbeides det med Risikovurderinger. Det medfører stadige behov for å rydde i prosedyrearbeidet, og plassere arbeidet på nivået det hører hjemme, lokalt eller på overordnet nivå.

Samtidig foretas det en rekke Brukerundersøkelser med hensikt å få oversikt over hvordan tjenestetilbudet oppleves og fungerer.

Pasientforløp som det også arbeides med, har som mål å bidra til at pasientene/brukerne ikke skal oppleve sykehuset og behandlingen som en labyrint, men tvert imot strømlinjeformet både på logistikk og kvalitet. Likeledes arbeides det helhetlig, hvor hensikten er å strømlinje-forme samarbeidet med kommunehelsetjenesten slik at pasienten får behandling og omsorg på riktig nivå i forhold til den medisinske situasjonen.

Et nytt begrep er Pakkeforløp og handler om frister og rettigheter innenfor noen diagnosegrupper, som Slagpasienter, Kreftdiagnoser og innen Psykiatri.

Standardiseringsarbeider som er på gang, har som mål å øke kunnskap og sikre likeverdig tilbud til brukerne. Likeledes å tilpasse pasientinformasjonen slik at det blir enklere veier for å stille diagnose og gi riktig behandling.

Hun avslutter foredraget med å fortelle at alt helsepersonell har to jobber, nemlig å utføre det arbeidet de er ansatt for å gjøre og å delta i arbeidet med stadig å forbedre kvaliteten på arbeidet.

Helseplattform, er det nye elektroniske journalsystemet som er på trappene. Dette vil medføre en samlet oversikt over diagnose, behandling og medikasjon og vil være av betydning for pasienter og helsetilbud. Presidenten foreslo for Programkomiteen å invitere til foredrag senere om Helseplattformen slik at klubbens medlemmer får mer kunnskap om det som kan komme til å gjelde den enkelte av oss.

Møte 16.10.2018

Tema: Opptak av nytt medlem Sverre Skogly som holder Egoforedrag

Det framføres hilsen fra **gjest Roar Gudding** fra Oslo Rotaryklubb. Han kommer opprinnelig fra Verdal. Gudding forteller at Oslo Rotaryklubb er den eldste klubben i Norge. De er i gang med å planlegge feiring av 100 års jubileum 1. juni 2022. Han er selv redaktør for Jubileumboka som er

under arbeid nå. Han forteller at Oluf Five fra Kvam i Nord-Trøndelag var den som brakte Rotary-bevegelsen til Norge etter sitt opphold i Amerika. Han formidler at Rotary var sene med å invitere kvinner som medlemmer til Rotary, en del av historien som ikke er grunn til å være stolt av. Kvinner ble først tillatt i Rotary i 1989. Oslo Rotary holder sine møter som lunsjmøter i Grandkjelleren på torsdager kl. 10.45 og han minner på at vi alle er hjertelig velkomne til å delta.

Formelt opptak av medlem Sverre Skogly skjer ved at president Sissel plasserer Rotarynålen på han og overleverer informasjonsbrosjyren Invitasjon til Rotary.

Egoforedrag/Yrkesforedrag ved Sverre Skogly.

Sverre starter sin presentasjon med en god historie som slår opp latterdørene.

Sverre er oppvokst og bor fortsatt på Frosta. Han forteller om sin familie at mor kommer fra Frosta, mens far kommer fra Balsfjord i Troms. Sverre er født i 1960 og har 3 søsken, som alle bor på Levanger.

Selv har Sverre både barn og barnebarn.

Hans utdannelse er agronom, lederutdanning og Teknisk Fagskole med anlegg og bergverksfag.

Han har hatt ulike jobber innenfor ulike fagområder og startet opp sitt eget entreprenørfirma Frent.no 1. august 2010. Det er 21 ansatte i firmaet, samt 2 lærlinger. Mye av arbeidet skjer utendørs og er av skapende art. Firmaet satser på seriøst og ærlig arbeid. Det er trivsel i arbeidet og firmaet har positive økonomiske resultater.

I firmaet er det tre enheter, Anleggsentreprenørvirksomhet, Masseproduksjon og Anleggsgartner. Frent.no er en anbudsbasert bedrift. Det vanlige er at en får omtrent 1 av de 10 oppdragene en legger inn tilbud på.

Han forteller at masseproduksjon i Norge er av stort omfang og et viktig byggeråstoff og synlig parameter på at det foregår vekst og investering. Det produseres totalt faktisk 12 tonn pukk pr. nordmann.

Anleggsgartnerne tar både offentlig og privat oppdrag. Han roser Levanger kommune for å satse på vakre og funksjonelle utendørsanlegg, også der barn oppholder seg. Dette er noe barna på lekeplasser og i skolegårder, setter stor pris på.

Sverre har hatt 12 aktive år som kommunepolitiker, men har nå ikke noen politiske verv.

Sverre har en aktiv fritid med ski på vinteren og på to hjul om sommeren. Det er både motorsykkel og sykkel som står på agendaen.

Han forteller at i forbindelse med arbeid med utgraving av Olavskilden på Troset, ble han invitert med på møter i Levanger Rotary. Her fant han spennende mennesker, gode foredrag og en klubb som var aktivt deltakende både i humanitært arbeid og med interesse for bedrifter, samt i gang med interessante prosjekter. Han takker for mottakelsen og gleder seg over medlemskapet i levanger Rotary.

Møte 02.10.2018

Foredragstema Næringsutvikling i Levanger kommune, behov og utfordringer ved nærings sjef Håkon Okkenhaug

Nærings sjefen holdt et engasjerende, innholdsrikt og spennende foredrag. Det var tydelig at medlemmene gjerne skulle hatt mer tid til fordypende temaer. Håkon sier han er klar til å komme tilbake om et halvt år, å snakke om **Trehusbyen Levanger**, dersom klubben ønsker det.

I sitt foredrag tar Okkenhaug utgangspunkt i overordnede forhold globalt og trekker det ned til betydningen det har, og kan ha, på lokale forhold i Levanger. Han sier at den antiglobaliseringen man ser skje internasjonalt, er farlig for en åpen økonomi som vår.

Han nevner andre forhold av betydning for planlegging og næringsutvikling. Så som stadige endringer i krav, og behov for endring og skolering i forhold til dette. Likeledes er klimaendringer en drivende faktor på endringer.

På nasjonalt plan avvikles ca. 250.000 arbeidsplasser årlig, uten at dette fører til arbeidsledighet. Befolkningen har generelt høy og bred kompetanse, noe som fører til sterk endringsevne og endringsvilje, og mulighet til nytt arbeid.

Han peker på statistiske data for sannsynlig fremtidig endring i næringsvirksomhet. Generelt forventes vekst i handel og handelen vil endre seg fra mindre enheter til store butikker med sammensatt vareutvalg. Likeledes vil netthandelen øke, hvor også varene hentes i butikk.

Det har vært en stor økning i turisme. Forventet økning på turisme er 50% fram mot år 2030. En stor andel av turismen vil være fra Asia, India og Kina, turister som søker naturopplevelse, stillhet og smaksopplevelser. Flere steder i Europa er det motstand og demonstrasjoner mot turisme. Spørsmålet vårt er, hvordan kan vi legge til rette for turistenes forventninger og hvordan kan vi gjøre bruk av vår natur og vårt klima.

Lokalt i området finnes også mineraler, som kan være en vei til næringsutvikling. Vi er allerede gode på avfallssirkulasjon. Et felt det finnes mye erfaring og kompetanse på allerede, samtidig som ny innsats på flere områder er av interesse.

Teknologiens muligheter gir endring i næringsvirksomhet, blant annet med at tjenestenæring nå kan flytte ut av landet. Der industrien tidligere flyttet ut, ser vi nå at det er tjenesteyting som «fristet».

Han viser video av hardt arbeid med maskiner og menn, på Verdalsfjellet en kald vinterdag, og sier at dette er et bilde på den norske arbeidslivsmodellen. Nemlig at det er høy kompetanse i arbeidsstokken. En arbeidsstokk som utfører arbeid og tar beslutninger uten å bli styrt ovenfra. Denne arbeidslivsmodellen gir mange muligheter. I Levanger har 34% av befolkningen høyere utdanning. Dette er en høy andel.

Levanger har også befolkningsvekst, om lag 200 personer årlig. Noen begrunner dette med «byfølelsen» som byen gir.

Levanger er også stor på landbruk, størst av kommunene i Trøndelag og 3de. størst på landsbasis. Han peker videre på at kommunen har store matforedlingsbedrifter, at Norske Skogs fremtid er sikret, at her finnes et allsidig næringsliv og sykehuset er en stor arbeidsplass.

Han viser oversikt over de 10 største bedriftene i kommunen: Helse Nordtrøndelag, Norske Skog, Trøndebilene, Slakterier, Nor-Milk, Ytterøykylling, Tommen Gram, Leiv Sand, Steinar Myhre og Ritek AS. Store bedrifter med mange ansatte som tenker fremtidsrettet.

Til tross for mange, store bedrifter i kommunen, er det likevel investert mindre i næringsvirksomhet de siste årene. Dette er av betydning og viktig å stille spørsmålstegn ved hvorfor dette skjer.

Ellers er det økning i antall arbeidsplasser innen helse- og sosial, nedgang innen landbruk og stabilt innen utdanning.

Det er flere kvinner som søker arbeid i Levanger og flere menn i Verdal. En sammenheng mellom kvinnearbeidsplasser, innen helse og mannsarbeidsplasser, ved Aker Kverner. Kommunene sammen virkes som et dynamisk arbeidsmarked.

Han peker videre på hvordan det han kaller Megatrender kan påvirke det lokale næringslivet i Levanger. For eksempel at fokus på Kretsløpsøkonomi, gir Bioparken på Fiborgtangen store muligheter til videreutvikling og nye satsningsområder. Likeledes vil fokus på matsikkerhet utfordre kommunen til å blant annet, sikre vannforsyningen i kommunen, også til de tørre vekstsesongene.

Utfordringer er mangel på kompetanse. Det arbeides målrettet med å veilede ungdom, foreldre og skoler om arbeidsmarked i området og muligheter for å finne arbeid. Det arrangeres innovasjonscamp allerede i Ungdomskolen. Det settes fokus på å få ungdom til å øke sin realfagkompetans og 9.kl utplasseres nå i praksis også i landbruket. Og det informeres målrettet mot innvanderne. Kommunen satser bredt på framtidsplanlegging angående arbeidsplasser i Levanger.

Levanger kommunes utfordring ad. Næringsutvikling handler også om behov for økt tilgang på næringsarealer. Vil for eksempel Gråmyra kunne bli det nye handelsområdet? Hvordan kan sentrum videreutvikles? Trehusby-prosjektet, er under utredning. Her vil det bli lagt frem en utredning om behovet for et konferansehotell i byen. Utredningen vil være beslutningsdokument for politisk behandling i kommunen.

Fiborgtangen arbeider med planer om hvilke endringer i fremtidig produksjon av biokraft som er regningsvarende.

Han avslutter at selv om det går bra for næringslivet i Levanger er det mange uavklarte spørsmål når det gjelder fremtiden.

Til slutt takker og roser Gunnar Myhr, nærings sjefen for den interessen, gløden og iveren både han og kommunen viser for de ulike utfordringer forskjellige deler av næringslivet står overfor.

Møte 25.09.2018

Foredrag ved Kathinka Meirik:

Klinikklederen holdt et meget informativt og spennende foredrag med muligheter til spørsmål. Fra foredraget trekkes fram noen av fokusområdene:

Det nye Psykiatribygget ble nylig innviet av Helseminister Bent Høie. I Nord-Trøndelag er det totalt 218 døgnplasser for Rusbehandling, hvorav 6 er i Levanger. Løftet er nå å ta hjem nordtrønderne i behandling. Det er i forbindelse med det nye bygget foretatt noen samlokaliseringer av avdelinger. Nå er bygget også blitt tilgjengelig for bevegelseshemmede. Det

gamle sykehuset hadde gymsal som fortsatt er integrert for bruk i psykiatrien. Dette er en stor fordel i behandlingen.

Det er godt fagmiljø for behandling av spiseforstyrrelser som nå er samlet i det nye bygget. De har regionsfunksjon og tar også imot pasienter fra hele landet.

En stor forbedring, er at det nye bygget har fått egen inngang for akuttmottak, som er skjermet mot innsyn. Dette er en stor bedring når det gjelder å ivareta hensynet til den akutt syke.

Uteområdet er beplantet, og de håper på at plantene roter seg og spirer godt til våren. Det er også blitt plass til en liten lekeplass.

Mange fagmiljøer i Psykiatrien samarbeider over avdelingsgrenser for å lette sykdomssituasjonen for involverte familier.

Fagfeltet psykiatri er ett av 45 medisinske spesialiteter. Klinikklederen beskriver faget som **Tanke- og følelsesykdommer**. Mens psykologi er vitenskapsområde om adferd og mentale prosesser.

TSB er Tverrfaglig, Spesialisert Behandling av rusmiddelavhengige. Det har skjedd historiske endringer innen rusfeltet som ble Medisinsk spesialitet i 2014. Psykiatrien er det medisinske feltet som er mest politisk styrt, mens rusfeltet er det mest politiske styrte innen psykiatrifaget.

Klinikklederen stiller spørsmålet om hvem som trenger psykisk helsevern eller TSB og svarer selv at det egentlig er alle. Psykiatri og rus er store folkesykdommer, når en teller i antall dager med sykdom, funksjonsnedsettelse og ute av arbeidslivet. Psykiske sykdommer er ikke dødelige som andre medisinske felt, men ressurskrevende i samfunnssammenheng og i menneskelig betraktning.

Det er fortsatt mye ugjort innenfor fagfeltet. I dag har fagfeltet Psykiatri stadig økende interesse og popularitet. Det er viktig for den syke, og spesielt de aldersdemente. Klinikklederen legger stor vekt på omsorg og pleie av eldre demente pasienten. Pleie og omsorg er særdeles viktig for resultatet, kanskje til og med mer viktig enn medisiner, sier hun.

I samfunnet har det blitt større interesse for og åpenhet om psykiatriske lidelser. I offentlig media har man hatt mer fokus på vellykkede, deprimerte personer. Denne synliggjøringen har ført til at det hever samfunnets og den enkeltes forståelse og hjelp i tilfriskningen.

Den vanskeligste og mest tabubelagte diagnosen av psykiatriske sykdommer, er psykose, altså stemmer i hodet. NRK har laget et program om Stemmene i Hodet. Det ligger fortsatt på NRKs sider og anbefales av Kathinka og lete seg fram til, for den som er interessert.

Hun viser også til en modig og informativ bok om emnet, som hun anbefaler. Den heter **I morgen er jeg alltid en løve** og er skrevet av Arnhild Lauveng.

Innenfor Rusfeltet har de fokus på rusmiddelbruk, avhengighet og skadelig bruk. Hun viser til ungdommens positive fokus på arbeidet mot rus i Levanger. Ellers trekkes fram temaer som pillemisbruk, og kvinners alkoholbruk som det mest tabubelagte innen feltet rus. Hun nevner også spilleavhengighet og pornoavhengighet som områder innen avhengighet.

Hun sier at fagets største utfordring er at det fortsatt er så mye vi ikke vet.

Noe av årsakene er vanskelig å gjøre noe med, for eksempel en barndom som ikke var god og kanskje den psykisk syke var det barnet som ikke ble ivaretatt eller sviktet på en eller annen måte av sine voksne omsorgspersoner.

Hun peker på at dersom fremskrittet skal bli tydelig og synlig, må man bedre barns livssituasjon. Det betyr at man må ha fokus på forebyggende arbeid og gi informasjon om hvilke behov barn har for beskyttelse, stimulering og kjærlighet.

Tilslutt viser hun utdrag fra en sterk film, StillFace Experiment, som viser et barns reaksjon i møte med en deprimert mor som ikke responderer på barnets kontaktsøking og kommunikasjon.

Det gjør vondt å observere hvor fortvilet barnet søker å få respons fra den voksne som ikke er tilstede med ansikts-memik eller frisk, imøtekommende kommunikasjon

Møte 18.09.2018

- Presidentforum er en sterkt mannsdominert forsamling, med bare vår egen kvinnelige President tilstede. Mange klubber sliter med å rekruttere kvinnelige medlemmer. Her er Levanger Rotary i en særstilling, med 25% kvinnelige medlemmer.

Foredragstema: Vekstsesongen 2018, ved Olav Aspli

Olaf holder som vanlig et spennende, kunnskapsbasert og informativt innlegg, som for meg, er vanskelig å klare å gjengi i referats form. Jeg trekker ut noen stikkordtemaer for å gi et inntrykk av foredraget:

- Sommerværet har gitt varmere korder jevnt over, i år. Mai måned hadde 4,4 grader høyere temperatur enn normalt på landsbasis. Mai måned var den varmeste og tørreste siden år 1900. Nord-Norge hadde det kaldt og vått.
- Våronna lot vente på seg på grunn av mye tele, etter en kald og snøfetting vinter i lavlandet i Trøndelag. Vekstsesongen fikk også ujevn spiring og vekst på grunn av tørke. Det har vært stort vanningsbehov i hele sommer og Brannvesenet måtte trå til å hjelpe potetbønder på Inderøya.
- Juni måned hadde 75% av normal nedbør i Trøndelag, mens juli måned bare hadde 24% av normal nedbør. Av regnet som kom i august, rant mye bort på grunn av tørr jord og det kom for sent til å rette opp tørkeskadet korn.
- Generelt er det i år, varierende avlinger av korn, avhengig av jordsmonn. På Østlandet forventes 50% kornavling i forhold til et normalår. Avlinger av potet og grønnsaker er også varierende, mens avlinger av frukt og bær er bra.
- Det er sendt mye halm fra Trøndelag til Østlandet i år, som dyrefor.
- I Trøndelag er det produsert Såkorn på dispensasjon, for å avhjelpe situasjonen på Østlandet.
- Felleskjøpet står for import av store kvanta grasballer fra Island til dyrefor.
- Det forventes store tall i tapt produksjon generelt i år. Om lag 12.000 søknader om avlingsskader forventes i år.

Møte 11.09.2018

Foredragstema ved leder av innvandrertjenesten Rune Leirset.

Han kaller kveldens tema **Når mangfold blir en ressurs** – det som også er Innvandrertjenestens Visjon.

Han forteller at Enheten i Levanger kommune består av 3 avdelinger; Leira asylmottak, Flyktningetjenesten og Levanger Voksenopplæring.

Leira Asylmottak har både Ordinært mottak, mottak av Enslige mindreårige og Tilrettelagt avdeling.

Innvandrertjenesten i Levanger kommune er godt etablert og har mange beboere og ansatte. Innvandrertjenesten har positiv plass i Levanger og blant byens innbyggere.

Han definerer begrepet Innvandrere slik:

- * FN-flyktning, det vil si overføringsflyktning/kvoteflyktning
- * Opphold på humanitært grunnlag
- * Enslig mindreårig
- * Familieinnvandrere
- * Arbeidsinnvandrere

Flyktningekrisa i 2015 berørte ikke Levanger, selv om det skjedde mange opp- og nedbygginger andre steder.

Innvandrerandelen i Levanger var på 6,6% i 2013, mens den nå i 2018 utgjør 9,33 %. En stor del av befolkningsøkningen i Levanger kommune er innvandrere. Hvor stor andel nye bosettere som Innvandrertjenesten bosetter årlig, varierer. Inneværende år har Levanger blitt anmodet om å bosette 30 personer.

Levanger har siden 1997 tatt imot Enslige Mindreårige. Denne enheten skal nedlegges pr. 31.10.2018. Dette på grunn av endringer i norsk flyktningpolitikk. Nedleggelsen betyr at halvparten av arbeidsplassene ved Enhet for mindreårige blir avviklet.

Han forteller at Levanger Voksenopplæring fungerer veldig godt. Her får asylsøkere og flyktninger opplæring. Arbeidsinnvandrere kan også få norskopplæring ved Voksenopplæringen. Den må da betales for. Det sammen gjelder for utenlandske spesialister som for eksempel rekrutteres til sykehuset eller andre arbeidsplasser i regionen.

Møte 04.09.2018

Orientering fra dagens styremøte ved Sissel M Hegdal:

Styret behandlet donasjonsforespørsel fra Rotaryklubb i India, til oppbygging av hus. Styrets konklusjon er å forespørre presidentforum om hvilke praksis som vanligvis følges ved slike henvendelser.

Styret lot seg imponere over idealismen vi møtte på bedriftsbesøket på Sjøbua, og ønsker å bevilge kr 2.500,- til Sjøbuas arbeid med barn og unge. Medlemsmøte tar styrets beslutning til etterretning. Styret ønsker at Årsmøtet skal behandle sak om oppfølging av Solhaugs arbeid for barn og unge, kan være et av Levanger Rotarys faste lokale prosjekt.

Referatene fra klubbmøtene i august tas til etterretning.

Presidents Sissels oppfordring om at Rotarymøter skal inneholde minst en mulighet til å le godt, ble oppfylt ved at Svein-Erik og Sissel fortalte hver sin gode historie fra barnemunn.

Framlegg fra PR-komiteens arbeid med målsetting for Rotayåret 2018/2019 ved Odd Einar Langø og Hans Liland:

Målsetting for PR-komiteen er:

a) Komiteen skal arbeide for å spre informasjon i nærmiljøet om Rotarys og klubbens aktiviteter/tilbud både internasjonalt og lokalt, gjerne i samarbeid med andre klubber i distriktet; med tanke på å synliggjøre Rotary og skape interesse for medlemskap i klubben.

b) Oppdatere medlemmene om klubbens aktiviteter og digitale muligheter

Virkemidler for måloppnåelse er bruk av lokale medier, Facebook, Hjemmeside og lokal synliggjøring.

PR-komiteen ber om en del avklaringer internt i klubben på hvilke retningslinjer og godkjenningsordninger som skal gjelde for publisering av både bilder og tekst og hvem som skal stå for de ulike presentasjonene ut i lokalmiljøet. Disse problemstillingene bør arbeides videre med, både internt i klubben og i klubbens styre.

Opptak av nytt medlem Borgny Marie Grøtting.

Borgny har tidligere vært medlem i Frosta Rotaryklubb som nå er nedlagt.

Hun holder Egoforedrag og forteller om sin barndom og oppvekst. Videre om utdanning og yrkeserfaring. Hun forteller om sin familie, at hun nå bor på Levanger og om sin lidenskapelig hobby som er ride- og travsport, samt at hun også har en rolle i Levangers Ølforum. Borgny arbeider nå som arealforvalter i Eiendomsavdelingen i Helse Nord-Trøndelag.

Vi håper at Borgny finner seg godt til rette i Levanger Rotary og vil trives med klubbens arbeid

Møte 28.08.2018

Bedriftsbesøk på Solhaug, Sjøbua på Langøya i Åsenfjord

Tilstede: 13 medlemmer, samt 2 gjester, Sverre Skogli og Lars Myraune.

Tema: Orientering om Solhaug, ved daglig leder John Arne Jenssen.

John Arne Jenssen presenterte Solhaug, ideen bak stedet, organisasjonsform og arbeidsform, på en inspirerende, interessant og engasjerende måte. Han utstrålte både iver, interesse for og glede over arbeidet ved Solhaug.

Levanger Rotary ble mottatt meget vennlig i den nyoppussede, delikate Sjøbua hvor Larissa, som er ansatt kokk ved Solhaug, disket opp med både salat, brød, vafler, kanelsnurrer og kaffe. Serveringen var storslått og raus.

Levanger Rotary er den første gruppen som besøkte den nyoppussede Sjøbua. En gammel tyskerbrakke som er løftet på en delikat måte til feriested for barn og unge, med maritimt preg og utstyr.

John Arne Jenssen trekker fram personer i forsamlingen som har betydd mye for han, som venn, inspirator og hjelper. Han nevner Atle Busch som bestevenn, Odd Einar Langø som inspirerende krovert og Arne Lie for at han fant Larissa, som nå er ansatt kokk, da han var i Russland på bjørnejakt.

Solhaug er en ideell stiftelse som arbeider målrettet med **Rusforebyggende arbeid for barn og unge**. De har spesielt fokus på utsatte barn og unge. De barna som er hyperaktive og som faller utenfor allerede tidlig i skolen. Barna som diagnostiseres med ADHD. Disse barna er vant med å få korrekser og kjeft, og mange av deres kontakter med voksne mennesker er negativ, korrigerende og oppdragende.

På Solhaug legges det spesielt til rette for hyperaktive barn som har mye energi og trenger stor aktivitet. Her fokuseres det på støtte, oppmuntring, aktivitet og fysisk utfoldelse. Ungdommene deltar i arbeidsoppdrag. Solhaug har allerede oppnådd å bli fyrtårn nasjonalt, for arbeidet sitt. Stedet er perfekt for å arbeide med aktive barn, det er langt nok på landet og har stor plass. De mottar økonomisk støtte fra mange hold. Blant annet direkte fra hytteeiere i nærområdet. De fikk også paintballutstyr fra Sanitetskvinnene i kommunen.

Stiftelsen Solhaug samarbeider med IOGT, Norge, som også arbeider med Rusforebyggende arbeid.

Stiftelsen har et godt samarbeid med Levanger kommune, som eier området hvor Sjøbua står, både tomt og tilgang til fjæra. Solhaug har leieavtale på 40 år og ivaretar oppussing og vedlikehold. Det er noe økonomisk deling av utgifter, samt at private har gitt betydelig økonomisk støtte til opprusting av den gamle tyskerbrakka, bygging av offentlige toalett, steinlegging rundt, samt bygging av brygge og restaurering av naust ved sjøen.

Sjøbua skal benyttes som ferietilbud til barn. Spesielt skal tilbudet gjelde barn som kommer fra fattige forhold og derved har begrensede feriemuligheter. Her er det 30 køyesenger i 3 etasjer. Familier vil også bli invitert med på ferie og utvelgelse av barn og familie vil skje i samarbeid med flere instanser.

Solhaugs tilbud er avhengig av økonomisk støtte og de arbeider kontinuerlig med å finne samarbeidsparter som kan bidra med økonomisk støtte. Solhaug er en ideell stiftelse som ikke skal tjene penger, men ha tilstrekkelig midler til drift og lønn til de ansatte.

Naustet i fjæra som tilhører Sjøbua, er nyoppført og er fullt av fiskeutstyr og kanoer.

Solhaug har besøk av store ungdomsgrupper fra skolene rundt Åsenfjorden. Som overordnet mål for alle samlinger, er at barn og unge skal få anledning til å oppleve mestring – å oppleve at de selv mestrer utfordringer.

Alle ansatte jobber lange dager, spesielt når det er leirsamlinger. Det er mye idealisme blant de ansatte og stort engasjement for barnas trivsel. Alle er bevisste på at det beste som kan skje, er at barn får troen på seg selv. Utsatte barn står i fare for rusbruk.

John Arnes budskap til Levanger Rotarys medlemmer er å ikke glemme besteforeldrenes viktige rolle - å hjelpe barn til å oppleve livsmestring. Du har alltid noe å lære bort – og som barn elsker å bli tatt med på. Påminner oss Odd Nordstoga`s sangtekst ; « **En farfar i livet, skulle alle hatt**».

Besøket på Solhaug var fylt av god stemning og raushet. Noe som både daglig leder John Arne og kokken Larissa utstrålte. Denne rausheten var gjennomgående for hele Bedriftsbesøket.

Møte 21.08.2018

Foredragstema «Lærer i Tanzaniansk skole», ved pensjonert lærer Målfrid Balgaard:

Målfrid forteller om sine 3 år i skoler i Tanzania gjennom Fredskorpset, 1992 – 1995, en helt annerledes skolehverdag en vi kjenner til her hjemme. Skolebarna sitter svært trangt på skolebenker, gjerne 4 sammen. Klassene har ofte 70 elever.

Foreldre må betale skolepenger for barna, noe som medfører at barna er ut og inn av skolen, slik at læringssituasjonen ofte ikke er stabil for barna. Det er svært lite skolemateriell tilgjengelig og det brukes mye tid fra skoleadministrasjonen, for å sikre at skolemateriell ikke forsvinner. Elevene er gjerne flinke med tall og mattekunnskapene er bra, mens engelsk-kunnskapene ofte er meget dårlig, fordi det ikke undervises i engelsk de første 7 skoleårene.

På den tiden Målfrid arbeidet i Tanzaniansk skole, var det ikke strøm tilført landsbyene og barna måtte bruke oljelamper til lekselesing. Lampeolje var dyrt, noe som medførte problemer for lekselesing etter skoletid. Skoledagene var lange, til kl 16.00 – 17.00, og mørket kommer tidlig.

Barna var svært slitne etter skoledagen, for det hendte ofte at de ikke spiste i løpet av dagen. Det var og er fattigdom i mange hjem i Tanzania og flere skolebarn får for lite mat.

Målfrid forteller at hun opplevde en stor vilje til å stå på og lære blant elevene, en stor vilje til å komme videre og bort fra fattigdommen som preger landet.

Idar Per Lundemo overbringer hilsen fra Sigmund Laugsand som er i bedring etter behandling på sykehus.

Møte 14.08.2018

Første møte etter ferien.

President Sissel Moksnes Hegdal presenterte seg selv med oppdatert ego-foredrag.

Klubbsaker

· RYLA, lederopplæring for unge ledertalenter, arrangeres av Stjørdal Rotary 9-11 november 2018. Levanger Rotary har plass til 1 deltaker. Atle Busch tar opp med Valleraune og ber om forslag til aktuell kandidat. Likeledes oppfordres klubbens medlemmer til å foreslå kandidat.

- Leieavtale hos Thon Hotell, Backlund, er klar for underskrift. Kontrakten underskrives og returneres. Avtalen gjelder ut året og gjelder videre fortløpende inntil en av partene ber om endring.
- Informasjon om Invitasjon fra Rotary Club of Alexandria Cosmopolitan – District 2451, Egypt til å besøke landets store arrangement **Cross Egypt Challenge 2018**.
- Distriktskonferansen 2018 for Distrikt 2275, arrangeres i Trondheim 21. – 23. september. Sissel M Hegdal og Bodil Konradsen deltar.
- Klubbens komiteer oppfordres til å lage sine egne mål for Rotaryåret, samt se på sine interne samarbeidsrutiner.

Visjon for Rotaryåret 2018-2019

Som president for Rotaryåret 2018-2019, ønsker Sissel M Hegdal å foreslå følgende visjon:

Rotary er den foretrukne humanitære, frivillige organisasjonen i Levanger.

Klubben gir sin tilslutning til Visjonen.

Strategisk Plan

Strategisk plan for Distrikt 2275 er en treårs strategiplan 2016-2019 som også gjelder for innværende klubbår. Sissel påpeker at det er god strategiplan som hun vil legge vekt på at klubben strekker seg etter.

Som mål for oppmøte innværende klubbår, strekker vi oss mot 70% oppmøte, samt at det på hvert klubbmøte deltar 1 gjest som vurderer medlemskap i klubben.

Mål for klubbens komiteer formuleres av komiteene selv og framlegges i klubbmøtet 21.august før foredraget.

Tidsplanlegging for høstens møter:

- Årsmøte planlegges til Tirsdag 30. oktober
- Neste Klubbinterne møte, altså uten foredrag blir Tirsdag 2. oktober, deretter 4. desember.
- Neste styremøte planlegges til 2.oktober, som forberedelse til Årsmøte
- Besøk av Guvernør Thor Olsen er Tirsdag 13. november

LevLevanger Rotary har blitt trukket ut for stikk kontroll av Rotarys Revisjon, i forhold til Momsrefusjon. Det skal sendes inn godkjent Regnskap, Årsmøteprotokoll, Revisjonsberetning og Årsberetning innen 15. august. Kasserer Olav Floan oversender aktuelle papirer.

Komiteene samlet seg for å utarbeide et mål til neste møte.

Møte 26.06.2018

Årets siste møte ble avholdt på Staup med god mat og drikke. Den nye presidenten ble, Sissel Moksnes Hegdal, ble presentert av avgående president, Odd Einar Langø.

Hans Liland ble overrekket blomster i forbindelse med at han har vært medlem i klubben i 40 år.

Møte 19.06.2018

Presidenten minnet om sommerfesten på staup den 26.juni. kr 430,- pr.kuvert.

Deretter fikk Idar Per Lundemo ordet for å fortelle om prosjektet, merking av pilegrimsleden. Han fortalte at nå var leden merket fra grensa til Verdal og til grensa mot Stjørdal. Arbeidet har fått positiv omtale av den ansvarlige for leden: Heidi Brimi. Det er brukt 63 timer på dette i år. De hadde registrert at det var forsvunnet noen merker, det er vandrere som tar dem med seg som minne. For å få slutt på dette, er det nå laget noen små merker for salg, og man håper at merkene langs leden nå skal bli der de hører hjemme. Det er sendt regning for utført arbeid, litt mindre inntjening i år enn i sist år.

Lundemo rettet en stor takk til alle som har deltatt!

Presidenten takket for informasjonen og ga ordet til Arvid Vada som skulle presentere kveldens foredragsholder Rolf Vestvik, mangeårig medlem av Verdal Rotary.

Vestvik startet med å takke for invitasjonen og sa at det var en ære å bli invitert til å holde foredrag i fadderklubben. Han sa at han derfor hadde pyntet seg med dressjakke og nål, et tydelig hint om at vi alle burde bli flinkere til å bruke nåla.

Tema for foredraget var: Armfeldt på besøk på Innherred.

Han ga oss et flott resyme av krigsherjingene, og ikke minst, ga han oss en fyldig bakgrunn for den store nordiske krigen.

Han kunne fortelle at det i utgangspunktet ikke angikk verken Norge eller Finland, men at årsaken var uenighet mellom tre fettere som alle var konger i hver sitt land: Karl XII i Sverige, Fredrik IX i Danmark og August den sterke i Polen, som var den eldste av dem. De var alle barnebarn av Kristian V. Uenigheten handlet egentlig om skatter og toll.

Tsaren av Russland ble også innblandet i feiden/krangelen. Det startet en krig som skulle komme til å vare i 20 år. Karl XII beseiret Danmark. August i Polen flyktet og ble forfulgt av Karl XII i mange år. Så sendte han en hær for å innta Russland, men han undervurderte russernes utholdenhet og de kalde vintrene og han må etter hvert trekke seg tilbake. Han blir også skadet, mange drept og mange såret og til sist må Karl XII beordre retrett. Etter dette bestemmer Karl XII seg for å ta Norge fra fetteren i Danmark og i 1716 går han til angrep på Norge. Fra september 1718 til jan 1719 er han på Innherred. Mange unge menn fra distriktet ble involvert i krigen. Det var i denne krigen systemet med vardevarsling ble brukt for siste gang. De sloss i Verdal før ferden gikk videre til Levanger, Stjørdal og Trondheim. Karl XII ble selv skutt på Halden festning så det var Motzfeldt som ledet kampene her på Innherred.

Vestvik sitt foredrag var en spennende fortelling og ga detaljert og ny informasjon. Det minnet oss også om at det er viktig å kunne sin historie. Tida gikk fort, og vi kunne sikker ha hørt på mye lengre, men en time er en time, slik er det!

Presidenten sa han hadde sett frem til å få 300 år med historie på 40 min. da han takket foredragsholderen som fikk sjansen til å vinne en million på flaksloddet han fikk til takk.

Møte 12.06.2018

Så fikk Jarle Nordmark ordet og han orienterte om vår sommerfest med president-skifte på Staup den 26.juni kl.18.30 Pris ca. 430,-kroner per person, med betaling direkte til kassereren til konto 44202020310, husk å skrive avsender. Vipps kan også benyttes. Liste ble sendt rundt også på dette og på neste møte.

Så fikk Arvid Vada ordet. Han kunne fortelle at Sigmund Laugsand hadde meldt forfall av helsemessige grunner, og at han ikke regnet med å være frisk nok til å møte før i oktober. **Men Hans Liland som skulle ha reprise på egoforedrag neste uke**, var sporty nok til å stille opp.

Han fortalte at han var født i Vikna i 1942. Mor var sykepleier og hans far drev egen forretning. Hans far ble tatt til fange av tyskerne og sendt først til Trondheim, så til Falstad og til sist til Grini. Resten av familien fikk bo og ble tatt godt vare på på en gård i Nærøy mens krigen varte. Da han var ferdig med gymnasiet tok han seg lærerjobb nordpå. Han fortalte levende om opplevelsene sine der og vurderte å fortsette i læreryrket. Men så kom militærtjenesten og endret på disse planene. Han reiste til Oslo og startet økonomisk utdanning. Han og en kompis tenkte å fortsette studiene i Sveits, men så traff han sin Liv på en fest og planene ble på nytt endret. De giftet seg etter hvert og fikk barn. De fikk begge jobber etter endt utdanning, og de bosatte seg i Bærum. Etter hvert bestemte de seg for å returnere til Trøndelag, og de flyttet til Levanger i 1975. Han fikk jobb på meieriet og hun fikk arbeid på sykehuset. De første årene bodde de på Bruborg, fikk gode venner og deltok aktivt i sportslige aktiviteter som fotball, handball og tennis. Han ble medlem av Rotary i 1978. I 1981 bygde de seg hus på Gjemble. Der ble de mottatt med åpne armer og de ble raskt engasjert i sportslige aktiviteter der også, dette varte til barna ble så store at de flyttet ut.

Arbeidsforholdene endret seg, han ble i 1995 en av sjefene i Tine Midt-Norge, men etter hvert så endret også meieristrukturen seg og i dag er det bare Verdal igjen av meieriene. Han fikk etter hvert arbeidsplass i Trondheim, og det var fornøylig å høre når han fortalte hvordan han drasset på den første datamaskinen, det var ikke bare å putte den under arma! Han trivdes også i Trondheim, de fikk til et godt samarbeid tross kulturforskjeller.

I 1997 ble kona syk. De solgte huset på Nesset og flyttet til sentrum. Da arbeidsdagene ble lange, og fraværet fra heimen stor, bestemte han seg for å slutte i Tine i 2007.

Møte 05.06.2018

Han orienterte deretter og godt oppmøte også i mai med 58,2% og mange med 100% oppmøte.

Presidenten informerte også om henvendelse fra Skogn Rotary om deltagelse i Global Grant prosjekt, og ble oppfordret til minst 500 dollar, men av økonomiske begrensninger er det ikke mulig for vår klubb å bidra denne gangen.

Så fikk Jarle Nordmark ordet og han orienterte om vår sommerfest med president-skifte på Staup den 26.juni kl.18.30 Pris ca. 430,-kroner per person, med betaling direkte til kassereren. Liste ble sendt rundt, og den vil bli sendt rundt også på neste møtet.

Så var det Arvid Vada sin tur til å presentere kveldens foredragsholder som var: **Geriatr ved sykehuset Levanger Christian Myrstad som hadde temaet: «Fjernkontrollen i kjøleskapet sa du? Et kåseri om normal aldring, sykdom og individuelle variasjoner».**

Vada fortalte at Myrstad var oppvokst i Levanger. Hadde startet sin utdanning til lege i 2002 i Hamburg. Etter avsluttet studium i 2008 kom han tilbake til Sykehuset Levanger hvor han hadde diverse stillinger fram til han i 2015/2016 tok utdanning i geriatri ved St Olavs sykehus og kom tilbake til Levanger og har etter dette jobbet som geriatr der.

Han startet sitt kåseri med å forklare og eksemplifisere forskjellene på noe som er vanlig, noe som er normalt og noe som er naturlig. Som eksempel sa han at demens ikke er normalt, men at det er vanlig og at det er en sykdom. Han snakket om menneskenes evne til å omstille seg og at det å bli eldre er en omstilling, men har man en demenssykdom er omstilling vanskelig. Eldre har mye å bidra med, men deres kunnskap og evner benyttes for lite og det er lett å bli passiv. Noen blir også deprimerte fordi de føler seg unyttig.

Det er gjort flere studier på forskjellige tema. Eksempelvis er det gjort studier som kan bekrefte at det er sammenheng mellom ganghastighet og hvor fort det går å komme seg etter en operasjon.

Når det gjelder hukommelse, er de tingene vi husker best, knyttet til følelser. Den sansen som gir best hukommelse er luktesansen. Det skyldes at senteret for luktesansen ligger nærmest hukommelsessentret. Men skal man huske må man være oppmerksom.

Levealderen har økt jevnt og trutt fra 1840 og de som er født etter 2000 har store sjanser til å bli 11 år. Men aldringen setter inn på flere områder allerede i 20-30 års-alderen, dette gjelder eksempelvis hud og beinmasse.

Faktorer som er spesielt viktig med tanke på god aldring er:

- Høy kognitiv aktivitet
- Høy fysisk aktivitet
- Et aktivt sosialt liv
- Et godt kosthold

Utdanning, mestring og kontroll kan også vise seg å være viktige beskyttende faktorer. Det er også viktig å merke seg at antall eller omfang av sykdommer ikke er synonymt med livskvalitet.

Møte 29.05.2018

Som vanlig ønsket presidenten velkommen. Han hilste fra medlemmer som hadde tatt kontakt og sagt fra om fravær denne kvelden.

Han hilste også fra Verdal Rotary hvor han og tre andre hadde deltatt på møte der, og han hilste også fra Åsen Rotary da han sammen med Ivar hadde vært på møte der også denne uka. Der hadde han blitt overrakt vimpel, som han viste fram.

Han orienterte også om invitasjon fra Verdal Rotary til deres sommerfest med presidentskiftet den 28.6.18.

Heldigvis hadde vi ingen ekstern foredragsholder i kveld, og da det var uvanlig få medlemmer til stede (11), valgte presidenten å endre litt på programmet.

Det var meningen at han skulle redegjøre for hva som var skjedd dette året han hadde hatt presidentansvaret, men valgte å la denne posten gå ut, for å kunne ta den på sommerfesten den 26.6.

Han ga derfor ordet til representanter fra de komiteene som var til stede.

Først ut var **Arvid Vada** fra programkomiteen som redegjorde for foredragene på møtene i juni. Disse vil bli gjengitt ved innkallingene til de enkelte møtene.

Jarle Nordmark fra arrangement-komiteen orienterte om at det vil bli sommerfest med presidentskiftet den 26.juni på Staup. Maten er som den har vært de siste årene Line som har ansvaret for. Prisen er enda ikke helt avklart. Påmeldingsfrist 19.6. Betalingen vil sannsynligvis medlemmene bli bedt om å sende til kassereren.

Hans Liland fra informasjonskomiteen orienterte om aktiviteten på hjemmesida og på facebook.

Svein Erik Mordal var til stede fra prosjektkomiteen og redegjorde for aktivitetene der.

Leksehjelpe går sin gang, men de hadde trengt flere. Merking av pilegrimsleden er i rute, og han kunne fortelle at de hadde fått skryt for jobben som er gjort. Han kom med forslag om at det kanskje kunne settes opp et skilt ved start og slutt på leden i Levanger, hvor det framgikk at det var Levanger Rotary som hadde ansvaret. Tipset går videre til det nye styret og neste års komite.

Vannprosjektet er fortsatt på vent.

Møte 22.05.2018

Programansvarlig for mai, Eilif Due presenterte **kveldens foredragsholder Johan Arnt Vatnan, prosjektdirektør, Nye Veier Trøndelag. Tema for kvelden: Nye Veier i Trøndelag, med hovedvekt på strekningen Ranheim – Åsen.**

Due fortalte at han hadde hatt gleden av å samarbeide med Vatnan under utbyggingen av St Olavs Hospital og at han opplevde at dette var en person med bred erfaring. Deretter fikk foredragsholderen ordet.

Han startet med litt historikk om Nye Veier. Denne ble opprettet i egen stortingsmelding nr. 25 i 2015 meldingen hadde tittelen «På rett veg». Nye Veier er etablert som aksjeselskap.

Oppdraget i meldingen var: Mer trafiksikker vei for pengene.

Det er to strekninger i Trøndelag:

- a) Fra Ulsberg til Melhus
- b) Fra Ranheim til Åsen.

Trafikknytt for strekningene er: Reisetid, reisekostnad og distriktkostnad.

Organisasjonens verdier er: Fornyer, forbedrer og forsikrer.

Nye Veier har en omsetning på 8 – 10 mrd. per år.

Han viste deretter grafer over trafikkutviklingen fra 1990 – 2050 Denne viste tydelig størst økning i tungtrafikk.

På strekningen i Åsen er det vanskelig grunn med mye kvikk-leire, bløt leire og kløfter og stort sett uten fjell, eller dårlig fjell. Ca. 10 alternative veitraseer er lagt fram. Prosjektet er kostnadsberegnet til 10877 mrd. En kostnadsbesparelse på 2 mrd. Fra opprinnelig beregning. Det er da beregnet 4 –felts vei og maksimumfart på 110 km i timen.

Han viste oss også organisasjonens krav i 9 punkter angående HMS og samfunnsansvar.

Både underveis i foredraget og etterpå var det anledning å stille spørsmål og det var det mange som benyttet seg av.

Møte 15.05.2018

Programansvarlig for mai, Eilif Due presenterte **kveldens foredragsholder arkitekt Per Audun Letnes.** Han kunne fortelle at Letnes var født på Røra og oppvokst der. Han er utdannet arkitekt fra NTNU og har etter dette drevet eget arkitektfirma. Startet opp i Verdal i 1977 og har hatt oppdrag på Innherred og også flere steder i Trøndelag og resten av landet.

Letnes fortalte selv at han kjøpte deler av det som da var «Kaspersengården» i Levanger. Da gården var to-delt og det var bare den ene delen han fikk kjøpt, senere ble resten av bygget ledig og i 2014 var han eier av hele gården. Firmaet består totalt sett av 8 ansatte og fire av dem har fast tilholdssted i Levanger. De har også kontor i Verdal.

Letnes fortalte om alle byggeprosjektene hans firma hadde hatt opp gjennom årene, samtidig med at han viste bilde av byggene. Arkitektoppdragene var mange og veldig forskjellige: Fra helsebygg og bilfirmabygg til skoler samfunnshus, badeland, fengsel og kirkebygg. Særlig var det spennende og høre om restaurering av kirkebygg, som tydelig krever mye arbeid for å bli kjent med kirka, dens funksjoner og tradisjoner. Han har også vært involvert i Munkeby Mariakloster og selvfølgelig en mengde boliger. Firmaet engasjerer seg også i interiør og bruk av materialer i den sammenheng.

Han poengterte at han som arkitekt var særlig opptatt av rom mellom bygninger, særlig viktig i by-sammenheng, og at han hadde lite forståelse for alle to-etasjes rekkehus med svalganger utvendig og flatt tak og biler på rad foran inngangene. Han la ikke skjul på at han ønsket at både privatpersoner og politikere kunne bruke litt mer fantasi og ha litt mer framtidretta visjoner.

Foredragsholdere fikk stor applaus og flakslodd overrakt av Presidenten som takk.

Presidenten ønsket deretter alle vel hjem, god pinse og tre ganger tre hurra for 17.mai!!!

Møte 08.05.2015

Det var i kveld ingen ekstern foredragsholder.

Resten av møtetiden ble brukt til å fortsette samtalen om framtidig møtested og hvordan eventuelle ekstrakostnader skulle dekkes opp.

Temaet ble grundig drøftet og alternativer ble vurdert før medlemsmøtet endte opp med følgende enstemmige konklusjon:

Møtene fortsetter i dagens møtelokaler hos Thon hotell.

Det skrives kontrakt med hotellet, gjeldende fram til utgangen av desember 2018. Høsten 2018 blir å betrakte som en prøveperiode. Er vi tilfredse med ordningen, lages ny avtale for 2019.

Ekstraavgiftene dekkes fra 1. mars til 30. juni av klubbens midler. Avgiftene i høstsemesteret dekkes opp ved at det legges på 200,- kroner per medlem i kontingent til høsten, og at medlemmer som møter på møtene, betaler 50,- kroner for kaffe og eventuell vaffel for den som vil ha og at alle får ett lodd hver per møte.

Det ble ikke tid til de øvrige sakene som var satt opp i innkallingen, så disse forskyves til siste møtet i mai.

Møte 24.04.2018

Sak 1: Hvor skal Levanger Rotary avholde sine møter

Bakgrunn for saken er at Backlund Hotell har kommet med en ny kontrakt for leie av samme lokale på samme tid, som medfører en betydelig prisøkning. Prisen er økt fra kr. 30,- for servering til kr. 50,- og lokaleleie er økt fra kr. 200,- til kr. 500,- pr. møte. President og kasserer har avholdt møte med hotellet uten at det var noen mulighet til å forhandle om pris.

Kasserer Olav Floan la fram oversikt over totale kostnader **kr. 33.300** for 2017. Han synliggjorde økte kostnader til samme antall møter og medlemmer, samt kostnader ved leie av eventuelt andre lokaler, slik:

Beregnet økte kostnader pr. år, samme antall møter og medlemmer, ut fra mottatte pristilbud:

	Merkostnad i forhold til pristilbud
Backlund Hotell	29.200
Kjellerstua i Festiviteten	10.320
Rådhuset	4.000
Leva Fro	22.900

Argumenter og kommentarer framført av medlemmer i møtet:

- - - Redusere møtefrekvens og øke antall bedriftsbesøk for å holde kostnader nede
- - Fremskaffe flere pristilbud
- - Øke medlemskontingenten med kr. 800,- pr. år
- - Øke loddsalg til 40 kr pr møte
- - Øke loddsalg til 50 kr pr møte for å dekke kaffe/vaffel-kostnad
- - Droppe loddsalg og heller betale for kaffe/vaffel

Konklusjon:

1. Rådgivende avstemning hvor 16 av 17 medlemmer, ber styret forhandle fram forslag til leieavtale med Backlund Hotell ad pris, kontraktens varighet, oppsigelsesfrist, fornyelse av utstyr i møtelokalet og evnt. andre forhold.
2. Levanger Rotary tar beslutning om hvor møtene skal avholdes på bakgrunn av framlagte forslag fra styret.
3. Levanger Rotary fatter beslutning om hvordan merkostnader for lokalleie skal dekkes inn, ved økt loddsalg, betaling for servering til selvkost eller økning av medlemskontingent.
4. Saken behandles i ekstraordinært årsmøte, slik at beslutning tas før høstens møter.
5. Det ble fremsatt anmodning om å øke loddsalget til selvkostnivå for servering, fram til ordinært vedtak er gjort.

President Odd Einar Langø ønsker poengtert i referatet, at medlemmer som ikke var tilstede på møtet 24.04.18 ser gjennom de forskjellige forslagene og kommer på møtet 8. mai for å si sin mening. Dette er viktige innspill før president/ styre og innkommende president går i forhandlinger med Thon Hotell Backlund i uke 19/2018.

Sak 2: Standrydding

Det er planlagt Strandrydding 3. mai i fjæra mellom Universitet Nord og Børøya. Informasjon til medlemmer om Tid og Sted for oppmøte, sendes medlemmer på mail, siden det ikke blir noen flere medlemsmøter før 3. mai (se vedlegg som endrer denne informasjonen). **AVLYST**

Neste møte i Levanger Rotary blir **8. mai på Frigjøringsdagen**. Da forsetter sakslista fra møte 24.04 hvor komiteene referer. Det blir også orientering fra PETS-samlingen i Trondheim 6-7 april.

Tilslutt takket Presidenten for oppmøte og ønsket vel hjem.

Levanger 24.04.2018 Bodil Konradsen, referent

Møte 17.04.2018

Kveldens foredragsholder **Øyfrid Knudsen** ble behørig presentert av Jens Einar Aune.

Foredragets tittel var «Itjnå e søppel. Sortering, strandrydding og sirkulær økonomi.»

Knudsen kommer fra Vadsø i Finnmark. Hun kom til NTNU og studerte media der. Hun har arbeidet for leger uten grenser, og vært trainee ved NTE og i Trønder-Avisa før hun startet i jobb en som kommunikasjonsrådgiver i Innherred Renovasjon. Og i kveld var hun altså hos oss.

Hun startet med å fortelle litt om bedriften og virksomheten, så litt om sirkulær økonomi, for så å avslutte med rydding av strender.

Innherred Renovasjon eies av 10 kommuner. Bedriften forvalter kommunenes lovpålagte oppgaver og har ansvar for husholdningsavfall fra 93000 personer som utgjør 63000 abonnemeter. Har 6000 septiktanker og 10500 hytteabonnenter. De har ikke anledning til å tjene penger, og arbeider derfor til selvkost.

Avfall per innbygger har økt fra 25 kilo i 1950 til 439 kilo i 2016.

EU har satt grense på 50% husholdningsavfall i 2020 og dette målet er allerede nådd. Det vil også med tiden komme egne private dunker for glass og metall.

Hun gikk deretter kort gjennom regler for sorteringsrutiner og bruken av dunkene. Ansvaret for avfall reguleres av Forurensningsloven § 5.

Herreløst avfall, altså ting som kastes ute i det fri er alles ansvar. Innherred Renovasjon kan stille sekker til rådighet og etter anmodning også hente dem. Det starter 1.mai og den 3 mai vil Midt-Nytt være med å gjøre opptak på ulike steder. Vi kan velge strekke for rydding ved å gå inn på Ryddpokalen.no, da vil vi kunne se hvor det ikke blir ryddet. . Hun oppfordret alle til å delta og så hun satte pris på Rotary sitt engasjement.

Som vanlig var det mange spørsmål og kommentarer og det ble fra medlemmer kommentert på hvor godt Mule fungerte for oss brukere.

Det ble applaudert både for fyllplassen på Mule og for foredragsholderen, som fikk sin velfortjente takk, og fikk overrakt flaks-lodd fra presidenten.

Møte 10.04.2018

Kveldens foredragsholder **Hroar Stjernen, daglig leder og markedssjef i Levanger fotballklubb (LFK). Han skulle fortelle oss om hva som skjer i LFK per dato og framover.**

Stjernen kom til Levanger i 1982 for å gå på lærerskolen som det het på den tiden, og etter det har han hatt tilhørighet i Levanger. Har bygd seg hus på Nesset hvor han bor med kone og 3 barn. Han har foruten fotball også vært en aktiv skihopper, noe vi alle har fått glede av i vinter, da han har en sønn som har arvet interessen for hopp etter sin far og som denne vinteren ble olympisk mester!!!

Stjernen gå nå inn i sitt fjerde år som en av lederne i LFK. Han har 60% stilling der ved siden av å ha et eget konsulentselskap.

LFK ble stiftet av Klubbene Sverre og Nessegutten i 1996. Den har i dag ca. 300 medlemmer, men han sier at det gjerne kunne vært flere. Kontingenten er 300,-kr per år. Det er i år solgt 130 sesongkorta 1500,- kroner, dette er sett på som lavt, det er ønske om flere. De spiller i OBOS-ligaen og trives med det, selv om de gjerne ønsker å rykke oppetter hvert.

Kommunen har vært veldig velvillig, de har finansiert nye tribuner, ny bane med veldig bra og miljøvennlig dekke og nytt lysanlegg. De savner fortsatt bedre garderobeforhold, men ønsker på samme tid ikke å være for kravstore.

Banen har fra i år fått nytt navn og heter nå TOBB – arena, Levanger. Klubben har 24 sponsorer hvor NTE er den største. Ved siden av sponsorene gir medieavtalen penger, det samme gjør diverse salg og dugnader og selvsagt også billettsalg. De har også hatt et

prosjekt for arbeidsledig ungdom i samarbeid med NAV. Dette er opplevd som vellykket, men NAV har nå ønsket å avslutte prosjektet. Klubben har også inngått et samarbeid med barnekreftforeningen, og har deres logo på draktene.

Det er økonomien som er den største utfordringen for klubben. Salget av Espen Berger i år har gitt noen etterlengtede kroner i kassen, men det var også trist å ta avskjed med en så god spiller som hadde vært i klubben fra han var 15 år. Som erstatning for Berger fikk klubben en ung spiller på utlån fra Rosenborg, og det ser ut til at han finner seg til rette. Klubben har i alt avgitt fem spillere til høyere divisjoner, men tre av spillerne hadde utgått kontrakt så derfor fikk ikke LFK penger for dem. Det viktigste i klubben er at spillere og ansatte får lønna si til avtalte tider, og så langt har dette fungert. De har 2-års kontrakter med spillerne og det betyr at 10 spillere blir vurdert hvert år.

Ved siden av skifte av spillere, har også klubben fått ny trener og det er etablert en ny spilleopplegg, og dette ser også ut til å fungere bra. Stjernen tror årets sesong skal bli bra på tross av en tøff start. Den 13. mai kommer viking til Levanger og det blir ett av årets høydepunkter.

Han avsluttet med å oppmuntre alle tilstedeværende om å komme på kampene.

Etter foredraget ble det fra medlemmene gitt flere kommentarer og spørsmål og ut fra interessen her vil en tro at det kan bli flere som finner vegen til LFK-kampene i løpet av sesongen.

Møte 20.03.2018

Kveldens foredragsholder **Cato Sundal, leder for Mestrings- og Læringscenteret på Falstad.**

Sundal startet med å gi oss litt av senterets historie: Det var hans far Asle Sundal som startet aktiviteten i 2004. Det er et bo -og omsorgstilbud.

Det var vanskelige økonomiske tider i starten, men fra 2011 har det gått bratt oppover med god vekst og gode økonomiske vilkår de siste 4 år. Prognosen for 2018 er en omsetning på 140 mill. kroner.

Grunnen til den gode veksten er flere forhold hvor de viktigste er:

- Ervervelse og flytting til Falstad Arena.
- Gjennomføring av flere tøffe tiltak.
- Medlemsforskriften sine muligheter som arbeidstidsordning
- Salg til Ecura Helse og Omsorg og etablering av avdeling på Vestlandet

De har i dag ca 185 ansatte hvorav ca. 60% er høyskoleutdannet.

Målgruppen er personer med sammensatte behov og utfordrende adferd. Aldersgruppen er 18 år og over. I dag er det beboere fra 22 år til 63 år på senteret.

Fagarbeid er: Kvalitet – kompetanse - EcuraAkademiet. Dette ble eksemplifisert med et kasus.

Han avsluttet med å si at de ikke likte at pressen omtalte klientene som umulige, men hadde også opplevd at kommunene var blitt mer engasjerte etter presseomtalene, noe de så på som positivt.

Det var mange spørsmål under veg fra tilhørerne som tydelig lot seg engasjere.

Presidenten takket for foredraget og overrakte tradisjonen tro flakslodd til foredragsholder.

Deretter minnet han om at neste møtet ble **10.april** på hotellet og at avgjørelse om ny møteplass da ville bli tatt opp. **Alle ble så ønsket GOD PÅSKE og vel hjem!**

Møte 13.03.2018

President OEL ønsket velkommen og fortalte at i februar hadde 10 medlemmer 100% oppmøte. Dette er Arne Lie, Arvid Vada, Kurt Pedersen, Olav Floan, Svein-Erik Mordal, Tor Falck, Tore Alfnes, Trond Hamland, Gerd Hegdal og Odd Einar Langø.

Lokalleiekontrakt med Backlund gikk ut 28.02 til tross for muntlig avtale ut Rotaryåret. Framlagt ny kontrakt betyr stor prisøkning. Styret har innhentet 3 andre tilbud som framlegges og evt. stemmes over etter ordinært møte.

Levanger Rotary er spesielt invitert til Kimen Kulturhus til oppsetning Tryllefløyten 27. april til spesialpris og mulighet til å treffe Papageno til en drink i baren.

Levanger Rotary blir representert med innkommende sekretær og sittende president på Rotarys PETS samling 7.– 8. april.

Klubbintern sak om lokalleie framlegges av Olav Floan og Odd Einar Langø. Konklusjonen fra møtet blir at det innhentes skriftlig tilbud fra Levanger Kommune om lokalleie i Rådhuset.

Foredrag av Øystein Veske Regionsleder for TOBB, region nord, som strekker seg fra Stjørdal i sør til Kolvereid i nord. TOBB, region Nord har 2 kontorer, på Levanger og i Namsos, med totalt 4 ansatte. Hovedkontoret ligger i Trondheim.

Generell historie om etablering og drift av boligbyggerlag. Alt på 1800 tallet kom de første krav om bedre bostandard i byene, fra arbeiderbevegelsen. Første kooperative boligselskap stiftet i 1916. Organisasjonsendringer helt fram til dagens situasjon. Nye behov og økt vekst har ført til færre og større boligbyggerlag.

TOBB etablert i Trondheim i 1945 for å gjenreise byen. Bygd på ideen om kommunal garanti og egen kapital. Non-profit aktør. Overskuddet går tilbake til selskapet. Arbeider etter langsiktighet for å skape gode og trygge bomiljø, samt å gi en enklere hverdag for beboere og styrer.

Pr. dags dato består TOBB av 800 boligselskap, hvorav 150 i denne regionen, 63.000 medlemmer og med en tomtereserve på 4.500 tomter. Alle kan bli medlemmer i TOBB. Innmeldingsavgift kr. 400,- og årlig kontingent kr. 300,-. Medlemmer har forkjøpsrett til boligbyggerlagets leiligheter. I tillegg har TOBB samarbeid med andre boligbyggerlag i storbyer, slik at TOBB-medlemskap også gir forkjøpsrett i tilknyttede selskap. Medlemskap kan overdras internt i familier, fra besteforeldre, foreldre og til barna. Hvordan antall medlemsår telles, ble det spørsmål om, og Veske vil komme tilbake til dette.

TOBB er også i gang med en ordning sammen med SpareBank 1, kalt leie for eie, en ordning som kan gi unge mennesker uten 15% egenkapital, mulighet til å leie i 5 år inntil de har klart å nå 15% kravet til egenkapital som er et strengt krav for unge mennesker. Denne ordningen er så interessant at andre boligbyggerlag søker informasjon.

TOBB`s byggeprosjekt på Levanger, er Levanger Brygge, med plan for totalt 46 leiligheter, og i første byggetrinn 21 leiligheter. Prosjektet er fortsatt i prosess med Levanger kommune om utfordringer på områdets infrastruktur. Pr dags dato er det solgt 7 av de første 21 leilighetene.

Presidenten takket for møtet og orienterte om at neste møtes foredragsholder er Cato Sundal, leder fra Mestrings- og Læringscenteret på Falstad. Klubben har møtefri både 27. mars og 3. april.

Møte 06.03.2018

Referat fra Levanger Rotary sitt møte på bedriftsbesøk hos Leva-Fro den 06.03.2018 kl.18.30

Presidenten åpnet møtet med å ønske velkommen. Han ga deretter ordet til bedriftens daglige leder Rune Lyngen.

Lyngen ga oss et informativt og engasjert bilde av bedriften og aktivitetene der.

Han startet med å fortelle at bedriften feiret sitt 25-års-jubileum i 2017. Selv startet han i bedriften i 2006. Han kom da fra stilling ved Innherred Produkter og tok over jobben etter Agnar Brodal. Da han startet var alle avtaler oppsagt, bare palleproduksjonen var igjen. Det var da mellom 20 og 25 personer ansatt. Det var også behov for bedre lokaler og i 2008 ble det investert 10 mill. kroner og de flyttet fra Havna til Skoleparken, hvor de fikk godt med lokaler og gode

parkeringsforhold. Bilpleien flyttet også dit. De fikk tilbud om å kjøpe Vintex og de bestemte seg for kjøp for å ha flere ben å stå på.

I dager det 32 personer på varig kontrakt og 12 personer på arbeidsforberedende tiltak, samt 4 på dagsverket som er lokalisert på Nesheim. Alder mellom 20 år og pensjonsalder. Nav deltar i finansieringen med 6 mill. kroner i 2017. Total omsetning samme år var på 28 mill. kroner. Det er på markedet stadig press på pris.

Det er i dag mange og varierte arbeidsoppgaver: Kantinedrift, catering, palleproduksjon, bilpleie som drifter alle kommunens biler og en del private, kasseproduksjon, utkjøring av mat 365 dager i uka for Levanger kommune og driver utstyrsbua for Levanger kommune som så langt har vært en stor suksess. De ser nå på muligheten for å drifte by-syklene for kommunen. Det er mange samarbeidspartnere å holde styr på.

De har møterom for 50 personer, fullt utstyrt, samt kantinesom rommer 40 personer, som begge kan leies ut. Hvert 5. år reiser hele bedriften på tur. De har vært i Oslo, Bergen og Praha. Spennende og lærerikt for alle.

Rune Lyngen avslutter med å si at han er stolt over å arbeide i denne bedriften som har som samfunnsoppdrag å ta vare på mennesket!

Presidenten takket for foredraget, for at vi ble godt tatt imot og for servering, med å overrekke Levanger Rotary sin vimpel, før han ønsket alle vel hjem.

Møte 27.02.2018

Presidenten ga ordet til vårt nyeste medlem **Ann Mari Okkenhaug** som hadde ego-foredrag.

Hun startet med å si at hun ville fortelle litt om seg selv og om hvordan livet kan endres, og ville vise noen bilder som beskriver dette.

Ann Mari er født og oppvokst i Stjørdal kommune, kom til Levanger for å gå på sykepleiehøgskolen i Levanger. Hun tok eksamen i 1991. På høgskolen traff hun Arne som også ville bli sykepleier og som hun giftet seg med. De fikk tre barn sammen.

Hun startet sin yrkeskarriere ved sykehuset i Førde, kom tilbake til Levanger i 1996.

Ann Mari har vært aktiv, både til å ta videre utdanninger og til å prøve forskjellige typer arbeid hos forskjellige arbeidsgivere. Blant annet kan nevnes veiledningspedagogikk og ledelsesutdanning, hun har også en mastergrad. Hun har arbeidet både som lærer i videregående skole, som bedriftssykepleier i Innherred HMS og har også arbeidet i Nord-Trøndelag politidistrikt, før hun fikk sin nåværende jobb i Helse Nord-Trøndelag som HMS-rådgiver. Hun beskriver sin tilværelse som helt alminnelig, med jobb, arbeid, og barn som skulle følges opp i hverdagen.

Den 22.juli i 2011 skjedde det som skulle endre familiens liv totalt: Deres eldste barn, sønnen Emil på 15 år, ble drept på Utøya.

Hun tar oss nå med på en reise hvor hun forteller om hvordan hun og familien har taklet livet etter dette, en fortelling vi alle ble sterkt berørt av.

I begravelsen til Emil ønsket familien bidrag til SOS-barnebyer, og det kom inn 86000,- kroner som er brukt til å finansiere drift av barnebyen i Juliaca i Peru. Hun forteller at det fortsatt kommer inn penger til formålet. På Emils bursdag i november i 2012 besøkte de byen sammen med flere i nær familie, og vi fikk se bilder derfra.

Ann Mari avslutter med å si at familien opplever å ha fått god hjelp av andre i samme situasjon, av det offentlige og ikke minst fra venner og familie. Hun ga oss eksempler både på glede og sorg i familien i løpet av årene som er gått. Men aller mest er det deres to andre barn som har holdt dem oppe, og påpeker at det for dem var viktig å komme tilbake i arbeid og å ta en time om gangen i starten.

Presidenten takket Ann Mari for foredraget og for den tilliten hun viste oss ved at hun delte sin og sin familiens historie med oss.

Møte 20.02.2018

a) Den 8.februar hadde vi felles møte med Skogn Rotary. Tema for møtet: Rotary Foundation. Første del av møtet ble ledet av presidenten i Skogn Rotary Knut T Knudsen. Foredragsholdere var Jon I Gjemble fra Skogn Rotaryklubb og Knut Sletten fra Stjørdal Rotaryklubb. Vår president takket foredragsholderne for interessant møte en halv time etter tidsskjemaet og overleverte representanten fra Stjørdal Rotary flakslodd. 17 stykker møtte fra Skogn og 8 stykker møtte fra Levanger.

b) Den 13.februar var Innkommende president Sissel Moksnes Heggdal og presidenten på presidentforum i Steinkjer. Foredragsholdere var vår egen Idar Per Lundemo og Harry Rishaug fra Heimdal Rotary. Temaet på møtet var rekrutering av nye medlemmer, da samtlige klubber i i vår region sliter med å få vervet nye medlemmer. Det var tilstede 18 fra de forskjellige klubbene ved siden av de to foredragsholderne. Klubbene som møtte var: Rørvik (16 medlemmer), Stjørdal (43 medlemmer), Skogn (28 medlemmer), Levanger (35 medlemmer), Klinga (26 medlemmer), Egge (35 medlemmer), Namsos (33 medlemmer, Åsen (12 medlemmer), Verdal møtte ikke.

Så var det Arvid Vada sin tur til å presentere kveldens foredragsholder Knut Bergdal som skulle snakke om videregående skoler sin situasjon etter sammenlåing av Sør- og Nord Trøndelag til ett fylke, nemlig Trøndelag fylke fra 1. januar 2018.

Bergdal har vært rektor ved Levanger videregående skole siden mars 2012. Han kommer opprinnelig fra Kyrksæterøra. Gikk gymnaset i Orkdal og er utdannet lærer. Ved siden av har han hovedfag i matematikk og grunnfag i biologi. Har også utdanning i ledelse og administrasjon. Han har arbeidet i skoleverket bl. annet i Malm og i Verdal før han kom til Levanger i 1988. Han har arbeidet både som lektor, undervisningsinspektør og avdelingsleder ved skolen før han tok over som rektor.

Han startet med å fortelle at Trøndelag fylke har tatt over Nord-Trøndelags fylkesvåpen. Trøndelagsfylkene var først ut med sammenlåing, og kanskje har sammenlåingene berget fylkeskommunenes eksistens. Driftskostnadene for det nye fylket er 5,8 mrd, Investeringene er på 1,5 mrd. Det er 4700 ansatte og det er 32 videregående skoler, 40 tannklinikker og 6000 km fylkesvei.43,3mill kollektivreiser og to administrasjonssteder. Hovedoppgaven for det nye fylket er videregående skoler og veier. All vekst i befolkningen ligger langs og rundt fjorden. Midten av den nye fylkeskommunen ligger på Sæthersmyra i Levanger.

I sør var det 37,5 % på generell studiekompetanse mens det i nord var 26,7 %. En større del av ungdommene velger studiespesialisering i Levanger enn andre steder og det har vært bedre økonomi i nord enn i sør. Dette blir det nå endring på, men det er man forberedt på. Skoler som ligger nært hverandre skal mer komplette hverandre enn konkurrere, men et godt antall søkere

vil bestandig være viktig. Per i dag er det behov for flere søkere til yrkesfag. Etter to år skole og to år praksis/lærling, får de fagbrev.

Videregående skole skal også ha en aktiv rolle som samfunnsutvikler, skolene skal tilpasse tilbudene til etterspørselen i arbeidslivet.

Hovedutfordringene fram til 2020 er:

God gjennomføring, målet er 76 %

Riktig kvalitet.

Forbedring i læringsresultat. Snitt på karakteren 3 i eksamenskarakterer for matematikk.

Fraværsreduksjon, dagfravær på 7,5 dager, timefravær på 20 timer.

I Levanger er det nå 783 elever og 170 ansatte. Levanger ligger under kravene i fravær. Ca. 20 elever har sluttet uten å ta eksamen.

Møte 06.02.2018

Presidenten åpnet møtet med å ønske velkommen til første møtet i februar, på samefolkets dag. Spesielt velkommen fikk kveldens to foredragsholdere, ekteparet Basma Khasko og Osama Ayad fra Irak.

Presidenten fortsatte deretter med noen klubbsaker.

På tross av at det fortsatt er flere medlemmer som er bortreist, så er det godt oppmøte. I januar hadde hele 7 medlemmer 100% oppmøte som ga en frammøteprosent på tilnærmet 60 % De med 100 % oppmøte var Arvid Vada, Gunnar L Myhr, Idar Per Lundemo, Atle Busch, Olav Floan, Gerd Talsnes Heggdal og President Odd-Einar Langø.

AG Per Idar overlevert hilsenen fra klubben til Kjartan Bergsli noe han tydelig satte pris på. Senere la AG også ut takk fra Levanger Rotary på Bergsli sin facebook-side.

Så kom turen til foredragsholderne, Basma Khasko og Osama Ayad.

Arvid Vada presenterte dem for forsamlingen. Han leste opp informasjon om hjemlandet deres Irak, som han hadde funnet på nettet, og det vitnet om et land med mye kunnskap og lange tradisjoner.

De startet med å fortelle litt om seg selv. At de kom fra Irak til Norge for 2 ½ år siden, at de har to døtre på 13 og 4 år og at de bor i Staupslia. De voksne går på Norskopplæring, mens døtrene går på henholdsvis ungdomsskolen og i barnehagen og at de begge snakker bra norsk. De flyktet fra Irak til Tyrkia og med fly fra Tyrkia til Norge. Reisa kostet dem mange penger, men av hensyn til barna tok de ikke sjansen på ta båt. Det var slektninger som anbefalte dem å reise til Norge. De kom først til Oslo og bodde der i fire måneder, før de kom til Levanger. Hans mor og bror bor igjen i Irak, mens resten av hans familie bor i Amerika. De er veldig glad for at de nå bor i Norge, da de føler seg trygge her. I hjemlandet er det slik at de ikke tør stole på noen.

De har begge utdanning fra hjemlandet. Hun er utdannet data-programerer og han har bachelor i økonomi. Ingen av dem hadde jobb i hjemlandet da de flyktet. De ønsker seg jobber her i Norge, men sier de tar det arbeidet de får uavhengig av tidligere utdanning.

Det var fint å høre dem fortelle om Irak og om hva de så angst tenker og føler om sin situasjon og om likheter og ulikheter mellom Irak og Norge. Vi fikk inntrykk av at de var blitt glad i Norge og at

de så på Norge som hjemlandet for sine barn i overskuelig framtid. Som takk for innsatsen, fikk de hvert sitt flakslodd.

Presidenten avsluttet møtet med å minne om at han på neste tirsdag skal på presidentsamling, så Jens Einar Aune skal lede møtet.

Møte 30.01.2018

Klubbsaker

- a) Sekretæren har sendt hilsen til vår fadderklubb Verdal Rotaryklubb og til deres medlem Jørgen Røflo med Paul Harris Fellow. Røflo har vært medlem i klubben siden 1973.
- b) Presidenten i Stjørdal Rotaryklubb Tordis Mc Kay har tatt kontakt vedrørende samarbeid om strandrydding. Hun kunne meddele at de ville samarbeide sørover med blant annet Malvik og Ranheim. Vi kunne da informere om at vi hadde egne planer.
- c) Han takket programkomiteen for god jobb og orienterte om programmene i februar, som det vil bli informert om ved påminning til det enkelte møtet.
- d) Så minnet han om fellesmøtet på Skogn den 8. februar kl 19.00 og det ble sendt ut en liste hvor det var mulig å melde seg på. & stykker har så langt meldt at de vil delta, men det blir ny mulighet til påmelding på tirsdag den 6.februar. Hadde vært hyggelig om så mange som mulig fikk til å delta. Dette gir ekstra tilstedeværelse på møtet 3. påskedag.
- e) Tirsdag den 13.februar vil forrige års president Jens Einar Aune lede møtet da Presidenten er på møte i presidentforum den kvelden.
- f) Han kommenterte at det i en av dagens aviser ble fortalt om at Skogn Rotary hadde tatt initiativ til å etablere et samarbeidsforum med andre lag og foreninger og at det i den anledning skulle holdes et åpent møte på Skogn Folkehøgskole den 7. februar.
- g) Han hadde også sett i avisen at Sokneprest Kjartan Bergsli nå hadde hatt sin siste gudstjeneste i Levanger. Han ønsket at Levanger Rotary skulle sende en takk for samarbeidet og si lykke til i ny jobb. Dette vil Prosjektkomiteen ta ansvar for. Vi håper at vi fortsatt får tilskudd for vår deltakelse i merkingen av Pilegrimsleden.

Olav Aspli ga oss etter denne informasjonen en værreport for året 2017.

Han kunne fortelle at vi hadde hatt en varm januar og februar, men at det i Namdalen og ytre strøk på kysten var mye nedbør disse to månedene. Det var kjøligere i mars og april og mye tele i jorda, så våronna startet ikke før i mai. Så kom regnet! Det regnet i slutten av mai og nesten hele juni, verst var det imidlertid på Vestlandet. Dette medførte kjempeproblemer med innhøstingen. I Trøndelag var det mye nedbør fram til 18. juni, men da kom finværet som varte til begynnelsen av august, da regnet på nytt kom. På Østlandet var det ekstra ille og kvaliteten på kornet ble dårlig. September ble veldig fin og temperaturene lå over gjennomsnittet for årstiden men 3,2 grader og nesten ikke nedbør. Oktober var også litt varmere enn normalt, 1,2 grader over. Men mange andre steder var det store nedbørsmengder. November ble litt kaldere enn forventet, men vinteren har vært behagelig.

Til slutt ga han oss en oversikt over værrekorder i Norge.

Etter dette ga komiteene korte referater om sin virksomhet. Da det ikke var så lenge siden sist, og da jula i tillegg var imellom, var det ikke så mye nytt å berette fra de enkelte. Det vises derfor til referatet fra møtet 28.11 2017.

Presidenten takket komitelederne og minnet om at det var viktig at lederen i den enkelte komite delegerte oppgaver til medlemmene sine.

Deretter fortsatte presidenten med å fortelle om sine visjoner for første halvår 2018.01.31

- a) Kontakte Backlunds nye direktør Jostein Austli om bedre utstyr til foredragsholderne.
- b) Opprettholde de gode foredragene og få flere bedriftsbesøk, kanskje to til tre i løpe av våren også. Programmene øker oppmøtet. Kanskje oppnår vi 62 % oppmøte denne våren? Oppmuntre medlemmene til å ta med partnere, venner og naboer til møtene.
- c) Prioritere medlemsutvikling denne væren. Oppsøke og få med medlemmer som ikke er aktive tilbake til møtene.
- d) Avholde 2-4 styremøter og følge opp planer og ansvar.
- e) Få PC-internett og facebook opp å gå da dette ennå ikke er i mål.
- f) Legge et møte til Heidi Troset i Markabygda
- g) Arbeide mer mot felles møter med naboklubber og motivere medlemmene til å besøke andre klubber.
- h) Motivere og inkludere styret for Rotaryåret 2018 -2019 bedre før overtakelse.
- i) Presidentforum, informere om Rotary Foundation til medlemmene

Møte 23.01.2018

Ann Mari Okkenhaug, som har vært gjest på møtene våre noen ganger, ble tatt opp som medlem i klubben. Atle Buch som er hennes fadder, presenterte henne. Han beskrev en faglig engasjert og skolert dame, med mange interesser og fritidsaktiviteter. Hun er nå ansatt i HR – virksomheten ved Sykehuset Levanger. Presidenten ønsket henne hjertelig velkommen .

Presidenten fortalte at det var kommet brev fra Innherred Renovasjon vedrørende strandryddingen, hvor de var positive til vårt engasjement, men enda på planleggingsstadiet for kommende sesong.

Atle Buch presentere kveldens foredragsholder, Egil Sollie. Han kommer fra Dombås og er oppvokst på gård og har tidligere vært Buch sin sjef mens sistnevnte hadde jobb på HiNT. Sollie er nå Pro-dekan ved Nord Universitet i Levanger og har ansvar for lærerutdanningene samt kunst- og kulturfag.

Sollie startet med å gi oss en oversikt over Nord Universitet, for deretter å si litt om studiene og studiestedene i Trøndelag for til sist å komme med tanker om utfordringene i framtida.

Nord Universitet ble opprettet 1.januar i 2016. Det består av Universitetet i Nord-Norge, Høgskolen i Nesna og Høgskolen i Nord-Trøndelag. Det er til sammen 9 studiesteder, fra Stjørdal til Vesterålen, en avstand på 65mil. Det er fem fakultet.

Visjonen er: Globale utfordringer – regionale løsninger.

Det er 13000 studenter, 180 studier og 1200 tilsatte. Årlig omsetning er 1,4 mrd. De har internasjonalt orienterte fagmiljøer med blant andre Russland, Ukraina og Slovakia. De har et særlig ansvar for utdanning og forskning innen samisk og lule-samisk språk og kultur. Det er fire profilområder: Bærekraft, blå og grønn vekst, helse, velferd og oppvekst, innovasjon og entreprenør-skap. De er også en stor aktør på etter- og videreutdanning for skole og barnehager.

Fakultetsledelsen for lærerutdanning er lagt til Levanger. **I Levanger er det 3500 studenter og 240 ansatte.**

Deretter drøftet han litt hvordan det ville bli med to universitet i Trøndelag, og hvordan strukturen ville kunne bli. Ville vi måtte være forberedt på færre studiesteder? Ville man greie å holde kvalitetsnivået høgt nok til å være universitet? Hvordan ville tilstrømningen av studenter bli? Hvordan ville universitetets status bli? Han ga ingen svar på spørsmålene, men sa at det ville være nødvendig å framsnakke både Nord Universitet og Levanger som skoleby og universitetskommune i tida framover.

Møte 16.01.2018

Denne tirsdagen var Levanger Rotary på bedriftsbesøk hos **Rune K Elnan** som er eier av den nye restauranten «Familie kolonial» med adresse Moafjæra 6 A

Presidenten åpnet som vanlig møtet med å ønske velkommen før han ga ordet til verten.

Elnan fortalte først litt om seg selv og hva han hadde arbeidet med tidligere før han og kona bestemte seg for å bo og å satse i Levanger. Blant annet var han med å etablere og drive Jordbærpikene på Magnet i ca. 6 år. Dessuten har han holdt bakekurs over hele landet. Han driver fortsatt bakeriet og selger brød på fredager. Han beskriver seg selv som en «urolog sjel» som liker at noe skjer.

Han registrerte etter hvert at å tilhøre en kjede ikke var helt det samme som å starte for seg selv, noe han aller helst ville. Han skrev derfor en avtale med Berg Eiendom høsten 2016 om å starte restaurant i bygget som skulle ferdigstilles høsten 2017. Han avsluttet Jordbærpikene i jan 2017 og åpnet den nye restauranten i november samme år. Konseptet er enda ikke fastspikret, han er innstilt på å prøve og feile og å endre etter hvert som de høster erfaring. I starten fokuserte de på lunsj-retter, men etter hvert har de registrert at middager er populært. Han sier det er en vanskelig balansegang å veksle mellom spontanbesøk og bordbestilling, men at de prøver seg litt fram. Han har ansatt folk, både faglærte og ufaglærte og opplever at de ansatte er flinke. Har prøvd å regulere arbeidstida til de ansatte slik at ingen arbeider mer enn 9 timer i strekk, han har også prøvd å få til at de ansatte rullerer internt i bedriften. Alle har arbeidskontrakter. Han bruker kortreist mat og økologisk mat, men først og fremst er han opptatt av at råvarene skal være gode. Søndag holder de stengt, ellers er åpningstida fra 09.00 hver dag. Mandag og tirsdag stenger de klokka 18.00 mens de i de resterende dagene holder åpent til kl. 23.00 og er det selskaper hender det at de kan holde åpent litt lengre.

Vi fikk også omvisning i lokalene. Han vektlegger å fremstå som «ujålat». I lokalene har han også salg av diverse produkter.

Utearealet de kan disponere gir mulighet for 450 sitteplasser, men han tror ikke de kommer til å satse på så mange, tiden vil vise.

Vi fikk servert kaffe med brød, Nyyydelig!!

Møte 09.01.2018

Direktør Torbjørn Aas:Presentasjon av Helse Nord-Trøndelag HF, status,utfordringer og muligheter slik direktøren ser det.

Torbjørn Aas har en variert bakgrunn men mange forskjellige lederjobber bak seg. Han kom til Helse Nord-Trøndelag fra stilling i politiet i Finnmark.

Aas ga oss en kort oversikt over utviklingen av helseforetaket, som ble vedtatt og gjennomført i 2002 som ett av fire foretak, og omfatter også Helse Møre og Romsdal og St Olavs Hospital.

Helseforetaket dekker 26 kommuner, 23 fra Nord-Trøndelag + Roan og Osen fra sør og Bindal fra Norland. Det dekker en befolkning på 139000 innbyggere og har 3000 ansatte. Det er 2 sykehus: Levanger og Namsos. 2 Distrikt- psykiatriske senter: Stjørdal og Nøræy og tilbud om dialyse på 6 steder i Nord-Trøndelag. Han kunne fortelle at det minste sykehuset her var større enn det største sykehuset i Finnmark.

Han hadde per i dag ikke tro på at det ble noen sammenlåing av sykehusene i Nord- og Sør-Trøndelag.

Han var svært tydelig på at det er pasientene som hele tida skal være i fokus og han stilte spørsmål om helsetjenestene og sykehusene blitt så kompliserte at det nå bare er pasientene som ser «helheten».

Han kunne fortelle at flere kommuner ikke var i stand til å ta imot pasientene når de var ferdigbehandlet, og at kommunene da måtte betale 4600,- kroner per døgn per pasient til sykehuset, men at dette likevel påførte sykehusene store utgifter.

Sykehusdriften finansieres ved en årlig rammebevilling fra staten og en inntektsstyrt finansiering. Det kan være fristende med triksing av fastsetting av diagnoser for å få inntekter, men dette er helt uaktuelt for driften av Nord-Trøndelag HF, selv om de vet om andre som har drevet med dette. For å spare utgifter skal antall ansatte reduseres med 70 årsverk.

Foredragsholderen nevnte 6 store forventede endringer i samfunnet som ville ha innvirkning på deres drift:

- utvikling av folketall - faglig/teknisk utvikling - økte forventninger - globalisering - Digitalisering - Kamp om kompetanse

Til sist kom han med en gladmelding: HF Nord-Trøndelag skal få delta i utdanning av legestudenter. Etter to år i Trondheim, skal de få resten av utdanning her.

Møte 02.01.2018

Presidenten hadde en visjon da han startet i høst om et oppmøte på 60 %, noe som var innfridd. Han leste opp navnene på de 8 medlemmene som hadde 100% oppmøte i desember.

Han hadde også som visjon da han startet at alle vimplene skulle bli hengt opp og i samarbeid med deler av arrangement-komiteen, var nå disse kommet på veggen. Han takket komiteemedlemmene for hjelpa.

Stang for lerretet er nå også kommet på plass.

Per Jarle Eriksen hilste god jul og godt nyttår fra vår utvekslingselev Jack. Han underskrev nå med tittelen skiinstruktør, ikke så rart, for han ble veldig begeistret for å gå på ski under oppholdet i Norge. Hilsning med godt nyttår ble overbrakt også fra Alex fra Montenegro som var gjest hos oss i Rotary for noen møter siden.

Deretter fikk Sissel Hegdal fra arrangement-komiteen ordet.

Hun minnet om tilbudet om arrangementet Drømmeaften, i Trønderhallen 3.mars 2018. Påmelding må skje innen 4.januar. Liste ble sendt rundt og 23 er allerede påmeldt

Atle Busch:kveldens foredragsholder.

Tema for foredraget var cittaslow, byutvikling, status, utfordringer og muligheter.

Cittaslow er en internasjonal bevegelse. Levanger kommune ble medlem i 2003. I alt er 236 byer medlemmer, alle verdensdeler er representert.

[Cittaslow i Levanger](#)

Norge har fire deltakere .Foruten Levanger er Sokndal, Ulvik og Eidskog medlemmer. Danmark har to deltakere, Sverige og Finland har en hver.

Det er 20 nettverk og Levanger er medlem i det Nordiske nettverket.

Foredragsholderen mente det var mange eksempler på at Levanger etter hver begynte å fylle vilkårene for en cittaslow by, men at det fortsatt var en del å gjøre for å bevisstgjøre befolkningen på at mye var skjedd. Han mente å kunne ha dekning for følgende påstand: Fra latterliggjøring til stolthet over kommunen vår. Han påpekte også at cittaslow gjaldt hele kommunen og ikke var bare en sentrumssak. Han mente at det fortsatt var mye å gå på for å gjøre bevegelsen kjent både for innbyggerne og tilreisende. Vi kunne bli enda flinkere til å skilte aktiviteter som eksemplifiserte begrepet.

Han fortalte at Cittaslow -prisen ble tildelt følgende i 2016:

Galleri Fenka, Nordenget gårdsmuseum, Brødrene Thorkilsen orgelbygging, Med svin på skogen og Støre gård.

Om det var noen som hadde forslag for 2017 så ville han gjerne at det ble fremmet forslag!!

Det var mange kommentarer og spørsmål både underveis og etter foredraget, så temaet engasjerte tydeligvis.

Møte 19.12.2017

AG Idar Per Lundemo:

a) Han orienterte om at både Levanger og Skogn Rotary vil få invitasjon til kurs vedr. Rotary Foundation senere på vinteren. Presidenten i Skogn Rotary har åpnet mulighet for at vi kan arrangere et felles møte. AG overlot til presidenten og klubbens styre om å ta avgjørelsene omkring møtet, om vi skal ha det alene eller sammen med Skogn og hvor vi eventuelt skal ha det.

b) Idar Per orienterte også på vegne av prosjektkomiteen om at det var to muligheter for alternativer vedr. prosjektet om rydding i fjæra. Aksjonen hold Norge rent kan involvere oss på to måter: Enten ved at vi adopterer en strand, da får vi det fulle og hele ansvar for alt i adopsjonsperioden, eller vi kan knytte oss til aksjonen som Innherred Renovasjon har ansvaret for i perioden 1.mai til 20.juni. Styret må også her ta den endelige avgjørelsen.

Deretter fikk Sissel Hegdal fra arrangement-komiteen ordet.

Hun orienterte om tilbudet om arrangementet Drømmeaften, i Trønderhallen 3.mars 2018. Påmelding må skje innen 4.januar. Liste ble sendt rundt og den blir også sendt rundt på møtet 2.januar. Prisen er 795,-kr per person. Beløpet sendes til vår kasserer. Dette omfatter bespising og underholdning. Sekretæren sender ut påminning sammen med innkallingen til møtet 2. januar. Håper at mange deltar.

Kveldens foredrag: Reise til Iran v/ Arvid Vada.

Han fortalte og viste bilder fra en uforglemmelig reise han og kona sammen med 33 andre hadde gjort senhøsten i år i regi av avisa Innherred. Han ga redaktøren i avisa Roger Rein mye ros for den måten turen var lagt opp på og for at han hadde delt av sin kunnskap om Iran med dem.

Vi fikk først en innføring i landet og folket. Han kunne fortelle at flaggets tre farger grønn, hvit og rød symboliserte henholdsvis Islam, fred og mot og at figuren i midten betyr Gud er stor. Myntenheten er Rial.

Iran er tre ganger så stort i areal som Norge og det bor ca80 mill. mennesker der. Oljen er hovedgrunlaget for inntektene, ca. 80 %, resten er jordbruk og tepper. Det var et godt utbygd vegnett, men mye trafikk og skummelt å krysse gater, men det var påbudt med bilbelter.

Befolkningen var vennlig og hyggelig. Maten var god og ble stort sett raskt servert på utestedene som var røykfrie. Det var ikke mulig å få kjøpt alkohol i butikkene. Kleskoden var streng. Kvinnene måtte ha skaut, men det var faktisk ikke nødvendig å dekke hele hodet/håret. Menn kunne ikke gå i shorts.

Landet har tatt imot 3mill. flykninger fra Afghanistan og det kom mange turister dit, men de hadde ikke sett så mange av dem. Ikke hadde de sett politi eller soldater heller. Byene var rene, men på landsbygda var det fortsatt søppel.

Reisen var ikke veldig dyr, men det kostet 2000,- kroner for visum.

Han ga oss også et kort resyme av styresettet i landet.

Av det han fortalte og av de mange bilder som viste land og folk og bygninger, var det tydelig en flott reise med mange fantastiske inntrykk og opplevelser som vi andre nå var så heldige at vi fikk ta del i.

Stor takk til Arvid for at han delte turen med oss.

Som en ekstra spiss på kvelden serverte hotellet oss pepperkaker med ost og ønsket oss god jul, Overraskende og hyggelig!

Møte 12.12.2017

Klubbsaker:

Aller først ble det fra presidenten gjort kjent at vårt medlem Jørgen Aune var død. Han døde den 10.12.17. Dette budskapet kom uventet for mange. Forsamlingen reiste seg og minnet Jørgen med ett minutt stillhet. Presidenten har sørget for kondolanse til Randi og til sønnen Jens Einar som også er medlem hos oss.

Det blir bisettelse i Levanger kirke onsdag 20.12.kl 13.00 Alle som kan oppfordres til å delta ved minnestunden.

Deretter ga presidenten ordet til Ole Jørstad i programkomiteen som presenterte kveldens foredragsholder **Håvard Belbo** som skulle fortelle om **Tidligfasefondet i Nord-Trøndelag**, behov og formål til fondet og hvem investerer i hvilket miljø.

Belbo er født og oppvokst i Snåsa. Han er utdannet siviløkonom og har hatt flere spennende arbeidsplasser før han begynte i sin nåværende jobb og er stasjonert på Steinkjer.

Han ga oss en grundig innføring i tankene bak og begrunnelsene for at Tidligfasefondet ble etablert høsten 2013.

Hensikten var å gi ideskapere muligheter økonomisk for å skape arbeidsplasser og gagnlige virksomheter. Det viser seg nemlig at for å skape mange nye arbeidsplasser må det nye virksomheter til, det er ikke nok at allerede etablerte arbeidsplasser tar inn flere.

Det legges vekt på at vekstbedriftene skal ha fokus på skolering og utvikling.

Ved etablering av fondet var Nord-Trøndelag fylkeskommune den største eier, Kunnskapsparken, Proneo, Sparebank 1 SMN og 9 private investorer ga muligheter for å etablere fondet.

Tilgang til kapital i en tidligfase er ofte en suksessfaktor for oppstartbedrifter. Det er som regel ikke nok med familie, venner og fans. I tillegg til de 9 enkeltpersonene er det siste året kommet 8 i tillegg mange fra den sørlige delen av fylket og det oppleves som veldig riktig og bra. Relasjoner bygges på den måten over hele fylket.

Porteføljen for fondet er i dag ti etableringer med samlet investert kapital på 8,7 mill norske kroner.

Belbo redegjorde kort for ide og produksjon til de ti etableringene.

Tidligfasefondet er et aksjeselskap med en Generalforsamling som velger styre, et styre som vurderer case og tar investeringsavgjørelser og en forvaltning/management som forbereder og håndterer case og bygger nettverk.

Møte 05.12.2017

Demokrati og likestilling i styrer, råd og utvalg i internasjonal håndball, v/ Ole Jørstad Status VM i Tyskland,Norge – Polen

To av spillerne er syke etter å ha spist pizza. Hvis en spiller er bare litt syk, er regelen at hun ikke

skal spille. Dette medfører at nye får prøve seg og resultatet ble overlegen seier til Norge.

Det ble vist statistikk over medaljer i ulike VM, EM og OL. Det er ingen tvil om at Norge er verdens beste håndballnasjon i alle fall på kvinnesiden. Det er medaljer som teller.

Stemmerett for kvinner

Ole tok opp likestilling sett ihht stemmerett for kvinner i ulike land. Norge var tidlig med stemmerett for kvinner i 1913 og Sveits som det siste landet i Europa i 1971. I Rotary ble kvinner tatt inn i 1989.

Kvinnerepresentasjon idrettsforbund

Kvinner har ikke vært representert i hverken europeisk eller internasjonale idrettsforbund før det ble vedtatt at kvinner skal velges inn i 2017. Dette har Ole Jørstad kjempet for i flere år og endelig ble det JA. I Norge har kvinner vært representert i Idrettsforbundene. Ole ble derfor betegnet som «Alle kvinners mann» i Trønder-avisa 13.11.17.

Alt i alt et interessant foredrag.

Møte 28.11.2017

Medlemsmøte med rapport fra komiteene.

Møte 21.11.2017

Kveldens foredragsholder var Arild Klokkehaug, som nylig har startet i jobb i Innovasjon Norge. Tema for foredraget var: River logic vs. rock logic, variasjoner mellom kulturer.

Han ble presentert av Jens Einar Aune. Klokkehaug har gått grunnskole i Lauvsnes, før familien flyttet til Molde. Han kom senere til Trondheim, før han reiste til Bangladesh. Han har en adoptivsøster fra Bangladesh så valg av land var kanskje ikke helt tilfeldig. Han var bosatt i Bangladesh i 22 år og giftet seg der. For ca. ett år siden kom han med familien tilbake til Norge og bosatte seg ved siden av hans foreldre som også var flyttet til Levanger, slik også hans adoptivsøster hadde gjort.

Det ble en lærerik stund hvor vi lærte både mye om oss selv, vårt eget land og om Bangladesh. I det han fortalte kunne vi se og høre forskjellene mellom landene: Norge med sine fjell og en befolkning som oppleves som solid og stødig som fjellene. Bangladesh med sitt flate land og sine elver som flyter brede gjennom landskapet på veg til havet, men som brått kan endre retning alt etter nedbør mm. og sammen med det mennesker med fleksibilitet.

Han ga oss en skildring gjennom ord og bilder hvordan Bangladesh hadde utviklet seg til det landet det er i dag, og hvordan han selv og hans kone hadde fått muligheter til arbeid og utvikling gjennom fellesskap, relasjoner og mennesker. Han fortalte hvordan han hadde lært å se etter likheter og ikke etter forskjeller og ikke å fordømme, og hvor viktig det er å se ting i utvikling og se verdien av nettverk. Ved hjelp av disse verdiene bygde han i fellesskap med sin kone, opp det nordiske handelskammeret i Bangladesh. Kona deltok hele veien og fikk stor annerkjennelse både i eget land og i utlandet.

Han kunne også fortelle at statusen til arbeiderne i Bangladesh er hevet, lønningene i fabrikkene akseptable og kvinnekjønnforskjellen blant fødende er betydelig redusert. Skolene er offentlige og

det samme er helsevesenet. De siste 8-9 årene har landet hatt en stabil regjering hvor det er kvinner i de viktigste posisjonene.

Vi fikk forståelse av at foredragsholderen var svært glad i Bangladesh og han var i stand til å se fordeler og ulemper med både Norge og Bangladesh uten å være dømmende, men aksepterte at begge land hadde forbedringspotensialer, på flere områder.

Under vegs i foredraget sang foredragsholderen Ja, vi elsker for å vise at Norge til og med i fedrelandssangen dokumenterte berg og daler både i toner og ord, mens kona sang en sang som fløt som fløyel fra Bangladesh. Kjempefin eksemplifisering og veldig vakkert!

Møte 14.11.2017

Presidenten åpnet møtet og ønsket velkommen.

Arvid Vada fikk deretter ordet. Han overbrakte hilsen fra Oline Bredeli. Hun er nå tilbake i ReUnion for et fire ukers opphold, der hun for to år siden var utvekslingsstudent via Rotary. Hun har virkelig oppfylt Rotary sitt ønske og mål om å skape kontakt og forståelse over landegrensene. Vi i Levanger Rotary er stolte og glade over å ha hatt Oline som utvekslingsstudent. Hilsenen ble fulgt opp med en skikkelig applaus fra medlemmene som var til stede. Se **Nyheter**

Deretter orienterte presidenten om følgende:

- At det over nyttår kommer ny sjef på hotellet og at han allerede av presidenten er ønsket velkommen til å delta i møter.
- **At julebordet blir 8. desember og at det vil bli lagt ut påmeldingsliste på møtet den 21.11.**
- At det har kommet beskjed om at Ryla er avlyst, da det ikke var nok påmeldte
- At presidenten har skrevet under bekreftelse på at Levanger Rotary eier talerstolen som fortsatt står på hotellet, og at den ikke er Brygga Restaurantdrift AS sin eiendom.

Kveldens foredragsholder var Lene Stamnes, prosjektleder i GTravel Tvette AS. Temaet var: «Trender i reiselivsbransjen.» Hun ble presentert av Jens Einar Aune. Han kunne fortelle at hun allerede i 1993 startet sin karriere i reiselivsbransjen hos Tvette reisebyrå. Bedriften har hatt mange fusjoner, men hun er fortsatt i bransjen. Har jobbet og jobber fortsatt men mange tema innenfor reiseliv nå blant annet med grupper og konferanser. Hun er født og oppvokst i Levanger og bor fortsatt her, selv om kontoret på Magnetten er lagt ned. Av interesser for øvrig kan nevnes at hun er aktiv medlem i Levanger musikkforening.

Lene Stamnes kunne fortelle at GTravel er Trøndelags største reisebyrå. Det er 44 godt kvalifiserte ansatte. I 2017 feiret de 50-års-jubileum.

Hun beskrev i korte trekk utviklingen av reisemåter og transportmidler, som tydeliggjorde at verden har endret seg. Prognoser sier at antall reisende vil fordobles i løpet av de neste 20 år.

Asia er størst, men Europa følger godt etter. 35% av markedet er forretningsreisende. Hun kunne fortelle at klimahensyn blir stadig viktigere. Sikkerhet og beredskap er stadig sterkere vektlagt. Fordelen med å bruke reisebyrå er at de reisende kan spores og man til enhver tid har oversikt hvor den reisende befinner seg.

Det vil i 2018 komme en ny lov initiert fra EU, som vil stille mye strengere krav til informasjonsflyt enn tidligere. Hvordan det vil fungere er fortsatt for tidlig å ha noen formening om. Populært

reisemål tidligere var Kanariøyene, nå er Antarktisk det mest populære. Nå vil ikke folk ha ferie for å hvile, men for å oppleve. Dagens turister er langt mer krevende enn de var for 20 år siden.

Foredragsholderen brukte tid på å belyse at Norge ikke har vært gode nok på å markedsføre sine spesialiteter og vektlagt disse. Hun ga også uttrykk for at Trøndelag ikke har gjort jobben sin på dette. Vi har mye historie og mye Vikingstoff hun mener vi kunne ha utnyttet bedre. Dessuten er Norge fortsatt et trygt lang med mye natur som kan markedsføres.

Foredragsholderen hadde mye stoff og mange spennende tanker og turisme, om Norge, om Trøndelag, om Innherred og om Levanger som Turistmål

Møte 07.11.2017

Kveldens foredragsholder var biblioteksjef i Levanger kommune Vidar Lund. Han ble presentert av Jens Einar Aune. Lund er opprinnelig fra Skogn, nå bosatt i Levanger sentrum. Han tok utdanning i Oslo, og har siden 2003 vært biblioteksjef flere steder både nord og sør i landet, før han kom til Levanger og ble sjef for biblioteket her i 2015.

Lund fortalte at Levanger fikk sitt første bibliotek i 1882. Det har senere vært bibliotek både i Åsen og Skogn, men nå er det bare i Levanger sentrum, ved siden av at Nord Universitet, Levanger videregående skole og Sykehuset Levanger har egne fagbibliotek.

Bibliotekene har en egen lov som bestemmer deres virksomhetsområde. Loven bestemmer at det skal være bibliotek i alle kommuner. Loven sier at biblioteket skal være en møteplass for alle, det skal være uavhengig og kan bestemme innhold av tilbud uavhengig av kommunens politiske ledelse.

Bibliotekets hovedaktivitet har helt til det siste vært utlån av bøker, musikk og filmer. De to siste aktivitetene har etter vært hatt stor tilbakegang, noe som kan skyldes tilgang på nett og telefon, mens utlån av bøker har holdt seg stabilt. På biblioteket kan man også kopiere ting, det er muligheter for å lese et godt utvalg av aviser og kan få låne bøker gratis for å lese på telefonen. Det er i prinsippet en felles bok-base for hele landet og mange tilbud på nett og smarttelefon.

Det er nå ca. 50 000 bøker i hyllene på Levanger bibliotek og det er 6,1 årsverk.

Det er ikke lengre slik at det må være helt stille, men springing og roping er fortsatt ikke ønskelig. Det arbeides for å få til enda flere arrangement enn nå, og det er behov for flere møte- og kursrom, og for å bli enda mer synlig. Kommunen har planer om å forbedre forholdene, men hva som blir konklusjonen på drøftingene i kommunen er enda ikke mulig å spå.

Det arbeides med forskjellige tanker om tilbud for Åsen, Skogn, Ekne og Ytterøy, men enda er ikke alt planlagt

Møte 31.10.2017

Årsmøte

Møte 24.10.2017

På kveldens møte hadde vi besøk av **Distriktsguvernør (DG) Toralf Pedersen** som ble ønsket spesielt velkommen. I anledning besøket ble det også spandert bløtkake til kaffen.

DG Pedersen startet sin tale med å takke for mottakelsen. Han ga uttrykk for at han satte pris både på at vimpelen til Rotary sto ved inngangen og at han ble tatt imot med håndtrykk i døra, av presidenten. Han satte også pris på serveringen han fikk. Han sa han opplevde god stemning og godt miljø i klubben vår.

Han fortalte om seg selv at han hadde vært medlem i Rotary siden 1990 og at han i 2012 ble pensjonert fra sin stilling i politiet etter 37 år.

Motto for dette Rotary-året er: Making a difference. I den sammenheng viste han film med utsnitt av tale av **Ian H.S. Riseley som dette året president i Rotary Internasjonal. (RI)** hvor denne vektla teamarbeid og samhold som viktige verdier.

DG sa at de forskjellige klubbene selv bestemmer sine aktiviteter, men må holde seg innenfor Rotarys verdier og rammer.

Han minnet om at det var forventet at klubber over 30 medlemmer skulle rekrutere 4 nye medlemmer i inneværende Rotary-år, mens klubber under 30 medlemmer skulle rekrutere 3 nye.

Han gikk deretter gjennom lovreglene i Rotary som til dels er betydelig endret og gir større fleksibilitet.

Møteaktivitet: Det er nå åpnet for møter to ganger i måneden

Medlemskap: Nå kan familier og/eller bedrifter også tegne medlemskap

Klassifisering: Dette er nedtonet

Klubber: Det kan nå gjennomføres møter på nett, slik at om noen er fraværende kan de delta via nettet. Dannelse av satellitt klubber er også aktuelt og har så langt vært en ubetinget suksess.

DG minnet også om at det var lurt å legge prosjektene i Club Central og selvfølgelig legge dem ut på hjemmesiden, facebook og i lokalavisene.

Møte 17.10.2017

Presidenten åpnet møtet og ønsket gjester (6) og medlemmer(18) velkommen.

Olav Aspli presenterte kveldens foredragsholder **Eilif Due**. Foruten å være medlem i Levanger Rotary er Due bonde. Han tok over gården etter sine foreldre i 1986. Han har også hatt andre ledende stillinger både som bl.a. prosjektleder i første utbygging av St Olavs hospital og ved Aker Verdal. Han har mange styreverv, bl.a. Allskog og Hoff, og har i flere år blitt gjenvalgt som medlem i styret for Norske Skog, så han skulle ha god innsikt i kveldens tema som nettopp var **Norske Skog**. Et tema som i disse dager er hyperaktuelt. Eilif Due startet med å gi en redegjørelse for bedriftens oppbygging og en oversikt over bedriftene i inn- og utland. Dette var komplisert stoff som Due ga en ryddig framstilling. Han ga også et godt bilde av den finansielle situasjonen i selskapet. Han kunne fortelle at både styret og de fleste sikre eierne var interessert i å unngå konkurs, da en konkurs kan gi usikre resultater. Dersom forhandlingene resulterer i et ja fra alle impliserte på torsdag eller fredag, så vil sannsynlig alt være på plass i løpet av februar 2018. Det kan også bli endringer i styrets sammensetning som en følge av dette, men det er det for tidlig å si noe om i dag. Skogn er et eget aksjeselskap som vil kunne fortsette uavhengig av

forhandlingsresultatene. Det har aldri blitt produsert så mye papir som i år ved bedriften. Mangel på tømmer kan bli en utfordring i tida framover. Av de 22000 aksjonærene i Norske Skog er 15000 skogeiere. Etterspørsel på papir er synkende men vil aldri ende i 0.

Foredragsholderen var optimistisk i forhold til at man greier å finne en løsning, men mener det enda kan gå noen dager, men ikke for lenge, dersom forhandlingene skal bli tatt alvorlig. Styret har hatt to møter med departement om situasjonen og har fått stor forståelse for situasjonen og positiv respons på gode rammebetingelse, men etter foredragsholderens mening er det verken ønskelig eller riktig at staten skal yte tilskudd til å løse økonomiske utgiftene.

Det ble stillet mange spørsmål til foredragsholderen underveis, og han bestrebet seg på å svare så grundig og klart som det i situasjonen var mulig.

ps. 18.10 er det meldt at det er kommet til enighet om en finsnsiell løsning, og dermed er konkurs unngått.

Møte 10.10.2017

Utdrag fra kveldens foredrag holdt av daglig leder ved Levanger frivilligsentral, Åse Saltvik.

Hun besøkte Levanger Rotary for mange år siden. Hun er ansatt som daglig leder i full stilling og har vært det siden 2009.

Totalt er det 420 Frivilligsentraler rundt omkring i Norge. Det er mange ulike organisasjonsmodeller som benyttes. Levanger Frivilligsentral er organisert som en forening registrert i Brønnøysundregistrene og ledet av et lokalt styre. Det er 22 Frivilligsentraler i Nord-Trøndelag.

Visjon: Møte mellom mennesker og Frivilligkraft i fellesskap.

Kontor: Kirkegata 11, med mulighet for utlån av møterom.

Finansiering: Årlige driftsmidler gjennom statlig ramme og kommunalt tilskudd, samt at det søkes om midler fra næringsliv og andre. Alle aktiviteter som settes i gang må bære seg økonomisk.

Daglig leders arbeidsoppgaver: Frivilligsamtaler med interesserte, hva ønsker du å bidra med? Samt videreformidle frivillige til andre lag og foreninger og mye tid går med til å søke om midler og rapportere bruk av midler.

Aktiviteter/oppgaver:

- Natteravner. 25 vandringer så langt i år. 100 deltakere. Gjør byen trivelig natt til søndag.
- Bruktsalg. 11 kvinner driver butikken i Kirkegata som gir overskudd til andre aktiviteter.
- Malegruppe hver tirsdag. Ikke profesjonelt, men mye glede.
- Sygruppe og sykurs. Viktig opplæring, bra med utstyr, stabil aktivitet og mye engasjement.
- Turgruppe med lunsj hver tirsdag. Kobler også på annen gruppe til felles lunsj. 2 damer deler på ansvaret for å lage og servere lunsj.
- Kafe Verden på Dampskipsbrygga. Et godt samarbeid med Røde Kors og Levanger Unge Sanitetskvinner. Benyttes av mange. Billig og god mat.

Tall fra 2016: 150 frivillige er koordinert gjennom Frivilligsentralen og det er registrert omtrent 4000 frivillig, ubetalte timer.

Utfordring: Hvordan få med de unge i frivillig arbeid? Det arrangeres et foredrag på Biblioteket 24. oktober hvor det blir fortalt om Alnaskolen, på Furuset i Oslo som har hatt stor satsning på å nå fram til unge og benytte seg av unges deltakelse. Interessant prosjekt.

14.

Andre oppdrag:- TV-aksjonen, Utstyrsbua, Tilskuddsportalen, 2017-søknad om aktivitetsmidler til Leira Mottak gav 390.000 fra UDI og 180.000 fra IMDI, Godsommer-fest, tiltak for psyk.utv.hemmede med sommeraktiviteter og egen fest. Artig aktivitet som trenger flere frivillige, Samarbeid med andre frivillige i Levanger

Veien videre:

- Åpen for nye ideer fra frivillige enkeltpersoner og grupper
- Videreføre etablerte aktiviteter
- Samarbeide med Levanger kommunes ansatte frivillig koordinator
- Sikre gode økonomiske rammevilkår.

Til slutt: Påminnelse om at Frivillighet næres av lyst og dør av tvang.

Møte 03.10.2017

Hvordan drive en fotballklubb i toppligaen. Opprinnelig foredragsholder **Hroar Stjernen** var blitt forhindret. Som stedfortreder stilte vårt eget medlem **Anders Eggen**. Han er nestleder i Levanger Fotballklubb (LFK) sitt klubbstyre så det var ingen dårlig reserve.

Eggen ga et grundig og informativt bilde av klubbens historie fra den ble stiftet i 1996 og fram til i dag. Han kunne fortelle at klubben også har et lag som spiller i 4.divisjon med muligheter for opprykk, det er det kanskje ikke så mange som kjenner til. Det skjedde lite av prestasjoner de første årene, men i 2013 kom et nytt styre på plass og klubben fikk på plass en organisasjon som var levedyktig. I 2014 rykket klubben opp i Obos – ligaen og nå spiller de i 1.divisjon. Det å spille så høgt oppe i seriene krever et stort apparat av funksjonærer og det stilles også krav til tribuner, belysning og banedekke. Uten en rik onkel eller andre store sponsorer kreves det beinhard disiplin av bruk av penger på alle nivå. LFK har et budsjett i dag på 14,4 mill. Det er tre funksjonærer som hever lønn, ikke alle på heltid og det er 18 spillere som alle skal ha lønn, som strekker seg fra 4000,- kroner til 30 000,- kroner som er absolutt topp. Det er 160 bedrifter som sammen sponser ca. 5 mill. Klubben skulle nok ha ønsket seg flere publikummere på kampene. Den kampen som ga flest tilskuere var i 2013 mot Rosenborg, da var det ca. 4600 tilskuere. Foredraget ble avsluttet med ønske om at alle de tilstedeværende kom til kampene!

Møte 26.09.2017

Presidenten åpnet møtet og ønsket velkommen.

Presidenten kunne fortelle at vi får distriktsguvernøren i Rotary på besøk på vårt møte **tirsdag den 24.oktober**, og at det var ønskelig at minst styret og de som kunne delta av komitelederne møtte til samtale med guvernøren en time før ordinært møte.

Møtet i kveld var et klubbinternt møte, uten ekstern foredragsholder.

Derimot var klubbliderne bedt om å forberede seg til å fortelle medlemmene om hvilke planer den enkelte klubb hadde for dette rotaryåret.

Først ut var **Per Idar Lundemo som er leder for prosjektkomiteen**. Han redegjorde for prosjektet leksehjelp som går hver tirsdag, onsdag og torsdag mellom kl. 14.15 og 16.15 alle dager på Staup. Han hadde ønske om at flere kunne delta i dette prosjektet da det manglet folk. Bedriftsbesøksprosjektet for flykninger går sin gang, det samme gjør merking og rydding av pilgrimsleden. Her er medlemmene flinke til å delta. Til sist nevnte han vannprosjektet i Herzegovina, som ennå er i sin spede start.

Per Idar fortalte også at Frosta Rotaryklubb avvikles denne høsten.

Neste var **Info og pr komiteen med Trond Hamland** som leder. Denne komiteen har hjemmesida og facebook som hovedoppgave ved siden av avisomtaler fra egnede foredrag innslag f. eks fra prosjektene. De ønsket tips fra de andre komiteene og enkeltmedlemmene.

Papirutgaven av Rotary Norden legges ut på biblioteket.

Programkomiteen med Olav Aspli som leder redegjorde for planene der. De planlegger 2-3 bedriftsbesøk i løpet av året, samt egoforedrag både fra nye og «gamle» medlemmer. Planlegger minst ett møte sammen med naboklubber og vil ellers bestrebe seg på å skaffe foredragsholdere og tema med høy kvalitet.

Internasjonal komite ledes av Maj-Lis Sjøstad. Hun er blitt valgt som ansvarlig for Georgiastipendet, noe både klubben og hun kan være stolt av. Så langt er det bare en som har søkt på dette stipendet, men det er ønske og håp om flere søkere. Viktig å arbeide med dette videre til våren, bør starte arbeidet ved påsketider. Dessuten blir hovedoppgaven i komiteen dette året å skaffe deltakere til RYLA til våren. Vår tur til å ha utvekslingsstudent blir ikke før i 2020/2021

Sist ut var **informasjon fra arrangementkomiteen med leder Jarle Nordmark**. De har planer om fire arrangement dette året: Julebord 8.des. Drømmeaften medio mars og besøk hos Heidi Troset også i løpet av våren gjerne på en tirsdag. Og til sist Presidentskifte 26.juni.2018

Leder for medlemskomiteen Steinar Flatås er på elgjakt, så planene fra denne komiteen vil vi få senere.

Det var tydelig at lederne for komiteene hadde tatt oppgaven om framlegg alvorlig og vi fikk mye nyttig informasjon.

Møte 19.09.2017

Kveldens foredragsholder: **Menneskerettighetsjurist Øystein Tveter**.

Kveldens tema: Fra et langt liv med fokus på det sørlige Afrika.

Tveter startet med å fortelle litt om seg selv, sin tilknytning til Levanger.

Hans far var sokneprest i Levanger fra 1954 til 1959 da han døde. Sønnen Øystein tok artium her for nøyaktig 60 år siden, og det er i den anledning han er på besøk i Levanger. Han sier han har mye å takke og kvittere for når det gjelder Levanger Rotary. Han tror det var hans fars etterfølger, sokneprest Jens Berling som var en ivrig Rotaryaner, som var drivkraften til at han fikk et stipend av Rotary anbefalt av Levanger Rotary. Stipendet var på hele 18000 kroner og brakte ham ut i den store og ukjente verden.

Hans drivkraft i arbeidet har blant annet vært utsagnet: **Hvor viktig det er å lytte til stemmer som ingen stemmer har.**

Han fortsatte med å fortelle om sitt yrkesaktive liv etter at han tok juridisk eksamen i 1962. Han reiste først til Pakistan fordi han var nysgjerrig på deres historie, kom hjem derfra i 1963. I 1969 reiste han til Afrika med kone og tre små barn.

Han har hatt et opplevelserikt og arbeidsomt liv. Møtt og samarbeidet med mange kjente mennesker verden over og har gjort seg mange refleksjoner om det han har sett og lært. De siste 20 årfør han ble pensjonert i 2006 var han med å starte og drev et lite forskningsinstitutt med fokus på virkning av globaliseringsprosessen

Hans mening er at Afrika er integrert, men blir utnyttet av vesten. Han mener Afrika selv må ta føringen for sin egen utvikling. Frelsen kommer fra egen aktivitet, men de må få frihet til å bygge Afrika på sine egne premisser.

Han avsluttet med å henvise til en bok av Timberlake med tittel: Afrika in crises hvor det blant annet hevdes:» Afrikas største problem er de mange som reiser rundt i Afrika med svar på spørsmål de aldri har forstått.»

Det var et svært innholdsrikt, spennende og informerende foredrag, som vil bli husket lenge av de som hørte ham, noe som også gjenspeilet seg i mange spørsmål fra salen.

Møte 12.09.17

Foredragsholder: **Redaktør i Innherred, Roger Rein.**

Kveldens tema: I går: Stortingsvalg – I dag: refleksjon over stortingsvalget.

Foredragsholderen gjennomgikk forhold som kunne ha påvirket de forskjellige partiers resultat under valgkampen. Det var spennende å høre hans vurderinger og analyser og det skapte flere synspunkter og kommentarer fra tilhørerne.

Han ga en oversikt over landet, Nord-Trøndelag fylke og fra kommunene Levanger og Verdal og kommenterte forskjellene og likhetene fra forrige valg til nå og også forskjeller mellom de to kommunene.

Slik han vurderte årets valg er det små endringer i landet vårt i forhold til de større og mer uventede endringene i land som Amerika, England og Frankrike. Dette trodde han skyldtes at vi i Norge ikke har hatt noen stor hendelse eller sak som har utløst et stort engasjement i befolkningen.

Møte 05.09.17

"Bedriftsbesøk" på Levanger Ungdomsskole. 13 medlemmer møtte + 1 gjest.

Rektor Bjørg Tørresdal ønsket oss velkommen i skolens aula, som brukes til kino, sceneframføringer, konserter, kantine og arrangementer. Det har vært dekket til 500 personer.

En svensk kunstner hadde utsmykket aulaen med ting som interesserte ungdom. Den var plassert i taket.

Skolen har i dag 449 elever med 3 klasser på hvert trinn. 61 ansatte med ca. 40 årsverk som lærere. 31-32 elever i klassen på ca 73 kvm. Sammenslutning av Nesset og Frol ungdomsskoler. Innflyttet 23. august 2015 etter en byggeperiode som startet i mai 2013. Bygget var budsjettet til 230 mill inkl. tomt kr 27 mill. Budsjettet ble overholdt. Utvendig er det kled i brendt tre. Er bygget for 540 elever.

Tørresdal fortalte om en utfordrende prosjekterings og byggeperiode, men mente at de i dag hadde fått verdens beste skole, og skolens slogan er "All ska få sjangsen". Hun viste oss deretter rundt om i bygget, spesielt var hun stolt av helsesøstertjenesten.

Etter det vi så, forstår vi at alt fysisk skulle ligge til rette for at dette er verdens beste skole og hun roste også lærerne og administrasjonen for deres positive innstilling.

Møte 29.08.17

I presidentens fravær ledet forrige års president møtet og ønsket velkommen.

Han ga så ordet til Arvid Vada som viste bilde og leste opp tekstmelding han hadde fått fra Kristin Rostad Vinje (mor til Oline R Bredeli som var vår utvekslingsstudent da Arvid Vada var president). Hun skrev blant annet at Rotary hadde gitt muligheter for nye vennskap og fortalte at Oline hadde hatt besøk av en venninne fra Reunion i sommer. Venninnen skulle til Paris for studier til høsten. Oline skal en tur til Reunion i november og skal begynne å studere jus i Oslo på nyåret. Har planer om å studere internasjonal rett.

Arvid Vada hadde også fått tilsendt power point som ikke ble vist på siste møtet, grunnet kluss med dataen. Disse ble vist på slutten av møtet og vil bli sendt ut til medlemmene.

Det var meningen at lederne i hver gruppe skulle legge fram planer for året, men da flere av lederne ikke var på møtet og de som var følte større behov for å samle gruppene sine, ble dette valgt. Framleggene vil skje på siste møtet i september.

Møte 22.08.2017

Foredragsholder: Vigdis Hjulstad Belbo, som redegjorde for HUNT 4.

Foredragsholderen ga oss en oversiktlig og informativ beskrivelse av HUNT 4.

HUNT- undersøkelsene er den største folkehelseundersøkelsen i Norge og en av de største i verden. Forskere fra inn- og utland strømmer til for å benytte det innhentede materialet i sin forskning. Den startet på initiativ fra to leger i Verdal, Midthjell og Holmen for ca. 40 år siden, og dette er den fjerde som starter i søndre del av fylket 4.sept.2017 og skal pågå i 1 ½ år.

Det er 40 personer ansatt på HUNT- senteret. Senteret ligger i Levanger, og der er alt materialet samlet.

Grunnen til at HUNT 4 starter er at helsa til befolkningen endres: Mer kreft, mer diabetes og mer demens. Samtidig endres teknologien innen medisin raskt. Personer 70+ er i fokus i denne undersøkelsen.

Testene i undersøkelsen er svært omfattende. Om man ønsker får man alle resultatene selv eller de kan sendes til faslegen. Oppdages det behov for raske tiltak blir man henvist til sykehuset.

Det blir åpningsshow på Magneten 2.sept. Det trekkes premie blant alle frammøtte, premien er en el-bil. Så trekkes det også premie blant de frammøtte i hver kommune. Premien der er en el.sykkel

Foredragsholderen oppfordrer til slutt alle om å møte opp til undersøkelse og om å være gode ambassadører og framsnakke undersøkelsen til alle venner og bekjente!

Møte 15.08.2017

Den nyvalgte presidenten åpnet møtet og ønsket velkommen.

Han ga først ordet til AG Idar Per Lundemo som hadde flere tema han ville ta opp.

Presidenten tok deretter ordet.

Han repeterte Rotarys viktigste grunnelementer og refererte 4-punkts-spørsmålene. Deretter sa han litt om hva han forventet av året som president.

1 Han tenker seg 4 styremøter i løpet av året.

2 Han ønsker at et møte blir lagt hos Heidi T i Markabygda i løpet av Rotary-året.

3 Videre ønsker Han at medlemmene tar ansvar for å holde kontakt med medlemmer som har vært borte fra møtene en stund, for å få dem tilbake og at medlemmene er flinke til å besøke hverandre under sykdom.

4 Han vil ta ansvar for at gjesteboka som ikke har vært i bruk siden 2010 blir tatt i bruk igjen.

5 Han vil ta ansvar for å sette ut vimpel utenfor Thon hotell foran hvert møte og ba arrangementskomiteen om å passe på å ta den inn igjen.

6 Han ber samme komite om å skaffe tilveie filt for å henge opp ni vimpler som ikke er hengt opp.

Møte 25.04.2017

Medlemsmøte

Møte 18.04.2017

Presidenten åpnet møtet og ga foredragsholderen Lars Myraune ordet.

Tema: «Den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa»

Norge befinner seg i en rolig utkant. På 3000 år var kun 268 år uten krig... Ikke krig i Europa siden 1945.

USA-unionen kunne fungere fordi den besto av kun innflyttere. «Den «Kalde krigen» var stabil lell – pga atomtrusselen.

Opprustingen i Vest skapte våpenkappløp, noe Sovjet ikke hadde råd til og falt sammen. For rask innføring av kapitalismen i Russland skapte ukulturer. Russland liker sterke ledere – diktatorer! Randstatene viktige som beskyttelse for R. Putin alliert med kirken og vil «ta igjen» mot Vesten. Krim har hovedbasen for R's marinestyrker og derfor okkuperte R området. Putin gir seg ikke, ikke Trump heller, men T skifter stadig mening.

I USA kan presidenten beordre krig, kongressen har bare den finansielle myndigheten. Busch gjorde «brøleren» ved å gå til krig mot Irak. IS ble senere skapt av Saddams elitesoldater.

Innvandrere har bestandig søkt mot de beste mottakerlandene. Slik ved innvandringen til England også, noe som sterkt medvirket til BREXIT. Dessuten har EU i Brussel tiltatt seg altfor sterk makt fra nasjonalstatene, som har sterke følelser for sin egen selvstendighet. Store endringer må gå sakte!

Tyrkia er et problem for NATO. Erdogan hevder at EU er fiendtlig innstilt overfor Tyrkia. Det militære har bidratt betydelig til stabiliteten i landet.

Befolkningen på mange områder på Jorda har ikke tilfredsstillende tilgang på mat og har umulige boforhold. Utvandring oppstår, slik som for Norge mht USA tidligere

Utfordringer: I tidligere folkevandringstider måtte den enkelte klare seg som best han kunne. Nå skal *alle* hjelpes – og behandles *likt*, i tråd med kristendommens budskap. I andre kulturer *krever* individene. Det er et stort spørsmål om EU makter å holde sammen og forhindre krig.

Det er imidlertid ikke grunn til redsel overfor Russland med mindre noe helt spesielt skulle inntreffe!

Møte 04.04.2017

Tema i kveldens møte var: Arena Skog – Skognæringa i Trøndelag.

Foredradragsholder var prosjektleder Kjersti Kinderås.

Arena skog er et klyngeprosjekt som startet opp i oktober 2016 og skal vare i tre år, så dette er et tidsavgrenset og målrettet prosjekt som skal arbeide for å forsterke og akselerere utviklingen av klynger. Målsettingen er å øke etterspørselen etter trevirke.

Trøndelag er den eneste regionen i landet som fortsatt har en klynge av trevirke. Skognæringa i Trøndelag representerer mer enn 7,5 milliarder kroner i omsetning hvert år. Utfordringen her er de siste 20 åra før kulturskogen blir hogstmoden.

Visjonen for Arena Skog er at de skal ta en ledende rolle innen utviklingen av bioenergi. Prosjektet har 47 deltakere bestående av 25 kjerne- og klyngebedrifter, 12 Fou (forskningsaktører) og 11 andre samarbeidspartnere.

Posisjonering og fornyelse innen biokjemien skal:

- Utvikle og lede an i bioøkonomien.
- Bidra til å gjøre også andre verdikjeder grønnere.
- Utvikle bruken av trematerialer på kjente og nye anvendelsesområder.
- Fortsatt samarbeide tett med resten av kystskogbruket.

Foredraget avfødte mange spørsmål og kommentarer, så det var tydelig et tema som engasjerte forsamlingen.

Møte 28.03.2017

Medlemsmøte

Møte 21.03.2017

Vårt mangeårige og engasjerte medlem, *Per Endresen*, døde i forrige uke. Han ble medlem allerede i 1978 – 39 år siden. En person som aldri sa nei til å ta på seg et oppdrag!

Johan Falkbergets liv og diktning – vendt mot lyset

v/ forfatter og foredragsholder Ragnar Evenstad

Evenstad ble interessert i Falkberget allerede mens han gikk på lærerskolen, spesielt om *lyset i Falkbergets diktning*. F var en ekspert på temaene lys og mørke – i symbolsk betydning. Han skrev også mye om *sterke* kvinner. F var et varmt og raust menneske og søkte faktisk mot de lyse sider ved livet. Han var også bokstavelig talt glad i lyset.

Et godt hjem blant voksne formet ham. Han skrev tidlig mange småfortellinger, blant annet fra fjellet. Særlig faren ga ham stor innsikt om franske forfattere m.v. Arbeidslampa til faren, som var gruvarbeider, ble et symbol og han kunne kåsere kunnskapsrikt om fortid og fremtid. I 1950 ble F tildelt grad av æresdoktor ved universitetet i Stockholm.

Boka «Den fjerde nattevakt» markerte gjennombruddet som forfatter!«Christianus sextus» - her lyste farens lampe århundrer tilbake.«Nattens brød» kom i 1940.

F var sterkt opptatt av de svake i samfunnet og viet mye av livet sitt for dem - satte *lyset* på dem...

Boka «Mot lys og grav» skulle vise veien opp for disse, gi dem kunnskap! F er slett ikke umoderne! Han levde i et internasjonalt miljø, med bl.a. tyskere og svensker. Han tok diktningsfigurene sine fra *hele* miljøet han levde i. Han var svært kunnskapsrik, selvlært i latin og tysk og hadde omfattende historiekunnskaper. Som journalist tok han gjerne frem de gode ord og hadde en oppmuntrende tone. F kan karakteriseres som en kristen sosialist, noe han mente var forenelig.

Falkberget ble en «lysbærer» hele sitt liv!

Møte 14.03.2017

Psykiatriløftet v/avdelingsleder Torbjørn Eliassen, Sykehuset Levanger.

Nybygg og vesentlige endringer av eksisterende bygningsmasse på gang. Nybygget skal inneholde rom for akuttpsykiatri, almenpsykiatri og alderspsykiatri. Prislapp til sammen kr 200 mill. Fra sentralt hold sies det «Look to N-T!» Dette særlig fordi somatisk og psykiatriske avdelinger er samlokalisert og samarbeider tett. Satsingen på det psykiatriske feltet skjøt særlig fart fra 1980 - tallet

N-T har et lavt antall senger og liggedøgn i forhold til landet som helhet. Trenden er at behandling skjer poliklinisk. Ønske/behov for behandling imøtekommes relativt raskt!

Økt satsing fremover særlig på: 1: Rusforetak og regional kompetanse. 2: Spiseforstyrrelser. 3: Alderpsykiatri og Døgntilbud (i sørdelen av fylket)

Enerom ved akuttbehandling. Poliklinikk. Nå blir det tilsammen 74 døgnplasser ved psykiatrisk enhet, mot 50 før. Rus og alder representerer tillegget på 24.

Møte 07.03.2017

Tema i møtet var: Havneplanen i Levanger

Foredradragsholder: Håvard Brøndbo fra firmaet Norconsult.

Han startet med å fortelle litt om firmaet han var ansatt i. Norconsult er et stort konsern med 51 kontorer i Norge, med til sammen 3200 ansatte. De har flere kontorer i Sverige og Danmark og 8 kontorer ellers rundt om i verden. Firmaet er det største rådgivende ingeniørfirma i Nord-Trøndelag.

Norconsult er av Levanger kommune leid inn for å gjøre en revisjon av områdereguleringsplanen for havneområdet i Levanger. Overordnet plan for dette området ble vedtatt av Levanger kommunestyre i 2011.

PUK vedtok 13.mai i 2013 at planen skulle revideres. Grunnen til revisjonen er at det er erfaringer som er gjort og endringer som har skjedd, siden planen ble vedtatt.

Brøndbo påpekte at de fortsatt er tidlig i arbeidet og at det ville være fint å få komme tilbake etter sommerferien. Han trodde at han da ville ha mer å fortelle. Revisjonen beregnes ferdig-stillet i begynnelsen av 2018, da framdriften er blitt noe forskjøvet.

Av tidligere gitte prinsipielle føringer skal antall etasjer og parkeringsplasser vurderes.

Prinsipielle avklaringer for øvrig:

- Indre havneområde berøres ikke i forhold til struktur, kun innhold
- Antall næringsareal, indre og ytre havn
- Løsning av parkering
- Sykkel/myke trafikanter
- Vaskeriet skjebne
- Plassering av hotell

Møte 28.02.2017

Møte var avsatt til klubbsaker og komitelederne sumerte opp komiteenes aktiviteter hittil i Rotaryåret og

planene fremover.

Ole Jørstad reklamerte for storkonsert i Trønderhallen 31.mars med bl.a. Trondheim Symfoniorkester.

Møte 21.02.2017

Tema: Pilegrim på Troset v/ Heidi Troset

Heidi holdt et meget engasjerende foredrag om sin bakgrunn og sitt «endelige» hjem- og virkested, Troset i Markabygda i Levanger.

Hun startet med en praktisk demonstrasjon av «Mindfulness» - her ved dypeåndedrag hvor vi fokuserte på pusten; da forankrer vi oss i nuet. Kan ikke stoppe tankene, bare observere. Ellers dreier Mindfulness seg om livsholdninger, være mer oppmerksom på seg selv og andre og redusere stress i tilværelsen. Mye i Rotarys filosofi om høye etiske målsettinger faller godt sammen med Mindfulness!

Heidi har mastergrad i Finans, studier i Edinburg, arbeidet i Norges Bank i 13 år, akupunktør, homøpat, mellomfag i medisin, gårdbruker i Markabygda fra 2000 og instruktør i Mindfulness og Qigong - og ikke minst er hun tobarnsmor.

Hun føler det som en livsoppgave å virke fra Troset, primært med behandling og kursing innen Mindfulness og Qigong (som f.eks praktiseres av kineserne ved sakte danselignende bevegelser i landets parker o.l.), men også drive gårdsbruket og nå: Etablere et stoppested for pilegrimer ved leden fra Sverige til Trondheim, foreløpig med en hytte med 5 sengeplasser og et modernisert kårhus.

Heidi ønsker ikke å få i stand noe «Bed and breakfast - pensjonat», men gi pilegrimene et hyggelig stoppested, overnatting og hovedsakelig selvbetjent servering. Ikke minst vil hun søke å bidra til å gi pilegrimene innhold ved at de kan bli bedre kjent med seg selv i en bred sammenheng og forståelse under sin søken etter åndelig renselse på vei til et sted som er viktig for dem. Heidi har faktisk sterke ambisjoner om å sette Troset på det «internasjonale kartet».

Møte 14.02.2017

Pilegrimsled i 1000 år – og hvorfor nå? Ved leder for Stiklestad Pilegrimsenter, Heidi Carine Brimi

Historisk:

Olav Haraldson ble født i år 995 (?) og sendt på vikingferd allerede som 12-åring. Han hadde tidlig en drøm om å bli konge Norge! Det ble han i 1050. Det ble kaotiske tilstander i ættesamfunnet i landet etter hvert. Olav involverte seg, men ble jaget, måtte oppgi riket og dro til Novogorod. Fra Gardariket kom han tilbake i 1030, og dro veien gjennom Sverige og Norge til Stiklestad. Veien er i dag den som har fått navnet Olavsleden. Som kjent falt Olav på Stiklestad i 1030, og ble ført til Nidaros. Idet Olav bekjente seg til kristendommen, ble Kirken trolig mest av strategiske og maktmessige årsaker interessert i å opphøye Olav til helgen. Makt og rikdom ble etter hvert oppnådd under kirkesetet i Bremen.

Første pilegrimsvandring til Nidaros sies å ha startet allerede i 1032 – hvor mange segnet om under en farefull ferd. Etter hvert ble det satt opp regler for beskyttelse av pilegrimene. Småfolket følte beskyttelse av den nye trua mot troll og skrømt!

Ny pilegrimstid:

Pilgrimsvandringene tok seg kraftig opp på 1970 - tallet, særlig i Spania, mens Pilegrimsleden ble åpnet i 1997 i Norge. Nå satses det på bedre gjennomføring av eksisterende leder og sammenkobling av disse i Norden gjennom EU's FoU-midler. - Slik bl.a. på overnattings- og serveringssteder som Troset i Markabygda. I dag legges ikke vekten bare på *målet* med vandringen, men kanskje like mye på ens indre utvikling og refleksjon, natur og kultur, såvel som på det økumenske – og det spirituelle moderne menneske. - En kulturell reise...

På verdensbasis har pilegrimsvandring blitt «miliardbusiness». - I Europa, India og i Østen – under forskjellige religioner. Pilegrimsvandringene i Norge har økt 20% det siste året, og over 1000 pilegrimsbrev ble utstedt i Trondheim. Målet er 42.000 i 2030! 400.000 mennesker besøkte faktisk Nidarosdomen i fjor!!!

Møte 07.02.2017

Tema: Gerd Talsnes kåserte om to reiser til India og Nepal – med 20 års mellomrom

Familien Talsnes har i mange år støttet 2 indiske barn økonomisk. For 20 år siden besøkte hun barna der nede. I 2016 gjentok hun besøket sammen med ektemannen.

Talsnes' reiste en god del i India, bl.a. med en buss hvor passasjerene hadde tatt med seg høns og annen «ferskvare».

3 dagers fjellvandring ble gjennomført – hvor de fikk låne lamaens seng. Toalettforholdene refereres ikke! Naken trommemann og slakting av geit imponerte visst ikke Gerd...

Det var lange køer av folk utenfor bankene som ønsket valuta. Imidlertid fantes det en egen inngang for utlendinger, og da ordnet det seg for nordmennene!

Den hellige byen Varanasi ved Ganges ble besøkt. Likbrenning og andre gjøremål gikk hånd i hånd ved elvebredden. Så som så med hygienene!

«Tebyen» Darjeling derimot er en vakker by. Få vet vel at kun to blader på toppen av tebusken blir høstet hvert år.

Gerd var såpass frempå at hun fikk med seg et rotarymøte i Darjeling.

Turen gikk videre til Katmandu i Nepal. For øvrig anbefales det å besøke den flotte byen Pokara. I Nepal hadde Gerd og ektefelle en svært trivelig fjellvandring – med guide.

Det var mer folk i gatene enn for 20 år siden – også kvinner nå! Færre, og ikke så utmagrede personer, masse motorsykler, toalettskåler fantes, ingen gekkoer, mobildekning over alt, men stempling fortsatt meget viktig.

Et kjempfestlig kåseri med masse tørrvittige kommentarer falt i svært god jord hos tilhørerne!

Møte 31.01.2017

Tema: Presentasjon av bedriften RITEK på Rinnleiret v/Morten Minsaas

Forsvaret trakk seg ut av Rinnleiret i 2003. 50 personer ble i utgangspunktet stående uten arbeid.

RITEK ble da etablert og overtok et stort uteareale samt 3.200 kvadratmeter verkstedlokaler.

I dag har bedriften 45 ansatte, med bred teknisk kompetanse.

Inntil 2012 dreiet produksjonen seg stort sett mot sivil sektor – ombygging og reparasjoner av tyngre kjøretøyer. Nå satses det på langsiktige avtaler med forsvaret, noe som er nødvendig for å fylle kapasiteten ved verkstedet - 60 %militært/40 sivilt.

Norge har investert 10 mrd i kampvogner – den største enkeltinvesteringen i hæren noensinne! Dette åpner et stort marked for RITEK fremover. Oppgaver: Tilstandskontroll og reparasjoner.

Over 100 stridsvogner har vært innom de senere årene. 90.000 timer har medgått til 2000 endringer og moderniseringer av vognene.

RITEK samarbeider med den svenske våpenfabrikk Hägglund.

Mulighetene for arbeid for Ørlandet nye flystasjon og vedlikehold på utstyret i beredsskapslagre er meget interessante forretningsområder for bedriften.

På spørsmål, måtte Minsaas medgi at selv de mest avanserte stridsvogner og nye fly på Ørlandet også kunne være sårbare for angrep utenfra.

Møte 24.01.2017

Berg Eiendom a.s – hva holder vi med på og hva ser vi fremover v/daglig leder Odd Einar Aarmo

Daglig leder Aarmo i Berg Eiendom a.s. nevner at nye leiligheter og næringslokaler på Moan-området har vært populære og så vel leilighetene som forretningslokalene er for det meste allerede solgt. Restaurant kommer!

«Gamle Magneten» fyller 30 år i år!

Berg-firmaet er også engasjert i Lensmannsgården, Danske Bank-bygget i Kirkegata og SMN-bygget i Verdal.

Utfordringen med knappe arealer for utbygging i forlengelsen av Moan-området i retning fotballbanen.

Eks: Firmaet Biltema ønsker 4 da tomt hvor det allerede må foregå handel, svært problematisk! Naboeiendommen Mo gård, har plass, men å omdisponere meget gode landbruksjord er slett ikke kurant!

Diskusjonen gikk livlig om hvorvidt det er riktig å bygge adskillig høyere bygg. Og, noen så bakover i tid, - Moan-området burde ha vært reservert til kun næringsbygg!? Da hadde det blitt ledige tomter til nye næringsbygg fremover!

Parkering er svært arealkrevende, og det søkes nye løsninger for dette. Smart bybuss-ordning, mer sykling og flere gangveger kan avlaste parkeringsbehovet. Levanger har et stort potensiale her – innbyggerne har en overdreven bilbruk tross sjelden NÆRHET fra omliggende områder til Moan.

Møte 17.01.2017

Gjest – foreløpig: Atle Busch

Presidenten ønsket velkommen og ga honnør til medlemmet John Bjøraas, som har vært borte fra møtene en god stund.

Det er skrevet et utkast til prosedyrer for situasjonen når en av medlemmene våre går bort. Utkastet sendes samtlige medlemmer for kommentarer.

Forslag fra styret:

A. Når medlemmet fyller "Rundt år", overleveres det en blomsterbukett fra klubben.

B. Bortgang

Ett eller helst flere av våre medlemmer møter opp i kirken/borgelig seremoni.

Et medlem holder en muntlig hilsen på et egnet tidspunkt.

Blomster med hilsen for båren leveres på forhånd.

Vi ringer eller helst besøker etterlatte kort tid etter bortgang.

Ellers bør vi med visse mellomrom ta kontakt med gjenlevende – besøke- og eller invitere til rotarymøtene.

Atle Busch ble tatt opp som medlem i klubben vår. - Han har hatt et meget spennende yrkesliv, noe han vil fortelle om i sitt Ego-foredrag.

Medlemmene fordelte seg i de respektive komiteer for å drøfte fremdriften på sitt område. Konklusjoner ble ikke trukket under møtet.

Møte 10.01.2017

Tema: Prosjektleder i NTE Marked, **Erik Hatling**, kåserte om tiltak for konsernets aktuelle miljøtiltak og merfokus på kundens behov - en grønn bølge.

Markedsavdelingen har krympet sin egen organisasjon betydelig. Den tradisjonelle butikken er borte, men TV, strøm og elektronikk er lagt over på "smart- nett".

NTE møter globalisering mht miljø og teknologi. Multinasjonale aktører "kikker NTE i kortene".

Posisjonering må skje fortløpende, og NTE ønsker å være selvstendig og miljøbevisst.

NTE satser på å knytte kundene nærmere til seg. Dette bl.a. i form av å bistå direkte i form av råd om tiltak for energisparing og ny teknologi.

Det er nok strømrressurser, men det er aktuelt med prisvariasjoner i "stresstidene".

Solceller er stadig aktuelt, men ikke regningssvarende for den enkelte foreløpig.

Viktig: Strømprisen fra den enkelte leverandør er egentlig tilnærmet lik, det er mottakerens FORBRUK som bestemmer regningen...

Kåsøren spør om spennende og vanskelige avgjørelser i NTE-regi fremover.

Møte 03.01.2017

Hovedtrener for LFK, Magnus Powell:

Han holdt et meget engasjert foredrag om hvilke oppgaver og utfordringer en trener har – for den yngste klubben i 1. divisjon. Mange andre klubber har store ressurser å sette inn, mens LFK må kjøre på «sparebluss» - med et stort antall lokale spillere. At det er vanskelig å få til samarbeid med andre klubber i området, synes Powell er veldig trist. Sesongen 2016 ble den beste i klubbens historie.

Det satses på mye hardere trening og «Semi-proffe» spillere – Disse bør ikke ha arbeid på mer enn 50-60 % utenom klubben.

Powell ser frem til at utbyggingen på Moan blir ferdig.

Møte 13.12.2016

Fra Levanger voksenopplæring med en orientering fra skolen på Staup. Om tilbudet til innvandrere over 16 år.

Møte 06.12.2016

Tradisjonelt julebord på Backlund. 17 personer deltok.

Møte 29.11.2016

Foredrag av guvernør Helge Schjølberg

Møte 22.11.2016

Tema: **Siste nytt fra bankfronten** v/ banksjef i Aasen Sparebank, Bjørn Asle Hynne.

Hynne kunne opplyse at banken har hatt en oppsiktsvekkende stor vekst de siste årene. 10-20 % økning i utlån bare de siste 2 årene. Forvaltningskapitalen er på ca 6 mrd. Utlån hittil i år ligger på ca 1 mrd. Banken er medlem av Eika-gruppen», som består av 75 banker i Norge. Banken har høy «ranking» på landsbasis, og Hynne hevder at bankens kunder er meget godt fornøyde. Særlig har kundenes investeringer i såkalte «egenkapitalbevis» vist seg å gi stor forrentning

Sparebanken skal tjene *lokalsamfunnet* fremfor alt. Herunder prioriteres næringslivet høyt – også med risikokapital. Forretningsbankene har en sterkere profil ovenfor sine eieres interesser. Sparebanken skal være «*til stede*», mens andre banker ofte sentraliserer sin virksomhet. For øvrig etableres det en rekke nye banker, som Norwegian og OBOS. Gjeldsbyrden hos mange private er foruroligende stor. Det er dessuten en klar tendens til at folk har for liten egenkapital når de søker om lån, særlig praktisk ved kjøp av bolig. En rekke finansieringsselskaper gir lett relativt store forbrukslån til kunder, som senere får betydelige problemer med å betjene dem. Hynne opplyste at myndighetene er i ferd med å sette begrensninger for slik virksomhet.

Samarbeidet mellom offentlige myndigheter og bankene i finansieringssammenheng kan optimalisere den totale samfunnsinnsatsen betydelig!

Møte 15.11.2016

Idar Per Lundemo presenterte Heidi Troset, eier av mottakssted for pilegrimer i Markbygda, tidligere Rotarianer.

Hun driver gård i Markabygda. Pilegrimsleden går over gården hennes, og hun har ambisiøse planer om utbygging med henblikk på service for pilegrimene.

Idar Per oppfordret henne til å bli medlem i klubben vår.

Foredragstema: Staup Helsehus v/enhetsleder institusjonstjeneste i Levanger kommune, Jørgen Worum.

Hovedpoenget er å bygge opp en ny kommunal helseressurs – mye mer spesialisert enn tidligere.

Et lokalmedisinsk senter, samordnet med en rekke frivillige og offentlige organer, som Hjelpemiddelsentralen m.v.

Kommunen overtar flere av sykehusets funksjoner.

Helsehuset skal forebygge for å trygge folks helse og spare eksisterende institusjoners kapasitet.

«Mestring for alle» er nøkkelord.

Målgruppen er: 0 til 100, dvs unge og helt gamle – i utgangspunktet uavhengig av diagnose.

Helsehuset er ikke ment å være et botilbud, men f.eks utagerende demente må kunne få tilbud av noe varighet blant husets 40 senger.

Flere av kommunens nåværende helsetun blir omdannet til omsorgsboliger, men med bemanning, slik at beboerne blir ivaretatt på en sikker måte. Spesialkompetanse hentes fra Helsehuset.

Møte 08.11.2016

Foredragsholder, amerikaneren Gene Edgerton (lærer ved Skogn folkehøyskole).

Tema: ***Presidentvalget i USA i dag***

Edgerton satte oss deretter inn i det kompliserte amerikanske valgsystemet. Dette på en svært så engasjert og fri måte – ganske ulikt trøndersk fremtreden... Innholdet er for omfattende for et referat.

Møte 01.11.2016

Bedriftsbesøk på Sundnes Brenneri.

Antall frammøtte: 11.

I tillegg deltok 4 partnere.

Vi ble tatt imot på gårdsplassen av Jan Henning Johansen som viste oss inn i spisesalen hvor vi ble påspandert kaffe/te.

Møtet startet med informasjon om bedriften før vi ble ikledd verneutstyr og fikk omvisning i den delen av bedriften som var i virksomhet på det tidspunktet vi var på besøk.

Bedriften består av mange bygninger på et relativt stort område. Virksomheten i bedriften startet i 1844 og det har gjennom årene vært mange eiere. I 1994 ble bedriften fusjonert med Hoff som har hovedkontor i Gjøvik hvor sentraladministrasjonen ligger. Hoff har også avdelinger på Jæren og i Brumunddal. Sundnes er et samvirkeforetak som eies av bøndene.

Bedriften har 37 årsverk, fordelt på 39 ansatte.

De har et råstoffmottak på 20 -25000tonn poteter per år. De vil ha poteter med mest mulig stivelse og minst mulig vann. Potetsortene varierer alt etter hva de skal brukes til.

Bedriften produserer flakes, granulater, potetmel, chips samt FFF- produkter (formede, friterte og frysede produkter) og sprit.

Etter orienteringen var det stort engasjement med spørsmål fra forsamlingen, som foredragsholderen svarte samvittighetsfullt og grundig på.

I presidenten og innkommende president fravær, takket Arvid Vada på vegne av forsamlingen for informasjonen og overrakte en vimpel fra Levanger Rotary.

Møte 25.10.2016

Årsmøte

Valg

1: Styret

Forslag fra valgkomiteen:

a. *President 2018/19: **Sissel Moksnes Hegdal** - Innkommende President 2017/18*

b. *Sekretær 2018/19: **Bodil Konradsen** – Stedfortredende Sekretær 2017/18*

c. *Kasserer 2017/18: **Olav Floan***

Alle ble enstemmig valgt

Etter dette består styret for 2017/18 av følgende medlemmer:

President (styreleder):   Odd Einar Langø   Valgt 2015

Innkommende president (nestleder):   Sissel Moksnes Heggdal   Valgt 2016

Sekretær: Gerd Talsnes Hegdal   Valgt 2015

Stedfortredende sekretær: Bodil Konradsen   Valgt 2016

Kasserer: Olav Floan   Valgt 2016

Past president: Jens-Einar Aune   Valgt 2014

2: Revisor for 2017/18: Enstemmig valgt ble *Hans Liland*

3: Valgkomiteen: Enstemmig valgt som 3. medlem for 2017/18 ble *Arvid Vada*

Møte 18.10.2016

Gjester: Atle Busch og Lars Heirsaune (foredragsholder).

Presidenten ønsket velkommen og tok oss med på viktige sportslige- og idrettslige høydepunkter noen tiår tilbake – ved bilder og filmsnutter.

Tema: Planer for utvikling av Moafjæra

Heirsaune fortalte at Magneten har rundt 550 ansatte – og på hele Magneten-området beskjeftiges ca 800 ansatte. Magneten er Levangers største private arbeidsplass. Det foregår stor utbygging i Moafjæra, særlig er leilighetene meget populære.

Når det gjelder varehandel har nok Levanger/Verdal (også politikerne/administrasjonen ved ikke å regulere tilstrekkelige arealer), vært for slappe til å konkurrere med f.eks Steinkjer. L / V er i sum et betydelig større marked, og bør ikke gi fra seg omsetning og et stort antall arbeidsplasser. L / V kommuner burde samarbeide mye tettere mener foredragsholderen. Med velvillighet fra de rette instanser bør ansatte i varehandelen således kunne økes med 500 til 800 personer i Levanger handelsområde.

Referat 11.10.2016

Presidenten ønsket velkommen og opplyste at dagen er Verdens Jentedag. - Trygghet og frigjøring fra fattigdom står sentralt.

Han ønsker å få frem foredrag som er nyttige. Dagens er slik: **Nytt fra hørselsfronten»**
v/audiograf Irene Nerbø.

10 % av verdens befolkning sliter med dårlig hørsel. Hyppigheten mest utbredt i alderen 45 – 65 år. Man merker ofte ikke nedsatt hørsel selv – omgivelsene blir ofte klar over det først.... Bruk av høreapparat styrker faktisk den *naturlige hørselen*. Det er utviklet svært avanserte høreapparater, som skifter egenskaper som tilpasser seg de forskjellige situasjonene personen befinner seg i! Et høreapparat bør brukes 6-8 timer om dagen for at brukeren skal få skikkelig glede av det. Utgiftene til høreapparat dekkes av trygden. Nytt kan du først få dekket etter 6 år – med justeringsbehov under veis.

Referat 04.10.2016

Presidenten ønsket velkommen og opplyste at dette var Dyrebeskyttelsens dag.

Ole Jørstad, nestleder i NHF, kåserte om «**De norske håndballjentenes innsats i OL i Rio**». Først: Norsk idrettsfilosofi: Ungdom anbefales å delta i mange forskjellige idretter innledningsvis. Han viste oss en oversikt over jentenes kamper gjennom mange år – i verdenstoppen!!!

OL er det aller største for spillerne – og for oss publikumere! Spillerne er topprente, bare sammenlignet med andre få år siden. Og, sporten er *knallhard!* Det ble bronse i Rio, og utad sa laget seg fornøyd med det, men innad..

Ole og andre i kretsen rundt laget fikk anledning til å besøke fattigområdet Favela og den berømte badestranden Copacabana.

Referat 27.09.2016

Siste tirsdag i måneden: Interne klubbsaker

Presidenten ønsket velkommen og ga uttrykk for glede over at 20 medlemmer og 4 ledsagere møtte på bedriftsbesøket hos Ytterøykylling a.s. på Mule.

Dagen i dag er verdens turismedag.

Odd Grønli har vært syk en stund, men sier at han ønsker å delta på møtene så snart som mulig. Det samme sier John Bjøraas.

Olav Aspli hadde budstikka, hvor han gjennomgikk statistikken for været de siste månedene – særlig med henblikk på avlingene i landbruket.

Medlemmene fordelte seg i de respektive prosjektgruppene i klubben og drøftet tiltak og fremdrift

Møte 20.09.2016

Bedriftsbesøk på Ytterøykylling AS, Mule. 19 medl. og 4 gjester møtte. Omvisning ved daglig leder Lasse Kjørstad.

Kjørstad tok oss med på en runde i bedriftens produksjonslokaler for foredling av kyllingkjøtt. Selve slaktingen foregår på Ytterøy. Levende kyllinger leveres fra et 20-talls gårdsbruk på Ytterøy og i nærområdet på fastlandet. Totalt dreier dette seg om ca 3 millioner kyllinger per år.

Bedriften har i dag ca 120 ansatte/96 årsverk. Et betydelig antall av disse kommer fra Litauen. Omsetningen siste år var på ca 168 millioner kroner. Kjørstad karakteriserer selv bedriften som en liten og kvalitetsbevisst utfordrer i det norske markedet.

Nye produkter er: nuggets, panetter, karbonader, kjøttboller, chrispy, wings, pølser – sogar spekepølser.

Siden det er kommet så mange muslimer til landet de senere årene, har bedriften ansatt egne «halalslaktere», som tar det siste «kuttet» på kyllingen.

Møte 13.09.2016

Presidenten åpnet møtet og ønsket velkommen. Han minnet om at det i dag er 100 år siden den kjente forfatteren Roald Dahl ble født. Dahl var mest kjent for sine barnebøker.

Arvid Vada presenterte Edward Danzo. Han er gift med en norsk kvinne, er 33 år og arbeider med flyktninger. Har et barn på 4 år.

Deretter fortalte Danzo kort om seg selv på godt norsk.

Dagens foredragsholder var Unni Storstad som ganske nylig er tilsatt i Levanger kommune. Hun har samfunnsutvikling som arbeidsområde med tema som drift og eiendom, flyktninger, infrastruktur og kommuneplan for samfunnsdelen med hovedfokus på helse. Hun fortalte at hun var opptatt av hvordan folk best skal greie seg selv og på samspillet mellom kommunen og befolkningen. Hun kunne også fortelle at Levanger kommune skåret godt på bolyst og Levanger er den kommunen som har størst økning i folketallet blant annet er det flere som blir født enn antall som dør.

Framtidig fokus var:

Omstrukturering av sykeheimsplasser og hjemmebaserte tjenester

Fortsatt arbeide for å skape anlegg for aktivitet fra de minste til de eldste, og fra lek til toppidrett.

Fokus på sykler, parkering og ferdsel

Arbeidet med sentrumsplanen pågår, da med tanke på områdene som ligger nært opp til sentrum.

Hennes ønske er at planen skal følges opp med handling og med bevisst satsing på samspill kommune-samfunn.

Møte 06.09.2016

Fungerende president, Odd Einar Langø, åpnet møtet og orienterte om avstander til den franske øya Reunion - hvor vår utvekslingsstudent, Oline Rørstad Bredeli, oppholdt seg i perioden aug. - 15 til juni -16.

Oline fortalte om øya, som har en svært sammensatt befolkning på omkring 800.000 mennesker. Til tross for mange forskjellige kulturer, lever innbyggerne i god harmoni. Riktig nok er det stor forskjell på fattig og rik. Rotaryklubben Bourton (kun herrer), tok seg meget godt av henne.

Ellers gikk hun på den beste videregående skole på øya. Imidlertid virket undervisningen «gammeldags» ift norske vg skoler. Åpen dialog mellom lærer og elev var ganske utenkelig. Og, det var ikke enkelt å bli integrert med elevene og familier i området. En god venninne fikk hun – og var godt fornøyd med det.

I sum var Oline svært godt fornøyd med oppholdet, og pekte spesielt på at det flerkulturelle samfunnet på øya fungerte så godt sammen – tross svært store ulikheter; et mønster for andre land.

Møte 30.08.2016

Siste møte i måneden avsatt til klubbsaker. Komitemedlemmene presenterte sine mål for kommende rotaryår. Presidenten sender ut et sammendrag senere.

Møte 23.08.2016

Per Endresen holdt sitt *seniorforedrag: 80+- tilnærmet år for år på 40 minutter.*

Per fortalte om oppveksten på Nordmøre, sine 20 år i det militære, konsulent på fylkesnivå og 23 år som sykehusdirektør i Levanger.

Møte 16.08.2016

Første møte etter sommerferien ble ledet av president Jens Einar Aune.

Han presenterte organisasjonsplan med medlemmer i de forskjellige komiteer.

De enkelte komiteer samlet seg og drøftet videre aktivitet.

Klubben skal fortsatt ha møter hver tirsdag kl. 18:30

Møte 31.05.2016

Presidenten ønsket velkommen på denne fine dagen i mai og åpnet med diktet "Gudstjeneste" av Hans Børli.

I dag er det klubbmøte og vi har gjeninnført budstikka.

Denne gangen var det Gerd Talsnes Heggdal som holdt kveldens budstikke, og hun fortalte om en tur hun var del av til Madagaskar.

Dette møtet var siste møte for vår utvekslingselev Julie. Presidenten tok henne fram og foretok et lite intervju hvor hun fikk rikelig anledning til å fortelle om sitt opphold i Norge generelt og Levanger spesielt.

Resten av tiden ble brukt til å diskutere Prosjektplan "Integrering av innvandrere i Levanger Rotaryklubb" som ble sendt medlemmene sist uke. Det sentrale spørsmålet her er hvorvidt vi skal vedta å gå for en redusert medlemskontinent i oppstarten av et medlemskap.

Presidenten gjennomgikk hovedtrekkene i det dokumentet som er sendt, og det ble åpnet for diskusjon.

På bakgrunn av diskusjonen valgte presidenten å trekke forslaget om prosjektplan, og hele prosjektet legges på is.

Møte 10.05.2016

Kveldens foredrag var et såkalt senior-foredrag ved Odd Einar Langø. Han fortalte ivrig og spennende om sitt liv fra han var liten gutt og fram til nå.

Møte 03.05.2016

Foredragets tittel: "Ny struktur i NTE". Han fortalte innledningsvis litt om de siste års omstillinger fram til 2015.

Han snakket om årsregnskapet for 2015 ut fra ulike innfallsvinkler. Stav bemerket at NTE er mye mer enn en kraftleverandør. Hvert enkelt foretningsområde i NTE gikk godt i 2015: Energi, Nett, Marked og Holding/annet.

Han fortalte så hva ekspertene tror om kraftprisen i fremtiden. Ekspertenes synspunkter spriker når det gjelder kraftprisprognosen. Dette skyldes ulike syn på de utslag kraftprisen ser ut til å bli i Europa.

Hvordan ser man for seg utviklingen i NTE fremover ?

To ting er man opptatt av: hvordan vil energisystemet utvikle seg i Norge og hvordan den lokale posisjonen NTE har og vil ha.

Det vil handle mye om å være tilpasningsdyktig i tiden som kommer.

Videre snakket Stav om utbytte-bildet de siste 7 år (2009-2015).

Til slutt tok Stav for seg bildet det kommende år:

Hva skjer nå når NTE's eierskap skal spres på 23 kommuner fra 2018?

Stav snakket om hvilke utfordringer dette stiller. Hvordan organiserer kommunene sitt eierskap ? Han kom inn på ulike måter å organisere dette på, f.eks. med å organisere det hele i mellomliggende selskap.

Kommunene i Nord-Trøndelag -> mellomliggende eierskap - > NTE Holding.

Det kommende året vil gå med til å få på plass eierstrukturene i NTE.

Avslutningsvis kom det flere spørsmål som Stav besvarte.

Møte 26.04.2016

Budstikke v/ Sissel Moksnes Hegdal.

Hun fortalte om pilgrimsvandring og hvordan dette har utviklet seg over tid både i inn- og utland.

Dernest gjorde klubben opptak av et nytt medlem: Jarle Nordmark.

Fadder Odd-Einar Langø fortalte kort om kandidaten, og presidenten sørget for den nødvendige seremoni og opptaket ble applaudert.

Svein Erik Mordal og Jens Einar Aune fortalte så fra PETS som ble gjennomført i Trondheim 16. og 17. april.

PETS er et årlig seminar for innkommende sekretærer og presidenter, og hensikten er å gjøre disse i best mulig stand til å skjøtte sine oppgaver på en best mulig måte. Som del av samlingen var vår klubb oppfordret til å fortelle om sitt arbeid med innvandrere. De fortalte om sitt egne foredrag om "Integrering av innvandrere i Levanger Rotaryklubb".

Rannveig Kvello Eriksen fortalte kort om noen momenter fra komiteen for internasjonalt arbeid. Spesielt om "Sommercamp". Hun fortalte om hvordan dette ser ut til å fungere. Det vil bli jobbet mer med dette utover høsten. Hun oppfordret medlemmene om å tenke ut kandidater som kan være aktuelle.

Et viktig punkt flere har snakket om er klubbens Facebook-konto. Sigmund Laugsand orienterte og forklarte, både hvordan vi bør

Møte 19.04.2016

Kveldens foredrag ble holdt av Lars Tronstad - tittel "På besøk hos en utflyttet levangsbygg i Peru".

Jørgen Due, Morten Skaufel og Tronstad var de 3 som dro på en såkalt "Gutta på tur" i mars i år. De besøkte barndomsvennen Geir Skarstein, utflyttet levangsbygg, nå bosatt i Lima i Peru.

Tronstad viste en rekke bilder og videoer. Innledningsvis fortalte han om landet Peru, dets egenart, fakta og spesielle forhold. Foruten å dra rundt omkring Lima besøkte de også Cuzco, selve Inca-hovedstaden historisk sett. De dro også en avstikker til Machu Picchu, et av de mest kjente turist-mål i området. De dro også lengre sør i Peru, bla.a. til kysten hvor Tronstad viste bilder fra en båt-tur de var på.

Det var et interessant foredrag - gode bilder og videoer - fra en tur til en del av verden som stadig blir mer populært som reisemål.

Møte 12.04.2016

Kveldens foredrag ble holdt av byantikvar Tove Nordgård, tema Trehusbyen Levanger.

Hun fortalte litt om sin bakgrunn og tidligere jobber hun har hatt. Hun startet som byantikvar i midten av august i 2015.

Nordgård innledet med å fortelle kort om bykjernen slik den ligger i dag, omkranset av vakker natur. Hun trakk fram historien, ektheten og skjønnheten Levanger. Kulturminner, kulturmiljø, bygningsvern og fredning ble avgrenset og definert. Riksantikvaren har uttalt at vi har en nasjonal skatt her i Levanger. Om ikke lang tid skal 167 dekar og 243 bygninger i byen fredes.

Typisk for Levanger: en trehusby med rom for murhus. Vi har også det vi kan kalle for en grønn by (fine små lunger i og rundt sentrum).

I byen finnes 7 hvelvkjellere, nærmest en slags by under byen.

Levanger er en ressurs for kunnskap og kompetanse. 31 fredede bygninger fra før og nå snart 243 i tillegg.

9.000 bygninger i NT-lag er oppført før 1900-tallet. Over 60 % av disse befinner seg i Levanger.

Nordgård fortalte litt om hvordan man kan utføre restaurering med omtanke.

Mot slutten knyttet Nordgård noen kommentarer rundt det at Levanger kan betraktes som en ressurs for opplevelse. Byen som møteplass og hjerte, og kan i større grad utnyttes f.eks. som marked for handel.

en ressurs for folkehelse og boglede. Livsglede - det gode liv. Vi vil at Levanger skal være en levende **historisk by**.

Møte 05.04.2016

Eilif Due var dagens foredragsholder. Han fortalte om Norske Skog sett både i lokalt, nasjonalt og internasjonalt perspektiv. Han tok innledningsvis for seg markedssituasjonen og behovet for papir på verdensbasis. Så gikk Due mer inn på situasjonen ved Norske Skog Skogn. Det har vært en radikal kostnadsreduksjon ved fabrikkene. Helt nødvendig. 350 ansatte nå - for noen år siden var man opp i 600.

Due fortalte om suksessfaktorene for de norske fabrikkene: reduksjon av variable og faste kostnader, utnyttelse av infrastruktur, konkurransedyktige betingelser på fiber og energi, konkurransedyktige rammevilkår og svak norsk krone.

Gjeldssituasjonen ble også belyst.

Vekstmuligheter fremover: 25 % bruk av bioenergi. Videre: Biogass, trepellets, bruk av geotermisk energi, konvertering fra avispapir til hygienepapir.

Due fortalte videre om diverse prosjekter i Norge: stor biogassproduksjon i Halden og pilotanlegg for nanocellulose.

Omstilling vil på sikt gi varige effekter: om produktene, om klima, om samfunnet.

Due fortalte på slutten om refinansieringen som gjøres ved fabrikkene nå. En komplisert situasjon. Men han beroliget med at stemningen ved Skogn er god, meget god. Man skal ikke ta det med ro, men Due er optimist.

Tilslutt kom det flere spørsmål, og det var tydelig at Norske Skog Skogn engasjerer.

Møte 29.03.2016

Presidenten åpnet møtet med å orientere om diverse interne saker. Møtet gikk videre over til å behandle følgende saker:

1. Budstikke v/Trond Hamland.

Hans tema var "rekrutering". Han dvelte rundt temaet slik han så klubbens utfordringer fremover. Hvordan tenke nytt? Hamland fortalte fra en samtale han har hatt med medlemmer i Røros Rotary - om hvordan de hadde gjort dette med rekrutering til sin klubb.

2. Møtefrie uker.

Det ble innledet til diskusjon med at det er satt opp hele 8 møtefrie uker. Det kom flere synspunkter på dette. 8 møtefrie uker er mer enn det som anbefales fra Rotary sentralt. Presidenten oppsummerte med at det ble stemt over å ha 8 møtefrie uker eller ei.

Enstemmig vedtak: Det tas 8 møtefrie uker slik som styret framla i sitt forslag. Det betyr møtefrie 22.03, 17.05, hele juli, 02.08, 09.08 og 27.12.

3. Reduksjon av medlemskontingent.

Det kom til en rik diskusjon omkring temaet. Flere forhold ble belyst. Det endelige vedtaket ble at styret samler alle synspunkt og kommentarer, og kommer tilbake med et forslag som fremlegges for klubbmøte.

Møte 15.03.2016

Vår utvekslingselev Julie fortalte kort om Holmenkolltreffet hun har deltatt på og hun snakket litt om hva hun skal gjøre i påsken.

Deretter var Sigmund Laugsand som fortalte om Opera i Bjørvika, med undertittelen var "Fra et enkelt musikkarrangement til oppsett av en hel opera".

Innledningsvis fortalte han om hvordan dette arrangementet kom istand i sommeren 1994, og hvordan utviklingen ta av fra å være "liten" til å bli "stor". Starter med utelukkende amatører, og bringer etterhvert inn noen profesjonelle i oppsetningene. Dette løftet kvaliteten betydelig. Eget operakor fra 2011.

Publikumstilstrømningen har også øket med årene, fra ca 100 i starten og opptil 800 på det meste.

Høsten 2015 ble det foreslått å satse på en hel opera. "La Boheme av Puccini" ble valgt. Slik blir det. Arrangementet krever egen

Møte 08.03.2016

Presidenten åpnet kveldens møte med å snakke om dagen i dag: Kvinnedagen. Etter det minnet han om forslag til Paul Harris Fellow i vår klubb.

Kveldens foredrag ble holdt av Ole Jørstad, og temaet var knyttet til norsk håndball.

Han knyttet kommentarer til det siste års prestasjoner både for kvinne- og herrelandslaget. Norge er nå totalt sett verdens beste håndballnasjon. Jørstad forklarte hva som antas å være årsak til at Norge er blitt så god. Det handler om langsiktig systematisk arbeid, og selvfølkelig tilgang på ressurser. Han snakket videre om OL- og VM-kvalifisering i 2016, og betydningen av å kvalifisere seg til disse mesterskapene. Jørstad snakket om de ulike idretters popularitet i Norge. Han refererte til en spørreundersøkelse som nylig er tatt. Her viser tallene at håndball, både på dame- og herresiden, er meget populære idretter blant det norske folk.

Håndball scorer altså godt på omdømme.

Men uten bredden i bunnen blir det heller ikke gode lag toppen. Jørstad poengterte hvor viktig rekruttering og bredde-satsning er i den sammenhengen. Det som blir viktig de neste år nå er å få med flest mulig med lengst mulig. Skolering av trenere blir satt i fokus.

Markedsinntektene til NFF er i år på 43 millioner. Jørstad fortalte om sponsorer og hvor viktig det var med TV-sendte kamper.

Jørstad avrundet med å fortelle om hva han tror er årsaken til at Norge er blitt verdens beste håndballnasjon. Alt kan oppsummeres i utsagnet "Detaljer er ikke bagateller". I tillegg er nøkkelen "Begeistring - innsatsvilje - respekt - fair play".

Møte 01.03.2016

Dagens tema: Økonomi (nasjonalt og lokalt) ved Einar Rønningen, SMN 1

Krisen i Norge er oljebasert og rammer Sør-Vestlandet. Aker Verdal har 2 store kontrakter fram til 2017. Tilbakegangen i Kina er problemet og kan bli vedvarende. Håper på India.

Bygg og anlegg går bra. Varehandel likeså. Havbruk og fiske pos. med god inntjening. Oppdrett har problem med lakselus og forurensing.

Midt-Norsk landbruk viktig. Landbruker er viktig også for SMN.

Endring i bankmarkedet. Kundebesøk i bankene har gått kraftig ned. Digitale kanaler har overtatt DNB fører an.

Møte 23.02.2016

Innledningsvis ble det referert fra siste styremøte, hvor det bl.a. var stemning for å ta opp et syrisk ektepar som medlemmer i klubben vår. Vår utvekslingsstudent fra Reunion, Julie, viste svært positiv aktivitet under en skitur forleden, og norskkunnskapene begynne å komme på plass.

Medlemmene ble oppfordret til å komme med forslag til kandidater til Paul Harris-ordenen innen **7. mars**.

Svein-Erik Mordal hadde budstikka. Han fortalte om et besøk med 9 innvandrere hos bonde og rotarymedlem Gunnar Myhr. Meget vellykket både inne i stua og i fjøset med 180 storfe!

Tidligere guvernør, Asbjørn Norberg kåserte rundt den såkalte "4-spørsmålsprøven":- *Folkeskikk, åpenhet og ærlig adferd er saken! Uten tillit får du lite til!*

Møte 16.02.2016

Flere av elevene på leksehjelp ønsker seg arbeid og eventuelt hybel, så hvis noen har noe å bidra med, kan de kontakte presidenten.

Vår utvekslingselev Julie fortalte fra Vintercampen i Nesbyen som hun og mange andre utvekslingselever fra Rotary har deltatt på.

Julie fortalte fra campen på forståelig norsk - bra !.

Så overlot presidenten ordet til kveldens foredragsholder Per Jarle Eriksen som holdt innlegget "Forsvaret og det sivile samfunn".

Eriksen tok for seg mye rundt oppbyggingen av forsvaret lokalt, og hvordan forsvaret grep inn i utviklingen av lokalsamfunnet.

Han fortalte hvordan forsvaret bidro til utviklingen bl.a. av helsevesenet. Videre hvordan handel utvikles seg lokalt med forsvaret tilstede. Etterhvert fortalte Eriksen grundig om Rinnleiret. Han fortalte også om Armfeldts framferd her i Trøndelag, og hvordan dette innvirket på lokalsamfunnet.

Han avsluttet med å poengtere hvor mye Forsvaret har betydd for lokalsamfunnet her i Levanger og omegn. Ikke minst på utdanning.

Møte 09.02.2016

BEDRIFTSBESØK PÅ RITEK, RINNLEIRET

Daglig leder ved RITEK, Hilmar Olsen, ønsket velkommen til bedriften.

RITEK er et "privatisert" tidligere militært verksted med reparasjoner mv. av tyngre militære og sivile kjøretøyer i hovedfokus. Bedriften ble etablert i 2002. I 2013 inngikk bedriften en større samarbeidsavtale med den svenske produsenten av forsvarsmateriell, Hägglund, om ombygging av stridsvogner.

Det norske forsvaret har for tiden stort behov for modernisering av stridsvognparken.

RITEK arbeider også overfor private tyngre kjøretøyer, Jernbaneverket, Forsvaret, påbygg og industrivedlikehold.

Etter Olsens orientering ble det omvisning i verkstedhallene, hvor store stridsvogner ble tatt helt fra hverandre og bygget opp igjen – et svært komplisert arbeid!

Møte 26.01.1916

Rapport fra nemder.

Det ble fra flere medlemmer bemerket at man måtte være oppmerksom på personvern og bedriftshemmeligheter under møtereferatene.

Møte 19.01.10916

Kveldens foredragsholder: **Asbjørn Douglas G Eklo Levanger Vel**

Levanger Vel ble stiftet i 1936, med 119 medlemmer fra starten av. LV tar opp saker som skal tjene bykommunens innbyggere. Sjøbadet var første sak, en bygning med restaurant og stupetårn... Staupshaugen var neste mål – med skogbehandling og tilplanting. Trivelige naturopplevelser og rekreasjon sto i fokus. Fjerne kloakkforurensning til Levangerelva og Eidsbotn var også et satsingsprosjekt. Arbeidet med å motivere politikerne til å utvide bysentrum et annet. LV var sterkt medvirkende til å etablere Levangermartnan!! 1980 – 90-årene lå LV nede, men ble frisket opp igjen i 2005 i samarbeid med handelsstanden. Martnasfesten og "Blomsterbyen" sto i sentrum. LV har også vært en pådriver for å få satt opp statuen av "Hesten i Sjøparken"! Økonomien i LV er per dags dato god. Ivaretagelse av "Trebyen" er et satsingsområde!

Møte 05.01.2016

Ekstraordinært årsmøte for å gjøre ferdig klubbens lover.

Med noen endringer ble styrets fremlagte forslag vedtatt.

Møte 15.12.2015

Årets siste møte. Medlemmer og ledsagere møttes først til en halv times samling i møtelokalet med julesanger og presidentens sammendrag av året 2015. Han ønsket alle en god jul og et riktig godt nytt år.

Deretter gikk vi opp i restauranten hvor vi inntok en utmerket julemiddag.

Møte 08.12.2015

Det blir intet møte 22.12.15.

Tirsdag 05.01.16 skal vi samles igjen og da skal vi fastsette endelig vedtekter.

Dagens foredrag ble holdt av Vidar Kjesbu, adm.dir. i Trønderbilene.

Tema: Trønderbilenes utviklingen som nasjonal transportør, utfordringer og muligheter det gir.??

Kjesbu tok for seg 3 hovedpunkt i sitt foredrag:

- Anbudsmarkedet for busstransport i Norge.
- Historikk og utvikling av Trønderbilene.
- Hovedutfordringer framover.

Møte 01.12.2015

Dagens foredrag ble holdt av daglig leder i Levanger FK Hroar Stjernen.

Tema: Levanger FKs utvikling i 2015, situasjonen nå og planer for den kommende sesongen.

Stjernen innledet med å fortelle om forutsetningene for sesongen og spill i OBOS-ligaen. Han berømmet spesielt Levanger kommunens positive holdning og innsats for å tilrettelegge for toppfotball.

Han fortalte om store sentrale begivenheter i 2015-sesongen - både sportslig, organisatorisk, publikumsmessig og oppmerksomheten fra media.

Han tok videre for seg hvordan klubben tenker å gripe an 2016-sesongen.

Møte 24.11.2015

Gjennomgang av vedtektene

Møte 17.11.2015

Prosjektleder for Regionalt Pilgrimssenter Stiklestad, Kjartan Bergslid, holdt dagens foredrag.

Bergslid åpnet med å takke Rotaryklubben for vedlikehold av selve leden.

Deretter snakket han om utviklingen av leden så langt i år. I følge tellestasjonen de selv bruker har 293 pilgrimer gått leden i 2015 (en økning med 30 % fra 2014). Fordelingen er 54 % kvinner og 42 % menn. 13 ulike nasjonaliteter er registrert. Det er en sterk økning i antall som går hele leden (564 km). Overnattingsdøgn i den idre led er i 2015 hele 1026 (i 2014 540), altså en økning med 90 % !

Ytre led, som har eksistert i snart ett år, har så langt registrert 211 overnattingsdøgn.

Totalt er det registrert 1.237 overnattingdøgn i NTlag !

I tillegg til de rent materielle og økonomiske effekter vektla Bergslid også de mer åndelige verdier med å vandre som pilgrim, enten turen er kort eller lang.

Fra nyttår etableres Regionalt Pilgrimssenter Stiklestad AS. Da går altså opplegget fra å være et prosjekt til å bli etablert som aksjeselskap.

Heidi Brimi tiltrer som daglig leder for nyetableringen.

En dokumentar fra leden produsert av TMM vil etter planen bli sendt på nasjonalt fjernsyn rundt påske 2016. Bergslid fortalte også hvordan leden markedsføres i inn- og utland.

Møte 10.11.2015

Ego-foredrag av Karl Eidsvik

Møte 03.11.2015

Erik Hagen Strugstad (24) fortalte om sine inntrykk fra RYLA-konferansen på Stjørdal i høst (kurs for unge ledere).

Han er i dag restaurantsjef på restauranten NordØst på Solsiden i Trondheim. Tok eksamen for 2 år siden som landets yngste sommelier (vinkjenner). Utsendt på kurset av Levanger Rotaryklubb.

Han var meget fornøyd med kurset. Gode kursledere, gode temaer og godt miljø. Dreide seg mye om hvordan bygge lederteam, diskusjoner om bl.a. etiske spørsmål, for eks. for og mot atomkraft, nedlegging av lokale hjørnesteinsbedrifter. Viktig å skaffe seg nettverk som leder. Kurset ga han den endelige motivasjon til å starte egen bedrift; en vinklubb med egne importerte, ukjente viner.

Han fortsatte, etter oppfordring, med å snakke om vin. Frankrike, Italia og Spania er de største vinprodusentene, men nå kommer bl.a. Kina og andre land fra den nye verden. Han tok videre for seg vinen fra Piemonte, Italia. Det pågår et generasjonsskifte her. De gamle holder på produksjonsmetoder som har vært benyttet i flere hundre år mens de yngre vil prøve nye druer/blandinger, nye produksjonsmetoder eller nye lagringsmetoder. Dette har ført til mange og spennende vinkvaliteter i Piemonteområdet, som ikke er godkjent.

Bl.a. har lagringstiden kunnet reduseres og alkoholprosenten økes (hvis ønskelig).

Møte 27.10.2015

Årsmøte.

Det fremkom enkelte kommentarer til innkallingen og saklisten.

Presidenten ble valgt til møteleder, mens sekretæren ble valgt som referent.

Odd Grønli og Einar Haugan ble valgt til å underskrive protokollen.

Årsmeldingen ble enstemmig godkjent.

Regnskapet ble gjennomgått og godkjent etter revisors beretning (se fanen For Medlemmer)

Budsjettet for 2015/16 ble enstemmig godkjent.

Valg

Styret:

President: Odd Einar Langø ble enstemmig valgt for perioden **01.07.2017 - 30.06.2018**.

Odd Einar Langø fungerer som innkommende president for perioden 01.07.2016 - 30.06.2017 og som

siste års president i perioden 01.07.2018 - 30.06.2019.

Sekretær: Svein-Erik Mordal ble enstemmig valgt for perioden 01.07.2016 - 30.06.2017

Kasserer: Olav Floan ble enstemmig valgt for perioden 01.07.2016 - 30.06.2017

Assisterende sekretær: Gerd Talsnes Heggdal ble enstemmig valgt for perioden 01.07.2016 - 30.06.2017

Etter dette består styret for perioden 01.07.2016 - 30.06.2017 av følgende medlemmer:

President(valgt 2014) Jens Einar Aune, Innkommende president Odd Einar Langø, sekretær Svein-Erik Mordal, kasserer Olav Floan, siste års president Arvid Vada og assisterende sekretær Gerd Talsnes Heggdal.

Revisor for 2016-2017: Hans Liland ble enstemmig valgt.

Valg av valgkomite og endringer av vedtektene ble utsatt til 24.november da det blir innkalt til nytt ekstraordinært årsmøte.

Møte 20.10.2015

Egoforedrag av Trond Hamland

Han ble født i Steinkjer i 1953, besteforeldre fra Nærøy, Røros og Levanger, foreldre fra Røros og Steinkjer. Bodde på 7-8 steder i Norge før han slo seg ned i sentrum av Levanger og bor i Håkongata med samboer Barbro. Han har 3 barn og 6 barnebarn som alle bor i Verdal. Tok anleggsteknikk ved ingeniørhøyskolen og ledelse/administrasjon ved HINT. Har jobbet for flere entreprenører, men er nå rådgivende ingeniør ved Norconsult. Har vært leder for store prosjekter de siste årene. For tiden er han engasjert ved Kværner Verdal og Inderøy Undervisnings og Oppvekstsenter (IOKS). Har hatt mange tillitsverv i frivillige organisasjoner bl.a. Røde Kors Hjelpekorps. Tidligere aktiv med orientering og turn, men for tiden består fysisk aktivitet av skigåing om vinteren og sykling om sommeren.

Ellers i fritida trives han på hytta i Sør-Beitstad.

Møte 13.10.2015

Dagens foredragsholder var Steinar Nebb, prorektor ved det nye universitetet. Tema "Utfordringer og muligheter".

Nord universitet skal bygges på fusjon mellom Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nesna og Høgskolen i Nord-Trøndelag.

Nebb tok for seg selve grunnlaget for fusjonen, hvorfor tankegangen er slik og hvordan fusjonen kom i stand.

Han tok for seg hvordan HINT er organisert i dag. 4300 studenter, 450 ansatte og 4 ulike campus (helse, oppvekst, næring og trafikk). Han forklarte videre kort hvordan Universitetet i Nordland er organisert og hvordan dette matcher mot HINT. 6000 studenter og 600 ansatte.

Nebb forklarte hvilke vurderinger som ligger i om det var/er mulig å bestå som høgskole på sikt. Videre hvordan Stortingsmelding 18 skjerper kravene til hele U & H-sektoren. Han snakket også om hva et universitet fra Midt-Norge til Tromsø vil bety. Til slutt fortalte han hva som betraktes som HINT's styrke og hvordan dette kan bidra inn i det nye universitetet.

Det kom flere spørsmål fra forsamlingen.

Møte 06.10.2015

Gjester: Distriktsguvernør Jan Moslet, Petter Krokstad fra Verdal Rotaryklubb og Julie Pardini.

Møte var viet guvernørens foredrag. Han utdypet Rotarys motto: **Service above self** med bl.a. å vise til at polio nå er utryddet i Afrika. Kampen mot polio har vært Rotarys satsingsområde i mange år og er fortsatt prioritert, men hovedfokuset nå blir å skaffe verden rent vann og avskaffe analfabetisme. Støtte til Rotary Internasjonal blir derfor viktig fremover.

I tillegg til Rotarys hovedmotto, bør klubbene også fokusere på 4-spørsmålsprøven (se under fanen "Hvorfor Rotary") og de 3 F-ene: Fornyning, Forenkling og Forbedret omdømme (og også Full Fart Fremover).

Dessverre er medlemstallet og antall klubber i distriktet redusert i betydelig de siste årene, derfor roste han klubbens arbeid med å skaffe nye og yngre medlemmer og spesielt kvinner, og minnet om yrkesvariasjon blant medlemmene.

Han satte pris på at klubben både hadde tatt i mot og sendt ut utvekslingslever og ønsket klubben lykke til.

Ass. guvernør Idar Per Lundemo, guvernør Per Moslet, utvekslingsstudent Julie Pardini, president Arvid Vada.

Møte 29.09.2015

Gjester: Rolf Vestvik fra Verdal Rotaryklubb.

I presidentens fravær ledet innkommende president Jens Einar Aune møtet. Han innledet litt om dagen i dag som er Mikkelmesse, en dag som blir markert som høsttakkefest.

Vår utvekslingselev Julie kan gjerne tas med på aktiviteter i skolens høstferie. Innkommende president tar opp dette videre med presidenten som koordinerer dette.

Dagens møte ble videre viet interne klubbsaker. Først fortalte Idar Lundemo, ass. guvenør i Nord-Trøndelag, fra Distriktsrådskonferansen som nylig er gjennomført. Han refererte også noe fra Ditriktskonferansen i Trondheim 16.-18. september.

Deretter presenterte klubbens 6 komiteledere plan for Rotary-året.

Internasjonalt arbeid: Rannveig Kvello Eriksen

Program: Olav Aspli

Medlemskap/klasifikkasjon: Gerd Talsnes Heggdal

Prosjekt: Idar Lundemo

Arrangement: Odd Einar Langø

Info/pr.: Hans Liland

Møte 22.09.2015

Dagens foredragsholder sjefredaktør/adm.dir. Arve Løberg. Kveldens foredrag er faktisk hans aller siste oppdrag som sjefredaktør. Onsdag tar John Arne Moen over som sjefredaktør i Trønder-Avisa.

Løberg snakket om grunnlaget for redaktør-rollen, hvordan den utøves og hva han legger i det å stå i denne rollen. Han fortalte flere historier som viste hvilke vurderinger som legges i valg av saker og innfallsvinkler som gjøres hver eneste dag. Han fortalte også om hvilke endringer avisene har gjennomgått de seneste årene.

Til slutt var det en kort spørsmålsrunde.

Møte 15.09.2015

Vår utvekslingsstudent **Julie Pardini** som nå går på Levanger Videregående Skole, fortalte om og viste bilder fra sitt hjemland Reunion, ei øy i Indiahavet mellom Madagaskar og Mauritius. Øya er et fransk "overseas department" med ca. 850.000 innbyggere. Hun ledsaget billedframvisningen med å fortelle om landet, dets kultur, tradisjon, mat, landets fauna og flora, om fjell, sjø- og strandliv og naturen osv.

Nord-Europas største biogassfabrikk bygges i Levanger

Foredrag ved **Prosjektdirektør Odin Krogstad** fra **Biokraft AS**

Han fortalte om bakgrunnen for etablering av selskapet Biokraft AS. Han forklarte med flere innfallsvinkler hvorfor biogass egner seg som drivstoff. Produserer metan med råstoff fra trevirke, lakseavfall, biomateriale fra industrien mm. Han fortalte videre hva som må være forutsetningen for å kunne lykkes med biogass. Krogstad fortalte hvorfor nettopp Skogn ble valgt som utbyggingssted. Videre hvilket potensiale som ligger i utnyttelse av biogass. Han snakket også om prosjektet F2F, altså Forest to Fuel, en mulighet for å kunne bruke deler av virke som råvare i produksjon av biogass. Han var også inne på potensiale ved bruk av tang og tare som råvarer. Han fortalte hvilke typer kjøretøy som kan kjøres på biogass, og hvilke positive konsekvenser dette har, spesielt i byer.

Til slutt fortalte Krogstad om hva som er unikt med anlegget på Skogn og i korte trekk hvordan dette fungerer. Totalt vil 10-15 personer være sysselsatt direkte ved den første utbyggingen. I tillegg kommer arbeidsplasser relatert til anlegget, ca. 30-40 i antallet.

Møte 08.09.2015

Foredrag av Arne Flaath som etter 10 år går av som direktør for Helse Nord-Trøndelag, et selvstendig foretak innen Helse Midt-Norge.

Det har vært 10 interessante år med en svært positiv utvikling både økonomisk og driftsmessig. Sykehuset i Levanger har landets mest moderne intensivavdeling. Bygging av landingsplass for helikopter blir satt i gang i oktober. Det vil styrke akuttberedskapen for Fosen og Nord-Trøndelag og havområdene utenfor. Ambulansetjenesten er blitt tilknyttet sykehuset. Det vil snart bli satt i gang bygging av en stor avdeling for rusmisbrukere og personer med spiseforstyrrelser ved sykehuset i Levanger (psykiatriløftet). I overskuelig fremtid (til 2030) vil det fortsatt være 2 sykehus i Nord-Trøndelag; et i Levanger og et i Namsos. Det er også planlagt helikopterlandingsplass i Namsos.

En brukerundersøkelse viser at sykehusene i Levanger og Namsos har de mest fornøyde brukerne i landet.

Einar Haugan benyttet anledningen til å takke Flaath for alle gode bidrag som foredragsholder ved flere møter i klubben.

Møte 25.08.15

Dagens hovedtema: opptak av nye medlemmer.

Først Karl Eidsvik hvor fadder Gerd Talsnes Heggdal presenterte han for forsamlingen. Dernest Bodil Konradsen som ble presentert av hennes fadder Odd Einar Langø.

Presidenten satte på de to hvert sitt Rotary-merke og ønsket de velkommen i klubben og organisasjonen. De to ble med det formelt opptatt som medlemmer i Levanger Rotaryklubb. Samtidig oppfordret han medlemmene til å ta godt imot de nye medlemmer og sørge for at de blir naturlig integrert i klubben.

Møtet ble deretter viet utarbeidelse av de ulike komiteenes handlingsplaner for Rotary-året 2015-16. Komiteledere tok ansvar for denne prosessen. Presentasjon av komiteenes handlingsplaner skal presenteres av hver komiteleder i møte tirsdag 29.09.15.

Mange medlemmer møtte opp:

Møte 18.08.15

Vår inngående utvekslingselev, **Julie Pardini**, har kommet til Levanger og presidenten fortalte om hennes første dager i Levanger. Blant annet om byråkratiet i forbindelse med søknad om oppholdstillatelse og diverse andre nødvendigheter.

Neste møte skal vi ha opptak av to nye medlemmer. **Karl Eidsvik og Bodil Konradsen.**

Dagens tema var **Levanger Næringsforum**, og daglig leder **Svein Kvarving** holdt et informativt innlegg med ulike innfallsvinkler. Han fortalte først litt om seg selv, om oppturer: leder i elektronikkbutikk, var med og startet lokat-TV (TMM) var med og bygge opp TV2., etablerte Helitrans i Stjørdal og startet flyplassreklame (Screen Communication). Nedturene resulterte i fengselsdom og han fortalte på en ryddig og åpen måte rundt dommen, felgselsoppholdet og tiden etter dette.

Nå bor han i Levanger og gleder seg til å ta fatt på oppgaven. Han startet som leder for Levanger Næringsforum i mai som da hadde 50 medlemmer, nå er det over 90 og målet er over 100 før nyttår. Det skjer mye i Levanger nå, både bygging av skoler, parkanlegg osv. Det er god fart i næringslivet.

Han fortalte om utviklingen rundt Norske Skog og Rinnleiret, og generelt hvordan han jobber internt sammen med aktører i kommune-administrasjonen.

Han forklarte videre hvordan medlemskapet i Næringsforumet fungerer, og hva medlemskontingenten er, om samarbeidet med Levanger Handelsstandsforening. Han hadde god kontakt med kommuneledelsen og så fram til samarbeid med ny næringssejef.

Han nevnte spesielt utviklingen på Gråmyra og så for seg nye næringsareal i kommunen.

Møte 11.08.15

Ketil Hveding, daglig leder i Innherred Bygg og foredragsfolder på BI, holdte foredrag med tema "Trender – hvorfor er det spådd at 1/3 av alle butikker legges ned i de neste 5 årene?" Han innledet med å reflektere over utviklingen de siste ti-år. Både teknologisk og mellom-menneskelig utvikling. Videre snakket han om trendspotting: nøkkelen til innovasjonssuksess.

Så til temaet "trender". Han tok for seg ulike momenter knyttet til temaet:

1: Mobilitet, 2: Alltid på nett. 3: Kvalitetsdata raskere. 4: Se på meg nå. 5: Personvern. 6: Bærekraftig utvikling. 7: Leve i nuet. 8: Avkastning på tid.

Trender gjennom 5 ti-år.

Det som øker mest innen trender er kjøp av tjenester.

Vi ser ut til å ha gått fra et industrisamfunn og til et tjenestesamfunn.

Til slutt, den store utfordringen: å aldri å få nye innovative tanker i hodet, utfordringen et å få de gamle ut !

Møte 30.06.15.

Møte markerte avslutning på rotaryåret og ble markert med grillaften på Brygga Gastropub. President Vada oppsummerte rotaryåret med spesiell vekt på det gode arbeid komiteene har gjort. Vada fortsetter som president og fikk presidentkjedet overrakt av innkommende sekretær Jens Einar Aune.

Hyggelig var det at vår utvekslingsstudent Oline Rørstad Bredeli og hennes mor møtte. Oline fortalte entusiastisk om informasjonsmøte i Oslo 30.mai sammen med de andre av rotarys utvekslings elever og deres foreldre.

Hun gledet seg svært til oppholdet på Reunion. Olines foreldre skal være vertsfamilie for Julie fra Reunion som kommer hit og Olines mor, Kristin, fortalte om kontakten hun har hatt med henne. Julie kommer til Levanger 13.august.

Møte 16.06.15.

Orientering

Guvernøren kommer på besøk i klubben 06.10.

Vår utvekslingsstudent heter Julie Pardini, er 16 år og kommer fra Rèunion

Foredrag v/kommunikasjonsdirektør i NTE ,Erik Dahl: Kommunikasjon i endring-faget endres dramatisk.

NTE har ca. 35.000 fiberkunder. De bruker Facebook for nå ut til befolkningen med hurtig informasjon. Det ble en suksess under høststormene i 2013 og 2014. I tillegg brukes Twitter for spesielle kunder. 3 av 4 har smarttelefon, 3 av 5 har nettbrett. Avisopplagene stuper, nettinformasjon/kommunikasjon eksploderer. Gamle stillinger blir overflødig, nye stillinger fokuseres på kundekontakt/ informasjon via nettet.

Møte 09.06.15.

Foredrag v/Lektor Åke Jünge: Glimt fra samisk historie i Midt-Norge.

Over halvparten av dagens Levanger kommune er en viktig del av sørsamisk område: Gaskelaante sitje eller Færen reinbeitedistrikt, som også går inn i Sverige. Det er funnet Hundkjerker i Verdal, Levanger og Stjørdal som kanskje også er offerplasser fra år 1000-1200. Øst for Røros har man funnet sørsamisk kulturmiljø fra år 800-1200. Stedsnavn som starter på Finn, er ofte tegn på sametilknypning, for eks en mulig samegrav i Finnkallbakken i Skogn. Samene var kjent som dyktige naturmeisinere/helbredere.

Møte 02.06.15.

Orienteringer: Oline R. Bredeli kommer 23.06. for å informere om reisen til Rotaryklubben i Reunion. Lundemo minnet om rydding av pilegrimsleden som må være ferdig 24.juni.

Foredrag: Per Ringseth, Statens Vegvesen, orienterte om rett kjøring i rundkjøringer. Det største problemet er at det ikke gjøres tydelige nok tegn vedr. fil-valg og blinking. Ved utkjøring i 3. eller 4. avkjørsel skal man legge seg i venstre fil i god tid før man kjører inn i rundkjøringen og samtidig anbefales det å blinke til venstre. Det skal blinkes til høyre når man kjører ut. Det ble vist eksempler fra flere rundkjøringer i distriktet.

Møte 19.mai

Bedriftsbesøk ved Retura IR AS, Mule, et datterselskap av Innherred Renovasjon. Mens Innherred Renovasjon tar seg av alt lovpålagt avfall fra private husholdninger, behandler Retura næringsavfall. Retura er en landsdekkende organisasjon med 12 personer ansatt i Levanger. Det meste går til energi og nye produkter, mens stadig mindre går til deponi. Ved Norske Skog, Skogn har de et stort fliskutteri. Satser stort på HMS. Daglig leder Terje Skjei orienterte og viste oss omkring på anlegget.

Møte 28. april

President Arvid Vada foretok en evaluering av klubbens mål, strategier og aktiviteter for rotaryåret 2014/15. I diskusjonen kom blant annet følgende fram:

- Det har vært arbeid godt med medlemsrekruttering, selv om målet om økning i medlemstall til 40 ikke har lyktes.
- Møteprogrammene har vært gode, men det er viktig at temaene er allsidig og ikke bare blir knytta opp mot rotarys ide.
- God aktivitet på prosjektsektoren (pilgrimsleden, leksehjelp og utflukter for innvandrere). Ønskelig at innvanderne blir invitert til et rotarymøte.
- Angående PR så ble det framhevet at vi må produsere mere stoff selv til media for å få dekning.

Møte 21.04.2015

Bodil Konradsen orienterte om Tanzaniaprojektet, som ble starta i 1996 av fisker Einar Johansen i området rundt Malawisjøen med hovedsete i MbambaBay. Utgangspunktet var å hjelpe lokale fiskere til et bedre utkomme, men i senere år har hovedfokuset vært å bedre utdanningsmulighetene med delaktighet i drifting av barneskoler, ungdomsskoler og en yrkesskole pluss et opplæringscenter for vanskeligstilte jenter i Liuli. Finansering er frivillig gaver pluss støtte fra Norad.

Møte 14.04.2015

Jarle Nordmark, daglig leder i Innherred Finans og Forsikring AS, snakket om trender innen privat forsikring.

I dag har vi 4 store selskap med hver rundt 10% markedsandel, noen mellomstore med kontorer og noen såkalte postkasseselskap. Før hadde man lokale kontor med personlige kontakter. I dag mer salgskontor, callsenter og sentral skademeldingsoppgjør. I fremtiden vil callsentrene øke (sentrale salgskontor) og det blir mer nettbasert (egenstyrt). Premiene varierer ikke på kjønn, men på alder. Oslo mye dyrere enn her. Forsikringsvindel spesielt på reise og innboforsikring. Prisene på forsikring bør sjekkes hvert 3 år. Ta kontakt med rådgiver ved omfattende eller komplisert forsikringsbehov.

Møte 07.04.2015

Prosjektleder for S:T Olavsleden fra Sundsvall via Stiklestad og videre til Trondheim, Kjartan Bergsli, snakket om erfaringene fra prosjektet i 2014 og planene for i år. I fjor ble det registrert over 200 vandrere mellom Stiklestad og Trondheim. Noen flere kvinner enn menn. Foruten nordmenn var det flest svensker, tyskere og nederlendere. De 2 overnattingsstedene i Levanger hadde mer enn fordoblet antall overnattinger. I år er det laget en ytre led: gjennom Levanger sentrum, Alstadhaug, Ekne til Tautra. Derfra er det mulighet for å ta båt til Steinviksholmen eller Trondheim. Det er også lagt til rette for egne sykkelleder. Han takket klubben for godt rydde og merkearbeid i fjor og håpet på hjelp også i år.

Møte 24.03.2015

Ved en enkel seremoni under møte ble Trond Hamland, (i midten) opptatt som nytt medlem. Fadder er Per Endresen (til høyre). Seremonien ble ledet av president Arvid Vada.

Møte 17.03.2015

Professor Ole Jacob Sørensen hadde foredrag om temaet "Bjørn i Trøndelag og Norge"

Rundt år 1900 var nesten hele den Skandinaviske bjørnestammen utryddet. Noen få individ fantes i Sverige mot kommunene Trysil og Lierne. I dag har er den svenske stammen på ca. 3.000 dyr, mens den norske er på ca. 300 hovedsaklig i Trysiltraktene og Lierne. Binnene føder 1-3 unger i hiet rundt 1.februar og de kommer ut i april/mai. Ungene holder seg sammen med mora i 3 år; da er hun paringsklar. Binnene er nokså stasjonære mens hannbjørnene kan dra over store avstander i Norge og mellom Norge og Sverige. Det kan man dokumentere v.hj.av merking og DNA-analyser av bjørneavføring og hår. Bjørnen kan bli ca. 30 år.

Møte 10.03.2015

Leder i Levanger Fotballklubb, Torbjørn Storsve, fortalte om klubbens sportslige utvikling fra 1996 til klubben rykket opp i 1.divisjon i 2014. Styreledelsen består av 11 personer, driftsledelsen også av 11 personer med sine spesielle ansvarsområder og med Hroar Stjernen som leder. 4 nye spillere. Store krav fra NFF til tribuner og andre anlegg. Kommunen er positiv. Budsjettet øker fra 6 mill. til ca. 10 mill. og det vil bli en utfordring. Samarbeid med NAV. Store muligheter for næringslivet i Levanger ved hjemmekampene. Målsetting: blant de 2 beste lagene i Trøndelag.

Møte 03.03.2015.

1.visepresident i Norges håndballforbund Ole R. Jørstad holdt foredrag om: «Idrett og etikk». Han kom inn på at i toppledelsen i det IHF, som har 200 medlemsland, er det tendenser til både «moderne» korrupsjon og høyt pengesløseri. På europeisk nivå (EHF) er det langt bedre tilstander, men her også kan det være «spill og taktikk» for å få gjennomført kontroversielle saker. Den store saken på NHF -kongressen våren 2015 er

forslaget om å legge ned 7 regionstyrer og at den politiske styringen av NHF da skjer i Håndballstyret.